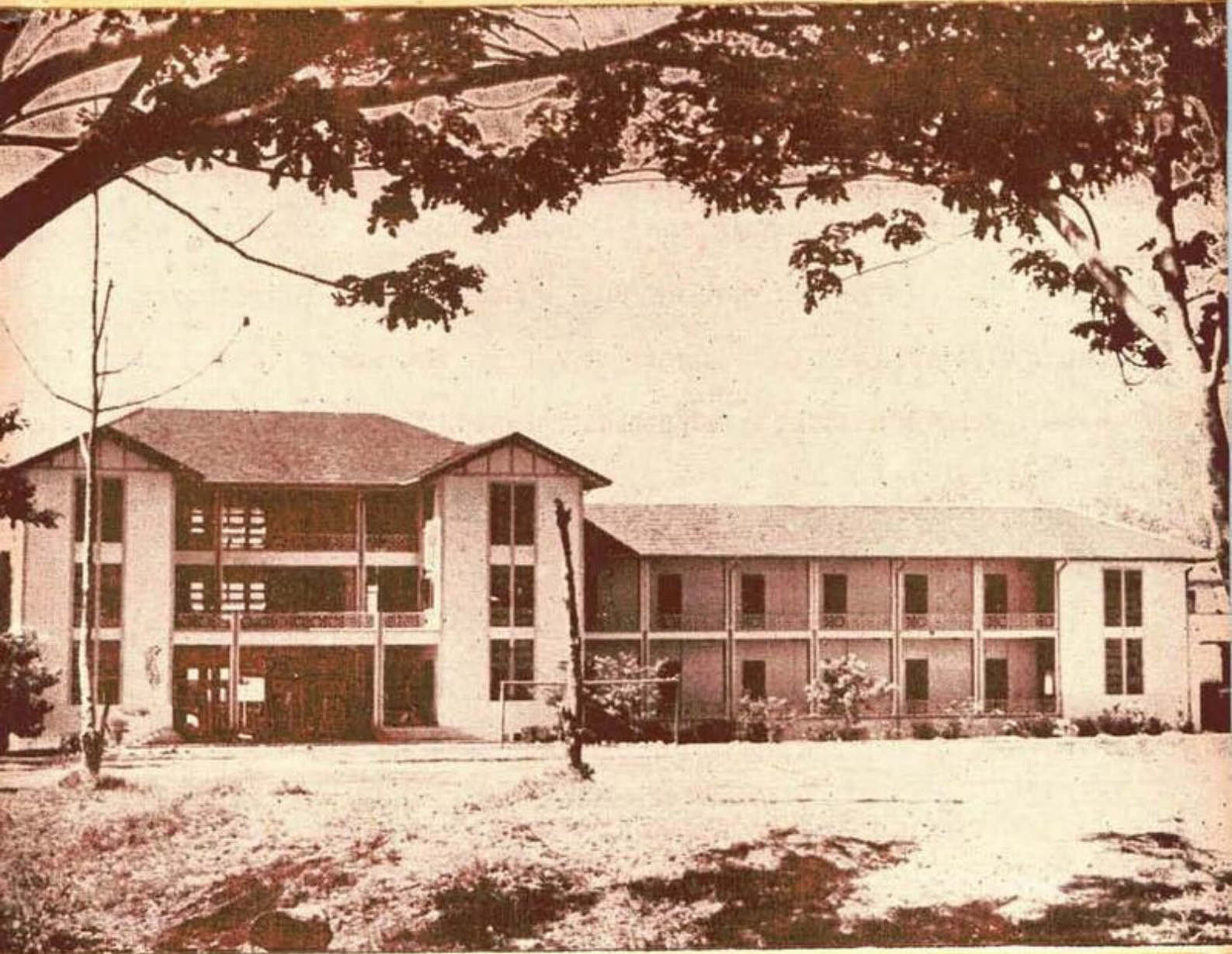

วารสาร

๒

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

ให้ความรู้แก่ข้าราชการในทางปฏิบัติงานและสอบเลื่อนฐาน:

ปีที่ 3 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2501

อธิบายภาพปก

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นสถาบันการศึกษา ที่มุ่งประสงค์จะส่งเสริมวิทยฐานะทางครู เดิมเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้สถาปนาขึ้นเป็น “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” ต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. ๒๔๗๘ เมื่อวันที่ ๓๖ กันยายน ๒๔๗๘ ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้วิทยาลัยวิชาศึกษามีอำนาจให้ปริญญาและอนุปริญญาได้

ดังนี้

อนุปริญญาวิชาการศึกษา	ใช้อักษรย่อ	อ.กศ
ปริญญาตรีวิชาการศึกษา (การศึกษามัธยมศึกษา)	..	กศ.บ.๑๕
ปริญญาโทวิชาการศึกษา (การศึกษามหาบัณฑิต)	..	กศ.ม.
ปริญญาเอกวิชาการศึกษา (การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)	..	กศ.ด.

วิทยาลัยวิชาการศึกษาจัดสถานที่ศึกษาไว้ ๓ แห่ง คือ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร วิทยาลัยวิชาการศึกษา (ปทุมธานี) และวิทยาลัยวิชาการศึกษา (บางแสน)

อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นข้าราชการพลเรือน ดังกัตกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

วารสาร

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

หนังสือรายเดือนของสำนักงาน ก.พ. ในความอำนวยการของเลขาธิการ ก.พ.

กรมการดำเนินงาน

รองเลขาธิการ ก.พ.

ประธานกรรมการ

ผู้อำนวยการกอง

และหัวหน้ากองต่างๆในสำนักงาน ก.พ.

กรรมการ

นายประจักษ์ ณ นคร

ผู้จัดการ

ระเบียบการ

ค่าบำรุง

ปีละ ๓๐ บาท (รวมค่าส่งด้วยแล้ว)

การบอกรับ

แจ้งความจำนงเป็นต้นมาชิก พร้อม
อับตั้งเงินค่าบำรุงล่วงหน้าไปยัง นาย
ประจักษ์ ณ นคร ผู้จัดการวารสาร
ข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรม
มหาราชวัง พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ.
หน้าพระลาน (ถ้าพร้อมตามกระทรวง
ทบวงกรมในพระนคร ตั้งทางโทรศัพท์
๒๒๗๐๓ ให้เจ้าหน้าที่มาขอเก็บเงินค่า
บำรุงที่ท่านก็ได้)

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๐๑

สารบัญ

ภาคความรู้ในทางปฏิบัติงาน หน้า

การจัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน... ..	๓
ประมุขคดี	๓๓
ประสิทธิภาพของราชการ	๒๐
เรื่องของผู้บังคับบัญชา	๒๗
ปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน	๓๓
ปัญหาคลัง... ..	๔๓

ภาคความรู้ในทางสอบเลื่อนฐานะ

ภาษาอังกฤษ	๕๓
ภาษาไทย	๖๓
ย่อประวัติศาสตร์ไทย	๖๔
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	๗๓
ข้อสอบข้าราชการพลเรือน	๗๒
เฉลยข้อสอบเขาวงกตฉบับก่อน ...	ปกหลังด้านใน
ข้อสอบเขาวงกต	หลังปก

ช่วยกัน ประกัน กันและกัน หน้า ๗๗

ถ้อยแถลง

ตอบข้อถามของคุณ ศ.ศ. กระทรวงคมนาคม ซึ่งเขียนมาว่า:—

“ผมเพิ่งกลับเข้ามารับราชการได้ไม่กี่เดือน หลังจากที่ได้อาศัยอยู่ประเทศอินเดียหลายปี และก็ได้เห็นความหนังสือราชการเกิดขึ้น ผมรู้สึกสนใจยิ่ง เพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์ ทั้งได้สมัครเป็นสมาชิกของหนังสือในทันทีที่ได้อ่าน และใครจะขอรับจดหมายข้อสงสัยบางประการดังต่อไปนี้

๑. ขอทราบจำนวนสมาชิกของหนังสือว่ามีอยู่เท่าใด เป็นข้าราชการเท่าใด ประชาชนเท่าใด และถ้าทราบชั้นต่าง ๆ ของข้าราชการที่เป็นสมาชิกด้วยก็จะได้ไม่น้อย จาเป็นสมัครเท่าใด โทเท่าใด ฯลฯ

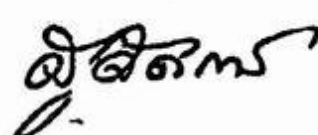
๒. ใครบ้างอาจเขียนเรื่องลงหนังสือ สัมภาษณ์ผมเกิดอยากจะต้องเขียนลงบ้างจะได้ไหม หรือข้าราชการคนอื่นใดอยากเขียนลงบ้างจะได้ไหม เรื่องที่เขียนจะต้องเป็นไปในทำนองใด”

ศ.ศ.

ขอตอบดังนี้

๑. จำนวนสมาชิกปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นสมาชิกเสียเงิน ๔๕๐๐ คน สมาชิกไม่เสียเงิน (อภิสิทธิ์ชน) ๒๐๐ คน ปี ๒๕๐๑ ขณะนี้สมาชิกยังสมัครต่อไม่ครบ สมาชิกเสียเงินเพียงสมัครต่อเพียง ๓๕๐๐ คน สมาชิกไม่เสียเงินเท่าปีก่อน ในจำนวนสมาชิกเหล่านี้เป็นข้าราชการเกือบทั้งหมด จะมีผู้ที่ไม่เป็นข้าราชการอยู่ไม่เกิน ๐.๐๒% ในจำนวนสมาชิกข้าราชการ เป็นชนชั้นกลาง ประมาณ ๒๒๐๐ คน ชั้นตรีประมาณ ๓๕๐๐ คน ชั้นโทประมาณ ๕๐๐ คน ชั้นเอกประมาณ ๓๐๐ คน ชั้นพิเศษประมาณ ๓๐๐ คน

๒. การเขียนเรื่องลงวารสารข้าราชการนั้น เนื่องจากวารสารข้าราชการมีแนวที่จะให้ความรู้ ๒ ทาง คือ (๑) ความรู้ในทางปฏิบัติราชการ (๒) ความรู้ในทางสอบเลื่อนฐานะ เพราะฉะนั้น เรื่องที่จะนำลงวารสารจึงต้องอยู่ในแนวทาง ๒ นี้ และต้องเป็นเรื่องสั้น ๆ คนเขาแต่เกิน เพราะวารสารข้าราชการมีหน้าหนังสือจำกัด ลงเรื่องที่เขียนแบบหน้าจดหมายไม่ได้ ผู้เขียนจะเป็นใครก็ได้ วารสารข้าราชการยินดีที่จะรับเรื่องจากทุกท่าน แต่เพื่อให้ประสานกันในอันที่จะให้เรื่องตรงตามจุดประสงค์ของวารสารข้าราชการและผลประโยชน์ของสมาชิก หากผู้เขียนจะได้ติดต่อตกลงกับผู้จัดการ ให้ผู้จัดการได้ทราบหัวข้อเรื่องคร่าว ๆ ก่อนก็จะสะดวกดีมาก

การจัดองค์กร และ วิทยาการจัดการ Organization & Management

โดย... บุณชนะ อัครการ เนติบัณฑิต, M.A. (Indiana)
อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(ต่อจากฉบับก่อน)

หมวด ๕. กระบวนการต่าง ๆ และวิธีใช้ (Processes & Application)

การศึกษาวิชา O & M นั้น พยายามที่จะศึกษาถึงวิธีการที่จะแยกแยะหรือวิเคราะห์ถึงกิจการใหญ่ขององค์กรต่าง ๆ ซึ่งวิเคราะห์ออกมาได้หรือแยกแยะออกมาได้นั้น ศาสตราจารย์ Henry Fayol ได้จำแนกออกเป็น ๖ ข้อ ซึ่งได้อ่านอักษรย่อว่า POSDOORB แต่กระนั้นเราเรียกว่าเป็นกระบวนการที่จะทำงานให้ติดต่อเกี่ยวเนื่องกันจนประสมผลสำเร็จ จะขออธิบายกระบวนการดังกล่าวโดยย่อได้ดังนี้

- ๑) การวางแผน (Planning) คือการที่จะกำหนดหัวข้อ (Outlines) ที่จะต้องทำ, และวิธีที่จะทำให้สำเร็จ
- ๒) การจัดองค์การ (Organizing) คือจัดโครงสร้างเป็นของกายภาพ-เป็นกระทรวง, กรม, กอง, แผนก, กำหนดหน้าที่ เพื่อให้ประสานงานกัน สำหรับลู่ถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนด
- ๓) การจัดบุคคล (Staffing) คือการหาตัวบุคคลมาบรรจุตำแหน่ง, การฝึกอบรม และการดำเนินงานให้งานได้รับผลเป็นที่พอใจ
- ๔) การชี้หรือแนะนำงาน (Directing) คือการที่จะต้องชี้หรือสั่ง หรือแนะนำให้ผู้ร่วมงานทำงานชิ้นใดชิ้นหนึ่งโดยเฉพาะ หรือโดยทั่วไป ตามความประสงค์ของหัวหน้า
- ๕) การประสานงาน (Co-ordinating) คือการที่จะต้องให้งานส่วนต่าง ๆ ประสานกันตามหน้าที่
- ๖) การรายงาน (Reporting) คือการที่จะจัดให้หัวหน้าหรือผู้จัดการงานทราบความจริงเกี่ยวกับพัฒนาการของงานทุกระยะ และจะต้องให้ผู้ร่วมงานได้ทราบเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับ

งานนั้น ๆ ซึ่งอาจจะกำหนดให้มีการทำทะเบียนขึ้น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย และเพื่อ
ตรวจสอบได้เมื่อต้องการ

๗) การทำงบประมาณ (Budgeting) หมายถึงการกะเงินที่จะได้รับ, ที่จะจ่าย, การ
ทำบัญชี และควบคุมเงินด้วย

การทำงานต่อเนื่องกันระหว่างบุคคลหลายฝ่ายในองค์กรหนึ่ง ๆ นั้น เราเรียกว่า
“กระบวนการ” หรือ Process ศาสตราจารย์ Catheryn Seckler-Hudson เห็นว่า การอภิปราย
เรื่องกระบวนการนั้นควรแบ่งเป็น ๘ แทนที่จะเป็น ๗ คือ

- (๑) กระบวนการกำหนดนโยบาย (Polley)
- (๒) กระบวนการกำหนดอำนาจหน้าที่ (Authority)
- (๓) กระบวนการวางแผน (Planning)
- (๔) กระบวนการจัดองค์กร (Organizing)
- (๕) กระบวนการจัดงบประมาณ (Budgeting)
- (๖) กระบวนการจัดการบุคคล (Staffing)
- (๗) กระบวนการทำงาน (Operating)
- (๘) กระบวนการรายงาน (Reporting)
- (๙) กระบวนการนำ, การชี้ทาง, และการควบคุม (Leading, Directing, & Controlling)

การนำกระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้ไปใช้ปฏิบัติกัน จะขออธิบายหลักการต่าง ๆ ตามแนวของ
เชกเตอร์-ฮัดสัน โดยสังเขป ดังต่อไปนี้

๑) กระบวนการดำเนินนโยบาย

การกำหนดนโยบายใหญ่ ๆ นั้น ย่อมเป็นของฝ่ายการเมืองและในทางรัฐประศาสนศาสตร์
ย่อมถือว่า กฎหมายย่อมเป็นนโยบายของรัฐซึ่งฝ่ายการเมืองกำหนดขึ้นและฝ่ายบริหารจะต้อง
ปฏิบัติตาม การกำหนดนโยบายอย่างใดขึ้นแล้ว มิได้หมายความว่า จะคงนโยบายนั้นไว้ตลอดไป
นโยบายก็เช่นเดียวกับสิ่งอื่น ๆ ต้องเปลี่ยนแปลงให้ทันกับภาวะการณ์อยู่เสมอ แต่ก็มีได้หมาย
ความว่าจะต้องเปลี่ยนกันทุก ๆ เดือน หรือทุก ๆ ปี ข้อสำคัญต้องเปลี่ยนให้เหมาะกับภาวะ
นั่นเอง

การกำหนดนโยบายใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงนโยบายนั้น ผู้จัดการงานนั้นย่อมต้องศึกษา และพิจารณามัธยบาลดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องนั้น ๆ มีนโยบายหรือเปล่า, ถ้ามีอยู่อย่างไร, ถ้าไม่มีจะกำหนดนโยบายขึ้นได้อย่างไร? การกำหนดนโยบายก็เช่นเดียวกับการกำหนดหรือทำงานอย่างอื่น ๆ ต้องมีแผนกำหนดนโยบายด้วย (Policy Planning)

(๒) นโยบายที่มีอยู่นั้น ทุกฝ่ายเข้าใจดีแล้วหรืออย่างไร? ในชั้น "ทุกฝ่าย" ย่อมหมายถึง กลุ่มที่กำหนดนโยบายขึ้น คือราชการฝ่ายบริหาร กลุ่มที่อนุมัติให้ใช้นโยบายนั้น คือ สภานิติบัญญัติและกลุ่มราษฎรที่ต้องเสียภาษีแก่รัฐ

ถ้าตอบคำถามนี้ได้แจ่มแจ้งแล้ว หัวหน้าบริหารก็จะสามารถชี้แจงและกล่าวแก้ข้อกล่าวหาของฝ่ายตรงข้ามได้ ดังได้บรรยายไว้ในตอนที่ว่าด้วยหน้าที่ของผู้จัดการงานชั้นยอด (Top Management) นั้นแล้ว

(๓) การปฏิบัติตามนโยบายนั้นได้ดำเนินการไปแค่ไหน? ได้ผลสำเร็จเป็นที่พอใจเพียงใดในเมื่อคำนึงถึงภาวะการณ์แวดล้อม

(๔) นโยบายใหญ่ เหล่านี้แน่แท้จะมีนโยบายปลัดย่อยอีกหรือไม่? หรือควรจะมีหรือไม่? ถ้ามีสอดคล้องกับนโยบายใหญ่หรือเปล่า?

(๕) นโยบายใหญ่กับนโยบายปลัดย่อยนั้นประสานกันดีอยู่หรือ และถ้าปลัดย่อยต่อไป การประสานนโยบายนี้จะดำเนินการโดยอัตโนมัติหรือไม่?

(๖) นโยบายนั้นดีถึงสภาพพอที่จะปล่อยให้ดำเนินการต่อไป ทั้ง ๆ ที่มีกลุ่มอื่น ๆ (บุคคลคณะต่าง ๆ) ไม่เห็นด้วยเพียงใด?

(๗) นโยบายนั้นมีความยืดหยุ่นพอสมควรที่จะปรับตัวเองเข้ากับความเปลี่ยนแปลงทุกอย่างได้เพียงใด?

(๘) นโยบายนั้นให้โอกาสแก่บุคคลที่ทำงานอยู่ภายใต้มนโยบายนั้นเพียงใด? คำอธิบายในข้อนี้ก็คือ นโยบายบางอย่างที่ใช้อยู่ในองค์การหรือโครงการบางแห่งอาจจะเป็นโครงการนี้เล็กเกินไปสำหรับบุคคลที่มีสมรรถภาพสูง ในกรณีนี้ หัวหน้าอาจจะต้องโยกย้ายสับเปลี่ยนตัวบุคคลให้เหมาะแก่เหตุการณ์

(๘) มีการนำนโยบายนั้น ๆ มาใคร่ครวญตรวจสอบอยู่เสมอ หรือเป็นครั้งคราวหรือไม่ ?

(๙) นโยบายนั้น ๆ ควรจะให้บุคคลอื่นนอกจากชั้นหัวหน้า มีส่วนช่วย ปรับปรุงแก้ไขเพียงใดหรือไม่ ?

(๑๐) ในระหว่างปฏิบัติตามนโยบายมีพัฒนาการอะไรบ้าง ที่เกิดขึ้นจากผลของการปฏิบัติกัน ? ถ้ามีเกิดขึ้นเพราะมีพฤติการณ์อย่างไร ?

(๑๑) การกำหนดนโยบายและการปฏิบัติตามนโยบายนั้น มีการเกี่ยวข้องกันเป็นกระบวนการหรือไม่ ?

(๑๒) นโยบายนั้นสอดคล้องกฎหมายหรือไม่ ?

(๑๓) ส่วนใหญ่ของนโยบายได้กำหนดขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ ?

๒. กระบวนการกำหนดหน้าที่, วงเขต, และการใช้

กระบวนการหม่อมกันความรวมถึงปัญหาที่ว่า อำนาจหน้าที่นั้นได้มาอย่างไร มีวงเขตแค่ไหน และจะใช้อำนาจหน้าที่นั้นอย่างไร ในทางรัฐศาสตร์ อำนาจย่อมแบ่งได้เป็น ๓ ตอน คือการใช้กำลัง, อำนาจ, และอำนาจหน้าที่ (Force, Power, Authority) การใช้กำลัง บางทีก็มีกฎหมายให้ใช้โดยตรง บางทีก็ไม่มี โดยปกติเจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อยเป็นผู้ใช้ กำลัง เช่นในการจับกุมผู้ร้ายที่ถืออาวุธ ส่วนการใช้อำนาจเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารและการเมืองย่อมจะได้รับอำนาจตามกฎหมาย แต่กฎหมายนั้นอาจจะเป็นธรรมหรือไม่ก็ได้ ส่วนการใช้อำนาจหน้าที่เป็นเรื่องของรัฐบุรุษ ถึงแม้จะมีกฎหมายให้อำนาจที่จะทำอะไร ๆ ได้ (รัฐบุรุษจะไม่ยอมใช้เว้นแต่จะเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่สาธารณชน เพราะรัฐบุรุษย่อมคิดถึงประชาชนมากกว่าพรรคการเมืองของตัวเอง

ผู้เป็นหัวหน้าจัดการงานในราชการบริหาร จำเป็นต้องศึกษาให้รู้เรื่อง การใช้อำนาจ, ขอบเขตของอำนาจ, และการใช้อำนาจ เพื่อที่จะสามารถใช้อำนาจนั้นให้เกิดประโยชน์ต่อแก่ราษฎร มีหลักการอยู่ ๔ ประการ ที่เกี่ยวกับการกำหนดอำนาจที่หัวหน้างานจะพึงยึดถือเป็นวงเขตอยู่เสมอคงคือไปนี้

(๓) อำนาจหน้าที่ของมกฏหมายบัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง

(๒) คัมเหตุที่อำนาจหน้าที่นั้นเกิดขึ้น

(๓) องค์การที่เป็นผู้มอบหมายอำนาจนั้นต้องสามารถช่วยให้องค์การที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน
เข้าใจได้ (Authorizing & Operating Organizations)

(๔) องค์การที่มอบหมายอำนาจจะต้องกำหนดให้แน่ชัดถึงระเบียบการที่จะควบคุมองค์
การที่จะไปปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ผู้เป็นหัวหน้าซึ่งจะต้องมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่หัวหน้ารองลงไป
นั้นจะต้องคิดถึงเงื่อนไขที่จำกัดของอำนาจหน้าที่ รวม ๗ ประการ คือ

(๑) ผู้เป็นหัวหน้าเองมีความเข้าใจและเชื่อมั่นในโครงการของตนเองเพียงใด ?

(๒) ผู้เป็นหัวหน้าจะแบ่งแยกโครงการออกเป็นส่วน ๆ ได้เพียงใด โดยให้มีอิสระ
แก่กัน แต่ให้สามารถที่จะประสานกันได้เป็นผลดีแก่ส่วนรวมทั้งหมด

(๓) หัวหน้างานเข้าใจและประเมินผลบุคคล (People) เพียงใด ในเรื่องอธิบาย
ได้ว่าในกรณีที่เห็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร เมื่อกำหนดโครงการอย่างไรจึงจะไปแล้วก็ต้องหยั่งทราบ
ความสามารถของบรรดาข้าราชการทั้งหมด ตลอดจนถึงความพึงพอใจของราษฎร

(๔) ผู้เป็นหัวหน้างานจะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เป็นหัวหน้ารองลงไปเพียงใดหรือไม่ ?
ในเรื่องนี้ผู้บรรยายได้พูดถึงคำว่า Multiple Management ไว้แล้ว

(๕) ผู้เป็น หัวหน้างาน จะมอบงาน อันอยู่ใน ความ รับผิดชอบ ของตัวเอง โดยแท้ให้แก่ผู้
ร่วมงานได้เพียงใด ?

(๖) ผู้เป็นหัวหน้างานจะสร้างความสำเร็จและความนับถือให้แก่บุคคลอื่นได้เพียงใด ?

(๗) ผู้เป็นหัวหน้างานจะรักษาศูนย์แห่งการวางตัวให้แก่ผู้ร่วมงานได้เพียงใดหรือไม่ ?
ในเรื่องนี้ขอเกี่ยวกับการที่จะทำให้บุคคลอื่นมีความมั่นใจ, ยึดเขาเป็นหลัก, บอกเหตุการณ์
ล่วงหน้าได้ ฯลฯ

อนึ่ง ในกระบวนการมอบหมายอำนาจหน้าที่นั้นมหัศจรรย์ ซึ่งควรรับใจพิจารณา รวม
๑๖ ประการ คือ :-

(๑) การมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบนั้น มอบให้แก่หน่วยงานหรือบุคคล
ชัดแจ้งเพียงใดหรือไม่ ?

(๒) การมอบอำนาจหน้าที่นั้น ได้สอดคล้องกับความรับผิดชอบหรือไม่ ?

(๓) อำนาจหน้าที่ที่มอบให้ นั้น ตรงกับหน้าที่ในหน่วยงานนั้น ๆ หรือไม่ ?

(๔) การมอบอำนาจแต่ละอันมีความสัมพันธ์กันหรือเปล่า และทุกคนเข้าใจหรือไม่ว่า
ตัวเองมีส่วนในผลงานของแผนใหญ่อันเดียวกัน ?

(๕) มีการขัดแย้งระหว่างมีการมอบอำนาจหน้าที่หรือไม่ ?

(๖) การมอบอำนาจนั้นเป็นที่เชื่อถือได้เพียงใด ? มีเสถียรภาพพอควรหรือไม่ ?

(๗) การมอบอำนาจนั้น กระทบกระเทือนถึงเอกภาพในการบังคับบัญชาและเอกภาพ
ในจุดประสงค์หรือไม่ ?

(๘) การมอบอำนาจหน้าที่ และ ความรับผิดชอบสอดคล้องกับจิตใจและสติปัญญาของ
ผู้ร่วมงานเพียงใด ?

(๙) การมอบความรับผิดชอบ เป็นการสนับสนุนกิจกรรมร่วมกันของหมู่คณะหรือไม่ ?

(๑๐) หัวหน้าบริหารได้มอบสิทธิในการมอบอำนาจ ให้แก่ผู้ที่มีความสามารถ พอสมควร
หรือไม่ ?

(๑๑) การมอบอำนาจเช่นนั้น จะทำให้งานที่มอบหมายได้ผลสัมประสงค์หรือประการใด ๆ

(๑๒) เพื่อให้เป็นที่แน่ใจว่า การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรู้สึกผิดชอบของแต่ละคน
ได้มีวิธีการที่จะควบคุมกำหนดขึ้นแล้วหรือประการใด ?

(๑๓) การมอบอำนาจหน้าที่นั้น เป็นการ สนับสนุน ความคิด ในการ กำหนด นโยบาย ส่วน
ใหญ่หรือไม่ ?

(๑๔) มีการมอบหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายบริหาร เพียงพอหรือไม่ ?

(๑๕) การมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบนั้น มอบมากเกินไปหรืออย่างไร ?

(๑๖) การมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบนั้น เป็นการขัดกับขอบเขตแห่งการ
บังคับบัญชาหรือไม่ ?

๓) กระบวนการวางแผนงาน

ก. การวางแผนงานแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ:-

(๑) วางแผนระยะยาว ซึ่งย่อมรวมตลอดถึงการวางนโยบาย, แผนการจัดองค์การแผนกด้วย

(๒) วางแผนระยะสั้น งานบางอย่างต้องการผลเร็ว ที่ต้องวางแผนให้เหมาะสมทั้งยอมรวมถึงการวางแผนกำหนดรายการกิจการที่จะต้องปฏิบัติ, การทำแผนที่พิมพ์เขียวและกำหนดวิธีดำเนินการ และการวางแผนกำหนดทางหนทางที่ทำได้ไว้พร้อม

(๓) วางแผนระยะสั้น แผนในเรื่องนี้ ย่อมประกอบด้วยวิธีทดลองผลงานและวิธีการทำงาน และแผนสำหรับเผชิญกับเหตุการณ์อันอาจเกิดขึ้นในกรณีฉุกเฉิน

ข. การวางแผนตามระบบ (Systematic Planning) เมื่อมีปัญหาเฉพาะเกิดขึ้นและจะต้องกำหนดวิธีการเป็นระบบ การกำหนดวิธีการให้เป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในผลของงานนั้น มีดังที่ควรกำหนดเป็นขั้น ๆ คือ:-

(๑) พิจารณาระวัง ใน การกำหนดความหมาย และวงเขต ของ ปัญหา ให้อยู่ ใน วงพอดสมควร

(๒) การสำรวจและหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ ทั้งหมด

(๓) การกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหานั้น ๆ ใต้หลายวิธี คือ ถ้าไม่ใช่วิธีหนึ่งก็ต้องใช้วิธีอื่น

(๔) การทดสอบวิธีการแก้ไขที่กำหนดนั้น โดยนำไปทดลองปฏิบัติเสียก่อน

(๕) การประเมินผลของการทดสอบ โดยอาศัยหลักที่ได้จากประสบการณ์, การวิจัยที่ทำอยู่เสมอ และการตรวจคุณภาพการที่เกิดขึ้น

(๖) การนำปัญหานั้นกลับมาพิจารณาอีกเป็นครั้งคราว และถ้ามีเหตุผลสมควร ก็ควรจะวินิจฉัยเสียใหม่ให้ถูกต้อง

ค. ลักษณะของแผนงานที่ดี ย่อมต้องคำนึงถึงปัญหาดังนี้

(๑) แผนงานนั้นได้กำหนดขึ้น โดยยึดถือจุดประสงค์เป็นมาตรฐาน

(๒) แผนงานนั้นชัดเจน และเป็นแผนงานง่าย ๆ ตามสมควร

(๓) แผนงานนั้นมั่งคั่งยืดหยุ่น แต่ขณะเดียวกันก็ต้องยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงได้พอสมควร

(Stability & Flexibility)

- (๔) แผนงานนั้นสามารถบอกมาตรฐานการปฏิบัติงานได้
- (๕) แผนงานนั้น เป็นงานที่ประหยัดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับทรัพยากรต่าง ๆ
- (๖) มีความจำเป็นต้งใช้แผนงานนั้น
- (๗) แผนงานนั้นช่วยให้ทราบเหตุการณ์ในอนาคตได้

ง. บริการของกระบวนการวางแผนงาน

โดยไม่คำนึงว่า ใครจะเป็นผู้วางแผนก็ตาม กระบวนการวางแผนงานควรจะมีส่วนทำให้การบริหารราชการดีขึ้นในทางต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) กระบวนการนั้น ควรช่วยให้หัวหน้างานมี โอกาส ที่จะเป็นตัวของตัวเองในการทำ งานเกี่ยวกับแผนนั้นบ้าง อย่าให้กระชั้นชิดเกินไป เพราะโดยปกติหัวหน้าราชการใหญ่ ๆ ย่อมมี งานมากอยู่เสมอ จนแม้กระทั่งจะหาเวลาอ่านหนังสือโดยละเอียดก็ไม่มี
- (๒) กระบวนการนั้น ควรช่วยให้มีการปฏิบัติงานโดยประหยัด
- (๓) กระบวนการนั้น ควรช่วยให้การวินิจฉัยปัญหา (Decision Making) เป็นไป โดยเหมาะสม

(๔) กระบวนการนั้น ควรมุ่งที่จะปรับให้ส่วนได้เสีย, ราชการ, ความคิด, ความ นิยมและความกดดันของหมู่คณะที่มีอยู่เป็นอันมากนั้น เป็นไปด้วยดีแก่ทุกฝ่าย

- (๕) กระบวนการนั้น ควรจะช่วยให้การทำงานมีความหมายเด่นชัดขึ้น ๆ ๑ ๑

จ. ขอบเขตเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนงาน

หัวข้อต่อไปนี้ ควรยกขึ้นมาประกอบด้วยลักษณะของกระบวนการวางแผนที่ดี คือ :-

- (๑) แผนนั้นควรกำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงสถานการณ์ทั้งหมด
- (๒) แผนนั้นควรแบ่งได้เป็นแผนเล็ก ๆ หลายอัน และควรนำมารวมกันเป็นแผนใหญ่ ได้ในภายหลัง
- (๓) แผนนั้นย่อมอาจจะเข้าตรวจดูได้โดยวิธีการต่อเนื่องกัน และเพื่อประเมินผลใหม่
- (๔) ในกรณีที่แผนงานได้กำหนดขึ้นโดยเจ้าหน้าที่วางแผนฝ่ายที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่ฝ่าย ดำเนินงานอาจจะให้ความร่วมมือน้อย ดังนั้น การวางแผนชนิดนี้ พึงคำนึงถึงความร่วมมือของ ฝ่ายดำเนินงานด้วย

(๕) แผนงานที่ทำสำเร็จ ควรจะมีข้อกำหนดให้แน่นอนเกี่ยวกับจุดประสงค์, สถานะ การปฏิบัติปรากฏ และรายการเกี่ยวกับการกระทำตามแผน

- (๖) แผนนั้นควรจะกระทำไว้ และยืดหยุ่นได้โดยไม่เกิดความเสียหาย
- (๗) แผนนั้นมิควรกำหนดข้อผูกมัดที่รัดกุมเกินไป
- (๘) แผนที่ทำสำเร็จแล้วนั้น ควรให้บุคคลที่ฝ่ายที่มีส่วนได้รับทราบ
- (๙) แผนนั้นควรกำหนดขั้นตอนเมื่อมีความจำเป็นอย่างแท้จริง และเมื่อมีปัญหาดำคัญ

เกิดขึ้นจริง ๆ

(๑๐) ในประการสุดท้าย ควรมีการทดสอบเป็นครั้งคราว เพื่อทราบผลของคณะบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวางแผนงานนั้นว่า ได้ดำเนินการเพื่อทำให้การปฏิบัติงานดีขึ้นเพียงใดหรือไม่

๔) กระบวนการจัดองค์การ

เมื่อมีการกำหนดนโยบายและความมุ่งหมายแล้ว ก็ย่อมมีความจำเป็นของจุดประสงค์การชน เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ภายในเวลาเร็วที่สุด และให้เกิดความยุ่งยากลำบากน้อยที่สุด ในเรื่องการจัดองค์การนั้น มีข้อพิจารณาดังต่อไปนี้

ก. รูปแบบขององค์การ ก่อนการจัดตั้งองค์การชน ควรจะกำหนดรูปร่างต่อไปเสียให้แน่นอนก่อน

- (๑) หน้าที่และความมุ่งหมาย
- (๒) ขนาดและความซับซ้อนของกิจการนั้น
- (๓) มีความจำเป็นที่จะให้ผู้ร่วมงานทั้งหมดร่วมมือด้วยมากน้อยเท่าใด และหวังที่จะได้รับผลเพียงใด
- (๔) ลักษณะและขนาดแห่งความจำเป็นที่จะต้องติดต่อกับบุคคล หรือคณะบุคคลอื่น ๆ
- (๕) องค์การนั้น ๆ ควรจะตั้งอยู่นานสักเท่าใด
- (๖) องค์การนั้น ๆ จะมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งเพียงใด และจะยืดหรือหดตัว

เพียงใด

- (๗) กิจการเฉพาะบางอย่างนั้นจะกินเวลายืดเยื้อไปสักเพียงใด
- (๘) องค์การนั้น ๆ จะตั้งที่ไหน
- (๙) จะหาทรัพยากร (คน, เงิน, และวัสดุ) ได้หรือไม่ และจะได้จากไหน
- (๑๐) หัวหน้าองค์การนั้นควรมีลักษณะอย่างไร จะหาคนอย่างนั้นได้หรือไม่
- (๑๑) ลักษณะและขอบเขตของอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายขององค์การนั้น ๆ
- (๑๒) การตั้งองค์การนั้น ๆ มีเหตุผลพอเพียงหรือไม่ ?

ข. วงเขตเกี่ยวกับการจัดองค์การ

สัมมตวามการจกตั้งองคการขนแฉว ผู้ที่จะมารับเป็นหัวหน้าขององคการใหม่ก็จำต้องทราบคำคอบของปัญหาต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ ก็คือ

(๑) องคการนั้นมันโยบายทัวไปอย่างไร ผู้ร่วมงานที่รับผิดชอบทุกคนทราบนโยบายนั้นคแล้วหรือ ?

(๒) กิจกรรมแฉะรายงานต่าง ๆ ภายในขอบเขตนโยบายทัวไปนั้น ได้กำหนดแผนชั้นโดยรอบคอบแฉะแบ่งไว้เป็นส่วน ๆ อย่างคหรือไม ?

(๓) รายการแฉะกิจกรรมแต่ละอันภายในองคการนั้นได้รับทรัพยากร (คน, เงินแฉะวัสดุ) เหมาะสมกับควมรับผิดชอบแล้วหรือ ?

(๔) ควมสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ขององคการได้จัดไว้อย่างคแล้วหรือ ?

(๕) องคการนั้นเหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ ในเรื่องขนาด, ควมมุ่งหมาย, ที่ตั้ง, ลักษณะของผู้เป็นหัวหน้า แฉะเรื่องอื่น ๆ แล้วหรือ ?

(๖) ในทุกระดับขององคการนั้น ได้รับควมร่วมมือทังในเรื่องนโยบายแฉะการจกการงานเป็นอย่งคหรือประการใด ?

(๗) ถ้าหรับองคการที่มีควมมุ่งหมายอย่างคโดยเฉพา นั้น เมื่องานการดำเนินไปแฉะเมื่อทุกฝ่ายให้ควมร่วมมือคดังกล่าวในข้อ (๖) เรื่องต่าง ๆ ก็อาจเกิดชนทำให้ควมมุ่งหมายเดิมแฉะควมภักคค่อจุดหมายเดิมแปรรูปไปได้ หัวหน้าใหม่จะต้องคควมมุ่งหมายแฉะควมภักคเดิมนั้นยังคงรูปอยู่หรือไม ?

(๘) การจกการงานในองคการนั้น ได้รับควมช่วยเหลือในด้านการวางแผน, ในด้านตัวบุคคล, ในการทำงานประมาณ, แฉะในการทำรายงานเพียงพอหรือไม ?

(๙) เมื่อองคการนั้นทำให้เกิดระดับชนเพิ่มเติมชนในตัวองคการเอง การเพิ่มนั้นทำให้การดำเนินงานเสียประสิทธิภาพไปหรือไม ?

(๑๐) ในระบบการบรรจุคนเข้าทำงานนั้น มีการกำหนดวิทยฐานะพิเศษสำหรับตำแหน่งใดโดยเฉพาหรือเปล่า ?

(๑๑) ถ้าพิจารณาในแง่สังคม มีเหตุผลสมควรตั้งองคการนั้นเพียงใดหรือไม ?

ประชุมศิลป์ LEADERSHIP

โดย.... พตท.จ.ารุฑ วัฒนคุปต์
รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

(ต่อจากฉบับก่อน)

เทคนิคของหลัก ข้อ ๒

รับผิดชอบผลการปฏิบัติของหน่วยของคุณ

๑. ในการรับผิดชอบ ผู้นำต้องไม่หวั่นเกรง เมื่อมีเหตุบกพร่องเกิดขึ้น เราต้องรับผิดชอบโดยตรง อย่าโยนความผิดให้ผู้อื่น ผู้นำที่ดีต้องกล้ารับผิดชอบ แล้วพิจารณาตรึกตรองแก้ไขเหตุบกพร่องภายหลัง เมื่อได้รับคำตำหนิติเตียนรับฟังด้วยความหนักแน่น เขาขอคำทักท้วงมาพิจารณาว่าเป็นความจริงเพียงใด ใครเป็นผู้ทำ แล้วหาเหตุแห่งความตำหนิต้นเพื่อนำมาแก้ไขต่อไป เมื่อหน่วยของท่านได้รับความตำหนิหรือคำสรรเสริญท่านก็ไม่รับเอาแต่ผู้เดียว ต้องยกย่องความดีแก่ผู้ได้บังคับบัญชาของตนด้วย ผู้นำควรระมัดระวังว่าผู้ได้บังคับบัญชาของเรา มีความดีทงกันแล้ว เราซึ่งเป็นผู้ปกครองเขาอย่าจะติดตามไปด้วยไม่เป็นปัญหา

๒. เมื่อหน่วยของท่านไม่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผู้นำที่ขี้ขลาดไม่ท้อถอย เมื่อเราทำเราอาจผิดพลาดได้เสมอ และความผิดพลาดนั้นจะเป็นบทเรียนให้เราก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคงยิ่งขึ้น ดังเช่นในปี ค.ศ. ๑๘๓๓ เศรษฐกิจของอเมริกาตกต่ำมาก บรรดาห้างร้านต่าง ๆ ต้องเลิกตั้งไปตาม ๆ กัน ในวาระนั้นเอง ท่านแฟรงกลิน ดี. โรสเวลต์ ได้ก้าวเข้ามาในตำแหน่งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา ในการกล่าวสุนทรพจน์ครั้งแรกต่อประชาชน โรสเวลต์ได้กล่าวว่ “ขอให้ทุกคนอย่าไขว่คว้าความกลัวคือเหตุการณ์ใดๆ สิ่งที่เราควรระวังคือความกลัวของเราเอง” ผู้นำที่ดีต้องขจัดความกลัวให้สิ้นไป เมื่อถึงจุดเริ่มต้นของสิ่งใหม่

๓. หน้าที่ตของคิดถึงความก้าวหน้าของหน่วย ผู้ยอมมักจะด้ารับผิดชอบ ตรงกันข้าม ถ้าผู้นำคนใดคิดแต่ความก้าวหน้าของตนเองผู้หม้มักจะไม่กด้รับผิดชอบ เทคนิคข้อนี้ใช้ได้ตั้งแต่ผู้บังคับบัญชาจนถึงผู้ปฏิบัติงาน คนที่ห่วงด้วงนตอ ย่อมไม่กด้รับผิดชอบ คนที่คิดถึงแต่ด้วงรวม ย่อมกด้รับผิดชอบ

เทคนิคของหลัก ข้อ ๓

ทำความเข้าใจและดูแลสวัสดิภาพของผู้ใต้บังคับบัญชา

๑. จงคิดถึงคนอื่นก่อนตัวเรา ถ้าผู้นำคิดถึงตัวเองก่อนจะนับว่าเป็นผู้นำที่ไม่ได้ ขอบอกจะรู้สึกอับอายยาก เพราะด้วงชาติญาณของมนุษย์มักจะด้วงกคิดถึงตนเองก่อนเสมอ ผู้นำที่ดีจะต้องพยายามลดความรู้สึกเห็นแก่ตัวออกให้มากที่สุด และคิดถึงความเป็นอยู่ และความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชาของตนเองก่อน

๒. จงสนใจในตัวคนอื่น เมื่อเราคิดถึงในตัวเขาแล้วก็ควรสนใจในตัวเขาด้วย เราควรแสดงให้เขาเห็นว่า เราสนใจในตัวเขา เป็นต้นว่า เวลาผู้ใต้บังคับบัญชาพูดเราด้วงฟังและด้วงฟังอย่างสนใจ การแสดงด้วงสนใจนั้น ก็ด้วงการมองนัยนตาในขณะที่เขาพูด ซึ่งแสดงด้วงสนใจและเคารพในคำพูดของเขา ตรงกันข้ามถ้าเราไม่มองนัยนตาของผู้พูดไม่มองเลยท่อนนยอมเป็นการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเสื่อมความเลื่อมใสในตัวเรา เพราะเป็นการแสดงว่าเราดูถูกเขา การที่เรานอแค่พูดข้างเดียวโดยไม่เปิดโอกาสให้คนอื่นพูดบ้าง เขาเรียกว่าเป็นคนไร้มารยาท ยากที่จะให้คนอื่นนับถือ

๓. ผู้นำที่ดีของคิดก่อนพูด เพราะการทำให้คนอื่นเสียใจกับ ผู้ใต้บังคับบัญชา เราด้วงทำอะไรหลาย ๆ อย่างให้ด้วงคิดเขาให้มาหาเรา การด้วงคิดของมกด้วงโดยาย การคิดก่อนพูดเป็นมกด้วงโดยายที่ด้วงกญุ่ที่ด้วงคนหนึ่ง อย่าพูดด้วงที่มิเป็นประโยชน์ไว้ด้วงระ ด้วงพูดด้วงด้วยคำพูดที่ฟังรื่นหู ด้วงที่จะผูกใจผู้ใต้บังคับบัญชาด้วงได้ ก็คือการใช้คำพูดด้วงระมัดระวังไว้เพราะด้วงมีประโยชน์จะก่อให้เกิดผลด้วงทางจิตใจด้วงได้ ฉะนั้นการที่บังคับบัญชาคนด้วงได้นั้น ควรใช้คำพูดที่มิด้วงแสดงแก่ผู้หม้มอ ผู้หม้มอจะไม่มีด้วงความรังเกียจและไม่ห่างเหินจากท่าน ความด้วงกันเคยด้วงนี้ท่ด้วงหม้มอจะมามากขึ้น

๔. เป็นคนร่าเริง หมายความว่า เป็นคนมีอารมณ์ขันอยู่เสมอ มีอาการยิ้มไม่หุบ
ขบขัน เบี้ยว จึงมีคำกล่าวเสมอว่า เมื่อท่านยิ้มคนทั้งโลกก็จะยิ้มกับท่าน ผู้นำที่ดีควรมีจิตใจ
ร่าเริง บางคนอาจแย้งว่าจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตามปามได้ ถ้าเราได้ใช้อารมณ์ร่าเริงของ
เราให้ถูกกาลเทศะแล้ว ย่อมเกิดคุณประโยชน์มากกว่าโทษ ถ้าเราหวังผลในการปกครองแล้ว
จงใช้ความร่าเริงเป็นเครื่องดึงดูดให้ผู้ใต้บังคับบัญชาบังเกิดความสนุกที่จะทำงานให้ กับท่านเพราะ
ความรู้จักเป็นกันเองนั่นเอง

๕. พยายามรู้จักชื่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน คนเรารักชื่อเสียงของตนเป็นยอดกว่า
สิ่งใด มีคนจำนวนมากเสียชีวิตเพื่อชื่อของเขาจะได้ปรากฏในประวัติศาสตร์เท่านั้น พันเอก
ดิมัคเบอรักับหมามหาสมุทร แอตแดนคิกด้วยเครื่องบินเครื่องยนต์เดี่ยว ก็เพื่อให้โลกยอมรับชื่อ
ของเขาบันทึกลงในประวัติศาสตร์ แอนครุ คาเนกั ราชาเหล็กกล้าแห่งสหรัฐอเมริกา มีเค็ดดัม
ในการใช้ชื่อคนมาก เมื่อเขายังเป็นเด็กอยู่ เขาเคยกระต่ายได้ ต่อมากกระต่ายออกลูกมาหลาย
ตัว จนเขาเองหาหน้ำให้กระต่ายกินไม่ไหว จึงบอกเพื่อน ๆ ให้หาหน้ำให้กระต่ายด้วย และจะ
ตั้งชื่อให้กระต่ายตัวที่เพื่อนหาหน้ำมาให้ พวกเพื่อน ๆ ก็ชอบใจช่วยกันไปหาหน้ำมาเลี้ยง
กระต่ายจนพอกิน พอคานะกัเป็นผู้ใหญ่และเป็นเศรษฐีเหล็กกล้าแล้ว ครวงหนังสือเขียน
แปซิฟิกเบ็คประมุดสร้างรณนอย่างคณ มีผู้เขาแข่งขันที่ด้าคณอยู่ ๒ บริษัทเท่านั้น คือบริษัท
ของคานะกัและบริษัทของพุดแมน คานะกัได้พิจารณาเห็นว่า การจะสู้กันโดยดตราคณไปอีกน
ย่อมจะทำความเค็ดร้อนแก่คณงาน จึงได้หาโอกาสพบกับพุดแมนจนได้ เมื่อพบกับแล้ว คานะกัได้
ชักชวนให้พุดแมนมาร่วมกิจการสร้างรณนด้วยกัน เพราะถ้าจะขันแข่งขันดตราคณกันลงไปก็จะ
แย่งกัน ชนแรกนายพุดแมนยังไม่ตกลงประการใด คานะกัจึงเสนอว่า เมื่อทั้งสองรวมกิจการ
สร้างรณนจนแล้ว เขาคิดว่าควรจะให้ชื่อ "บริษัทพุดแมน" การเป็นดงนี้ บริษัทสร้างรณน
พุดแมนจึงเกิดชน และมีชื่อเลี้ยงจนทุกดงน เรืองนแต่ดงให้เห็นว่า ชื่อคนเป็นดงด้าคณที่สุด
ทุกคนมีความภาคภูมิใจในชื่อของตัวเอง ถ้าผู้นำคนใดจะใช้ใครกัเรียกชื่อของเขาอีกน จะทำให้งาน
ที่จะใช้เขาทำงานคณมาก

๖. ต้องเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ตามธรรมชาติคนเราจะรักใคร่กันกัโดยทมิความเห็นอก
เห็นใจซึ่งกันและกัน เราเป็นผู้นำของเขา ก็ควรจะเห็นอกเห็นใจเขา ผู้ใต้บังคับบัญชาประสบ
ความขัดข้อง หรือทุกข์ยากอย่างไร เราควรเห็นใจช่วยเหลือเขา ดงนจะเป็นดงที่ผูกมัดหัวใจ

ผู้ใดบังคับบัญชาได้ก็ดีกว่าอื่น คงสุภาษิตมีอยู่ว่า “ยามเจ็บไข้เห็นใจญาติ ยามทรัพย์สินขาดเห็นใจมิตร”

๗. ผู้นำที่ดีต้องไม่มีอารมณ์ระแวงสงสัย คนในโตกนม ๒ ประเภท คือ ผู้มองในแง่ดี (Optimist) และมองในแง่ร้าย (Pessimist) ผู้นำที่ดีควรเป็นผู้มองในแง่ดี เมื่อมองในแง่ดีแล้วจะเห็นสิ่งต่าง ๆ ไม่เป็นภัยแก่ตน คำว่า “ระแวงสงสัย” ย่อมเป็นสมบัติของผู้มองในแง่ร้าย ความระแวงสงสัยจะทำให้ผู้ใดบังคับบัญชากับผู้นำเห็นห่างกันไปทุกที ๆ เพราะฉะนั้นความสงสัยจึงเป็นสิ่งที่ผู้นำที่ดีพึงหลีกเลี่ยงให้พ้น

๘. ควรหาโอกาสพบปะผู้ใดบังคับบัญชาบ่อย ๆ การพบปะกันดังกล่าวนี้ หมายถึงการพบปะด้วยการสังคมสโมสร จะเป็นด้วยการเล่นกีฬาต่าง ๆ กอล์ฟ หรือการสนทนาสังสรรค์กันก็ได้ เหล่านี้ทั้งการหรือหน่วยราชการมีสโมสร หรือร้านค้าไว้เป็นแหล่งพบปะกัน ณ สถานที่นั้นผู้บังคับบัญชากับผู้ใดบังคับบัญชาจะได้พบปะทำความคุ้นเคยกัน โดยไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ราชการ คนที่ไม่สังคม สังสรรค์มากกับใครนั้น จะเป็นผู้นำที่ดีไม่ได้

๙. ต้องมีความยุติธรรมในการให้รางวัล หรือบำเหน็จความชอบ ร้อนเป็นคำอธิบายในตัวเองอยู่แล้ว แต่การปฏิบัติที่น่ายก ให้บำเหน็จรางวัลแก่คนที่ไม่ควรจะได้รับเป็นการรอนสมรรถภาพ ไม่ให้บำเหน็จรางวัลแก่ผู้ที่ควรจะได้รับ ย่อมเป็นการทำลายขวัญของบุคคลนั้น และบุคคลอื่น ๆ ในหน่วยเดียวกันด้วย ควรระวังไว้ว่า ไม่ให้บำเหน็จรางวัลแก่ผู้ที่ควรจะได้รับ ผิดดีกว่าไปให้บำเหน็จแก่คนที่ไม่ควรได้รับ เพราะประการแรกมักจะกระทบกระเทือนต่อผู้ที่ไม่ให้บำเหน็จรางวัลเป็นส่วนใหญ่ แต่การให้แก่คนที่ไม่ควรได้นั้น ย่อมทำลายความรู้สึกเป็นส่วนรวมทีเดียว

๑๐. อย่าพยายามหาผู้ใดบังคับบัญชา หมายถึงความว่า เมื่อเราลงโทษกำหนดตีสอนผู้ใดบังคับบัญชาแล้ว ก็แล้วกันไป อย่าเอามาเก็บไว้ในใจอีก จนทำให้ผู้นั้นรู้สึกตนว่า จะไม่สามารรถทำอะไรเขาได้ เราต้องให้โอกาสเขากลับตัวได้เสมอ ความพยายามนี้ ย่อมทำให้ผู้นั้นขี้ขลาดขี้อาย คิดเสมอว่า ถึงทำดีก็ไม่ได้ดี เลยไม่ปรารถนาจะทำความดี

๑๑. เข้มเขินเมื่อเขามทุกซ์ เช่นเวลาที่ครอบครัวของเขามักการเกิดกดี เจ็บป่วยกดี เราจะต้องไปเยี่ยมเยียนถามความเป็นไปและให้ความช่วยเหลือ ให้สัมพันธ์คำพิงเพยว่า เวลาไข้ใช้เวลาใช้รักษา

๑๒. อย่าใช้สายลับสืบความเป็นไปของผู้ใต้บังคับบัญชา การใช้สายลับโดยให้คนในหน่วยไปสืบหาเรื่องราวเกี่ยวกับคนในหน่วยของคุณ จะทำให้เกิดความแตกแยกกระแวงซึ่งกันและกันไม่เป็นผลดีอย่างไรเลย ผู้นำที่ดีควรจะตรวจและสืบค้นด้วยตนเองหรือให้เจ้าหน้าที่สืบการใช้คนบางคน หรือเทียบถามคนนั้นว่าคนนั้นเป็นอย่างไร ทำอะไรผิดบ้าง ท่านเองทำให้เกิดความยุ่งยาก

๑๓. คอยดูความเป็นไปของผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ เช่น การกิน การเงิน การรักษาคำ และอื่น ๆ การหมั่นดูแต่เช่นนี้ ย่อมได้รับความรักใคร่จากผู้น้อยที่ดูกัน

เทคนิคของหลักข้อ ๔

การให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รู้สิ่งที่ควรรู้

ในชั้นถ้าจะฟังกันแต่เฉิน ๆ แล้ว จะไม่รู้ดีว่ามีค่าความสำคัญอย่างไรเลย แต่ความจริงมีความสำคัญไม่น้อยกว่าข้ออื่น ๆ ถ้าเราจะทำงานให้บรรลุจุดหมายแล้ว เราควรจะให้ผู้อยู่ในองค์การของเราได้รู้ด้วยว่า เราจะไปทางไหน ถึงไหน อย่างไร เป็นต้น ทั้งเขาเหล่านั้นก็จะทำงานไปได้โดยปราศจากการตั้งเถิด ๆ เทคนิคในการปฏิบัติมีข้อปลีกย่อยควรจำแนกได้ดังนี้ :-

๑. ผู้บังคับบัญชาต้องถือตัวเหมือนหนึ่งครู ผู้นำที่ดีควรจะได้มีนิสัยครุฑอยู่บ้าง ที่ว่านิสัยครุฑนั้น หมายถึงว่า ครุฑนั้นยอมประกอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เช่น ความเมตตา ความหวังดี ไม่มีคัมบังอำพรางความรู้ มีสติที่เห็นว่าการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รู้ ก็ฝึกฝนอบรมให้โดยไม่มีคัมบัง การมีคัมบังซ่อนเร้นความรู้ หรือความจริงบางอย่างก็ดี ไม่ใช่ลักษณะของผู้นำที่ดีเลย

๒. ควรให้มีการสอนอบรมขึ้นในหน่วย อย่างเช่นที่องค์การ ร.ต.พ. เปิดการอบรมชั้นหัวหน้าแผนกอยู่ในเวลานี้ อย่าปล่อยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เฉย ๆ โดยไม่มีความรู้เพิ่มขึ้น

๓. ทุกตำแหน่งหน้าที่ควรมีคำเตือนใจติดไว้ เช่น หัวข้อการปฏิบัติของแต่ละกองหรือแผนก หรือแต่ละบุคคลว่าใครมีหน้าที่อย่างไร บางทีเขาพิมพ์เป็นการ์ดเล็ก ๆ มีข้อเตือนใจให้ระมัดระวังหน้าที่อยู่เสมอ

๔. ควรให้มีการทดสอบ (Test) เพื่อหยั่งความรู้ คนจะทำงานได้ดี ต้องเป็นคนที่มีความรู้ การทดสอบเป็นหนทางหนึ่งที่จะเพิ่มพูนความรู้ของคนในหน่วยได้ การทดสอบนี้ เป็นการหยั่งความสามารถประกอบการทำงาน ทั้งเป็นการกระตุ้นเตือนให้เขาแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพราะการสอบทำให้คนมีจุดหมายปลายทางที่จะทำได้ดีกว่าคนอื่น ๆ ถ้าไม่บังคับ ดังนี้ ทุกคนก็จะพากันเฉื่อยชาเฉยเมยไปเสีย

๕. ให้รู้นโยบายและความมุ่งหมายของหน่วย เป็นธรรมดาการทำงานไม่ว่าบุคคลหรือองค์การใด ๆ ย่อมจะต้องวางนโยบายไว้ให้แน่นอน เพราะนโยบายเป็นแนวที่จะให้หน่วยเดินไปสู่ความมุ่งหมาย คือ ความเจริญของหน่วยหรือองค์การนั้น ๆ ถ้าทุกคนได้รับนโยบายและความมุ่งหมายของส่วนรวมแล้ว ก็จะพากันเดินไปได้เร็วขึ้นกว่าการเดินตามกันไปเป็นแถว ๆ โดยไม่รู้ว่าเขาจะไปทางไหนกัน ซึ่งย่อมจะก่อให้เกิดความชักช้า

๖. ช้ข้อแนะนำและอุปสรรคที่ประสบ ในจรรยาบรรณหน้าที่การงานหรือภาระกิจ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำ อย่าลืมว่า ผู้กำกับผู้สั่งนั้นฐานะต่างกัน ผู้สั่ง ย่อมจะรู้ว่าตนต้องการอย่างไร และจะทำอย่างไร เพราะตนต้องรู้จักว่าผู้รับคำสั่ง ดังนั้นจะต้องคาดการณ์ล่วงหน้าไว้ได้ด้วยว่า ถ้าผู้สั่ง เป็นผู้รับสั่งบ้าง ตนจะทำอย่างไรบ้าง และจะเผชิญกับอุปสรรคอะไรบ้าง เมื่อคิดได้ดังนี้ ควรจะมีข้อแนะนำบางประการ ตลอดจนการแก้ไขอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งอยู่นอกอำนาจหน้าที่ที่ผู้ปฏิบัติจะแก้ไขได้ เราท่านมักจะได้ประสบมาแล้วว่า ผู้บังคับบัญชาบางคนมักจะสั่งปล่อย คือมันจะทำอะไร ก็เรียกลูกน้องมาสั่งให้ไปทำตามความมุ่งหมาย ไม่ได้ตรึกตรองเสียก่อนว่า สิ่งที่ต้องการนั้นอยู่ในวิถีทางที่จะปฏิบัติได้ การสั่งอย่างนี้ โดยมากเป็นการสั่งที่ไม่มีการเตรียมการ หรือไม่มีแผนนั่นเอง การสั่งการที่ไม่มีการเตรียมการไว้รอบคอบนั้น มักจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเสื่อมความศรัทธา ผู้นำที่ดีย่อมจะคิดให้รอบคอบแล้วจึงสั่ง ถ้ามีสิ่งที่จะทำให้งานติดขัดได้ ก็ให้คำแนะนำควบไปด้วย

๗. กำจัดข่าวลืออันเหลวไหลเกี่ยวกับองค์การ ข่าวลือเปรียบเสมือนหนอนที่กีดกันความเจริญทั้งภายในและภายนอก เมื่อมีข่าวลืออันเหลวไหลเกิดขึ้น ท่านจะต้องสืบค้นหาเหตุ ได้ความจริงอย่างไรใดแล้วต้องรีบแก้ไข ถ้าไม่เป็นความจริงควรแสดงให้ทราบทั่วกัน

๘. เมื่อหน่วยของท่านประสบผลสำเร็จ ท่านควรจะรีบแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

ทราบ เพื่อให้ทุกคนรู้อางานที่พวกเขาได้ลงแรงทำไปนั้น ได้บังเกิดผลอันควรยี่ได้ หรือถ้ามีผลเสียอย่างใด ก็ควรแจ้งให้ทราบด้วย เพื่อที่จะได้แก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที

๕. ข. เจงคักเตือนเมื่อผู้ใดบังคับบัญชาปฏิบัติไม่ถูกต้อง ผู้นำที่ด้อยไม่ตั้งใจในการที่จะเรียกผู้ใดบังคับบัญชาที่ทำหน้าที่บกพร่องมาขำแจง ผู้บังคับบัญชาที่ไม่กล้าขำแจงหรือคักเตือนให้ผู้ช่วยทราบข้อบกพร่องของเขาเพื่อการแก้ไขนั้น นับว่าเป็นผู้ที่ไม่ตั้งใจเห็นการณั้ไกล ในทางตรงขำม ถ้าผู้ใดบังคับบัญชาของท่านทำควำมดี ท่านก็ขำชมเชย บางท่านก็ไม่กล้าขำชมเชยผู้ใดบังคับบัญชาให้ขำรู้ตัว เพราะถือสุภำยิตว่า "ขำหมายให้ขำมค้ำหน้า ขำขำขำให้ขำมดับหลัง" ซึ่งควำมจริงในปัจจุบัน นักจิตวิทยาได้พิสูจน์แล้วว่า การขำชมเชยในเวดสำมควำมขำมทำให้ผลงานดีขึ้นกว่ำการตำหนิตะย่น

การขำชมเชยนั้น ควรพยายามให้ได้ทั่ว ๆ กัน เพราะจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้คนเขาอย่างกันในทุกที่ ส่วนการตำหนิตะย่นควรกระทำเป็นส่วนตัว การตำหนิต้อหน้าคนทั้งปวงนั้น ขำมจะกระทำในบางโอกาสเท่านั้น.

(ยังมีต่อ)

หนังสือใช้คู่สอบขำนักวำ, กวี, โท, เอก

๑. แวดคอบวัฒนธรรม	ราคา	๓๒ บาท
๒. ค้ำถำม - แวดคอบ พ.ร.บ. ระเบียบขำรำขำการพลเรือน, -พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน, -พ.ร.บ. ปรังปรุงกระทรวงทบวงกรม	ราคา	๓๐ บาท
๓. กฎ ก.พ.	ราคา	๒๐ บาท
๔. ข้อมบขำนตรี พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๗๗-๒๕๐๐ (ทุกกรม ทุกวิชา)	ราคา	๒๕ บาท
๕. ระเบียบปฏิบัติราชการ	ราคา	๒๕ บาท
๖. ประมอดบัญญัติและทำงปฏิบัติขำมพ.ร.บ. ระเบียบขำรำขำการพลเรือน	ราคา	๕๐ บาท
๗. ค้ำบท พ.ร.บ. ระเบียบขำรำขำการพลเรือน	ราคา	๕ บาท
๘. ขำรขำรขำรขำการ ปี ๒๕๐๐	ราคาขำดละ	๓๐ บาท
(ขำรขำรขำรขำการถ้าขำมเต็มรวมกันทั้งปี เพิ่มค้ำขำมเต็มปกข้อม ๓ บาท ปกขำง ๓๓ บาท)		

ส่งได้ขำกเลขำนุการบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักรำงำน ก.พ. ในพระบรมมหารำขำวังพระนคร ขำยเงินที่ ป.ณ. หน้าพระลำน (หนังสือขำมรายการ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, เพิ่มค้ำส่งเล่มละ ๒ บาท หนังสือขำมรายการ ๗ เพิ่มค้ำส่งเล่มละ ๑ บาท)

ประสิทธิภาพของราชการ

โดย...บุญชนะ อัทธการ เนติบัณฑิต, M.A. (Indiana)
 อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(ต่อจากฉบับก่อน)

๓. การวัดประสิทธิภาพ

การวัดประสิทธิภาพของราชการนั้น เป็นการวัดผลหรือทำบัญชีในทางสังคม (social accounting) กล่าวคือ เราถือเอาความรู้ถึงคุณค่าของสังคมมาค่านึงด้วย ความรู้ถึงของสังคมนั้นเราวัดได้ด้วยความยากลำบากอย่างยิ่ง และไม่แน่ว่าจะวัดได้ถูกต้องเสมอไป เพราะเราจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และการกระทำ เพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์นั้นด้วย (objective & subjective) ในกรณีที่พิจารณาวัตถุประสงค์ของกิจกรรมของรัฐบาลนั้นด้วย เราถือว่ารัฐบาลก็เหมือนเครื่องจักร ซึ่งการที่จะทำให้เครื่องจักรมีประสิทธิภาพ เราจะต้องคอยปรับปรุงตัวเครื่องจักรนั้นเองประการหนึ่ง และในขณะเดียวกันก็ต้องปรับปรุงวิธีการ (technological advance) ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้วย^(๑)

ในบรรดาหน่วยการปกครองหรือการบริหารต่างๆ แต่ละหน่วย รวมตลอดถึงหน่วยใหญ่คือ รัฐบาลทั้งหมดด้วยนั้น แต่ละหน่วยแม้จะมีอำนาจผูกขาดในการบริหารก็ตาม ก็ยากที่จะวัดประสิทธิภาพด้วยการยกเอาค่าไร้มามาพิจารณาได้ เช่น องค์การเกี่ยวกับห้องสมุด, ตำรวจ, ตำรวจสันติบาล ฯลฯ เหล่านี้ จะใช้วิธีวัดแบบวิศวกรรมย่อมไม่ได้ ถ้าเช่นนั้นเราควรจะวัดอย่างไรเล่า? คำตอบก็คือต้องวัดจาก

- (๑) ความพอใจของสังคม (Public Satisfaction)
- (๒) ตัวเลขแสดงการลดจำนวนอาชญากรรม (crime control)
- (๓) ระดับการศึกษาของประชาชนที่มองไม่เห็น (intangibles)^(๒)

(๑) Harvey Penney, See Waldo, *op. cit.*

(๒) Penny, See Waldo, *op. cit.*

ที่ขอพูดถึงวิธีการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในองราชการ เราจะทำได้อย่างไรบ้าง ? ก็ดังที่ได้อธิบายแล้วว่า ต้องใช้องค์การ O & M ช่วยในการปรับปรุงองค์การ, ปรับปรุงวิธีการปรับปรุงวิธีการในธุรกิจต่าง ๆ ศาสตราจารย์ แอปเปิ้ลบี^(๘) ได้กล่าวอย่างมานานแล้วว่า ประสิทธิภาพของราชการนั้น ควรจะมีเครื่องวัดได้เหมือนกัน แต่ไม่ใช่วัดโดยใช้ผลกำไร หรือผลของงานที่ทำ แต่วัดโดยเปรียบเทียบว่า รัฐบาลนั้น ๆ มีความสามารถที่จะทำความพอใจให้แก่ประชาชนตามที่เรียกร้องได้แค่ไหน และประชาชนรับรองการกระทำนั้นเพียงใด หรือไม่ (Ability to meet political tests of responsiveness and acceptability to the people)^(๙)

ตามเอกสารขององค์การสหประชาชาติ ที่ให้ชื่อว่า "A BRIEF CHECKLIST FOR EVALUATING GOVERNMENTAL EFFICIENCY" 1956 นั้น ได้ให้ตัวอย่างข้อถามสำหรับบุคคลชนหน้าทีเป็นหัวหน้าหน่วยราชการไว้มาก กล่าวคือ ถ้าหัวหน้าคอยถามตัวเองตามนั้น ถ้าได้คำตอบเป็นที่พอใจ ก็พอจะถือได้ว่าหน่วยงานที่ตนเป็นหัวหน้านั้นมีประสิทธิภาพ ถ้าไม่พอใจก็ถือว่าไม่มี หรือมีน้อย

เอกสารนี้ได้แบ่งคำถามออกเป็น ๕ หมวดใหญ่ ๆ เกี่ยวกับ (๑) การจัดองค์การ (๒) การวางแผนงาน (๓) การจัดการเรื่องรายได้และรายจ่าย (๔) การจัดเรื่องบุคคลและเจ้าหน้าที่ (๕) การจัดการทั่วไป ทั้งนี้ หวังว่าในโอกาสต่อไปคงจะได้นำมาบรรยายไว้เพื่อประโยชน์แก่การศึกษาต่อไป

๔. หลักของประสิทธิภาพ

"ประสิทธิภาพ" ในแง่ของวิชาการย่อมมีกฎเกณฑ์ (doctrines) และมีหลักการ (principles) เช่นเดียวกับศัพท์ทางวิชาการอื่นๆ กฎและหลักเหล่านี้แต่ละศาสตราจารย์จะแบ่งออกต่าง ๆ กัน ที่นิยมว่าคัมภีร์ของศาสตราจารย์ อีเมอร์สัน^(๑๐) ซึ่งแบ่งออกเป็น ๑๒ ข้อ คือ:-

(๘) Appleby, See Waldo, op. cit.

(๙) Waldo, op. cit.

(๑๐) Emerson's The Twelve Principles of Efficiency: Ideals, Common Sense, Counsel, Discipline, Fair deal, Reliable records, Dispatching, Standards & schedules, Standardized conditions, Standard operations, within standard instructions, Efficiency reward.

๑. อุดมการณ์ที่แน่นอน แต่ละองค์การหรือบุคคลควรจะมีอุดมการณ์หรือจุดประสงค์ที่แน่นอน

๒. สามัญคติ ผู้ทำงานควรจะใช้สามัญคติในการทำงานให้มากที่สุดด้วย

๓. ที่ปรึกษาที่สามารถ ผู้ทำการงานจะอาศัยหลักวิชาในการทำงานโดยอาศัยตำราและบุคคลที่ทรงคุณวุฒิอยู่เสมอ

๔. วินัย ควรจะมีระเบียบวินัยในการทำงาน

๕. ความเที่ยงธรรม ควรจะมีความเที่ยงธรรมในการงาน

๖. ประหยัดดี คนทำงานควรมีประหยัดดีและควรรักษาประวัติดีให้ดียิ่งอยู่เสมอ

๗. การติดต่อ การขนส่ง การสื่อสาร ควรจะดีพร้อม

๘. มาตรฐานและกำหนดเวลาทำงาน ควรจะอยู่ในระดับสูงและแน่นอน

๙. สภาพการทำงานและสิ่งต่าง ๆ ควรจะมีมาตรฐาน

๑๐. การปฏิบัติงานควรมีมาตรฐาน

๑๑. ข้อบังคับและคำสั่งต่าง ๆ ต้องมีมาตรฐาน

๑๒. ควรจะให้รางวัลแก่ผู้มีประสิทธิภาพ

หลักการ ๑๒ ประการข้างต้นนี้ ถ้าเทียบกับหลักของเทย์เลอร์^(๑๒)แล้ว ก็คล้าย ๆ กันมาก แต่เทย์เลอร์แบ่งไว้เพียง ๖ ประการ คือ :-

๑. การค้นคว้าวิจัยและทดลอง เกี่ยวกับเครื่องจักร, เครื่องมือ, วิธี, สถานที่ทำงาน, และผู้ทำงาน ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการผลิต, การจัดการ เพื่อหาทางเพิ่มผลิตผลให้สูงและดียิ่งขึ้น

๒. การวางแผนผัง เกี่ยวกับการทำงาน, การจัดการในการผลิต ตลอดจนการจัดให้งานเดินอย่างมีระเบียบ, การจำแนกงาน, การตั้งงาน, การจัดหาวัสดุต่าง ๆ

๓. การฝึกอบรม ต้องมีการอบรมคนทำงานทุกประเภทให้เหมาะแก่งานที่ทำ ต้องหาทางเพิ่มฝีมือให้แก่คนงาน โดยวิธีตรวจตราอยู่เป็นนิจด้วย

(๑๒) Taylor: Research & Experimentation, Planning, Training, Standards, Controls, Cooperation.

๕. มาตรฐานของงาน รวมตลอดถึงมาตรฐานของวิธีทำงาน, เวลาทำงาน, ค่าจ้าง, สถานที่ทำงาน, เครื่องมือ, วัสดุ ตลอดจนแผนผังและพิธีการจัดการงานด้วย
๕. การควบคุม เพื่อตรวจสอบผลงานให้ได้ระดับกับมาตรฐานที่ตั้งไว้
๖. การประสานงาน ต้องจัดให้คนงานและฝ่ายผู้จัดการร่วมงานกันอย่างดียิ่ง

๕. องค์การ O & M กับประสิทธิภาพ

วิชา O & M กับ องค์การ O & M ต้องพึ่งพาอาศัยกัน องค์การต้องศึกษาวิชาเพื่อหาวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานต่าง ๆ วิชาทางด้านหน้าแตกแขนงออกไปเป็นอันมากภายหลังมหาสงครามครั้งที่ ๒ นี้ ประเทศญี่ปุ่นเองซึ่งนิยมจารัตประเพณี ก็ได้นำวิชาไปสอน และเริ่มตั้งองค์การขึ้นแล้ว School of Autonomy Agency ได้เปิดสอนวิชาประมาณ ๔-๕ ปีแล้ว ในสมัยก่อน เมื่อพูดถึง Management หมายความว่า finance, organization, personnel เป็นสำคัญ แต่บัดนี้ ภาวะทางเศรษฐกิจบังคับ ทำให้แต่ละรัฐบาลเห็นความจำเป็นที่จะคำนึงถึง management ทางอื่น ๆ ด้วย ในขั้นแรกก็มุ่งแต่ Program Planning เฉย ๆ แต่ในขณะนั้นก็น่าจะต้องแยกเป็น Economic Planning และ Physical Planning ด้วย โดยสรุปถ้าเราพูดถึงวิชา O & M ในขณะนี้ ก็พอจะจำแนกได้ว่าหมายถึง

๑. Organization
๒. Finance (Budget, Revenue, Expenditure, Accounting, Auditing)
๓. Personnel
๔. Economic Planning
๕. Physical Planning^(๑๓)

จุดมุ่งหมายของวิชา ทำให้แนวปรัชญาของวิชาขยายตัวออกไปตามสภาพการณ์ของโลก ดังจะได้อธิบายต่อไปเฉพาะบางข้อโดยสังเขป :-

๑. ในการบริหารงานคลัง ในสมัยก่อนการทำงานงบประมาณทำกันตามแบบประเพณีใช้ตัวเลขเก่า ๆ มาเทียบเคียงกับงบประมาณที่ตั้งใหม่ แต่เดิกรวมมีอัตราที่จะคาดคะเนภาระของ

(๑๓) Barton

ตนเอง แล้วเสนอไปยังองค์การที่จัดทำงบประมาณของส่วนรวม แล้วประมวลขึ้น เสนอสภา
ประกาศใช้เป็นกฎหมาย^(๑๔)

ตั้งแต่แนวปรัชญาเกี่ยวกับ “รายได้ของประชาชน” ได้แพร่หลายออกไป ทำให้การ
ทำงานงบประมาณของแต่ละประเทศกันตัว พยายามเทียบเคียงรายได้ของประชาชน กับรายได้ทาง
ภาษีอากรและรายจ่ายต่าง ๆ แนวคิดในอันจะพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศดังัดัง เช่น อินเดีย
พม่า ญวน พิลิปปินส์ และแม้ประเทศ เช่น ญี่ปุ่น ทำให้รัฐบาลต้องคิดคำนึงถึงปัญหาเรื่อง
จำนวนพลเมือง, ผลิตภัณฑ์ของประเทศแต่ละปี, การศึกษาและสาธารณสุขของพลเมือง ซึ่ง
จะต้องจัดให้เพียงพอกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นเป็นรายปี ฯลฯ การทำงานงบประมาณจึงต้องให้
สอดคล้องกับโครงการที่แต่ละรัฐบาลจะพัฒนานั้น ๆ

โดยที่กิจการของรัฐบาลขยายตัวออก ตัวเลขทั้งรายได้รายจ่ายเพิ่มมากขึ้นอย่างไม่
คาดหมาย ทำให้ต้องนำเทคนิคใหม่ ๆ เช่น ในการที่จะทำงานให้ง่ายลง การใช้เครื่องจักรทำ
บัญชี การแบ่งงวดในการจ่ายเงินตามงบประมาณ (Work Simplification, mechanized
accounting, Allotment system) มาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของราชการให้ยิ่งขึ้น

๒. ในการบริหารงานบุคคล บุคคลย่อมเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของ
ราชการทั้งในการบริหารโดยตรงและในการวินิจฉัยวางนโยบายต่าง ๆ ตลอดจนการวางแผนผัง
ราชการ ดังนั้น ปัญหาเรื่องความสามารถ (caliber) ของคนจึงสำคัญมาก และราชการควร
เลือกจ้างเฉพาะคนที่มีความสามารถสูงจริง ๆ ถ้าราชการชั้นธรรมดา ชั้นหัวหน้างาน และชั้น
ผู้ช่วยต่าง ๆ เป็นบุคคลชั้นธรรมดาหรือค่อนข้างต่ำ (mediocre) ไร้สมรรถภาพ และไร้ศีลธรรม
แล้ว กิจการของรัฐบาลก็ย่อมจะไร้ความหมาย^(๑๕)

๓. การวางแผนผังทางเศรษฐกิจ ดังได้กล่าวแล้ว ประเทศต่าง ๆ เช่น อินเดีย
พม่า ญวน พิลิปปินส์ ขณะนี้มีแผนเศรษฐกิจ ๕ ปี กำหนดไว้ชัดว่า ขณะนี้ประเทศของเรามี
รายได้ของประชาชนเท่าใด พลเมืองเท่าใด การศึกษาเป็นอย่างไร การสาธารณสุขเป็นอย่างไร
มีการลงทุนเพื่อผลิตผลเท่าใด รายได้ของรัฐบาลเท่าใด รายจ่ายเท่าใด โดยถือหลักว่าพลเมือง
จะเพิ่มขึ้นทุกปีประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง ถือว่าเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะเพิ่มรายได้ของ
ประชากรแต่ละบุคคลให้สูงขึ้นเขาจึงวางแผนกำหนดไว้โดยเป็นมี ๆ ไปว่า มีหน้า มีโน้มน และมี
คือ ๆ ไปคือ

(๑๔) ขอแนะนำให้อ่าน บัญชนะ อธิการ Supervision of Finance รุ่งเรืองธรรม, กรุงเทพฯ ๒๔๐๐

(๑๕) Burton

ก. พลเมืองจะเพิ่มขึ้น %

รายได้ของประชาชาติจะต้องเพิ่มขึ้น %

การศึกษาจะต้องจัดสถานที่, ครูให้เพิ่ม %

การสาธารณสุขต้องจัดสถานที่, หมอ, พยาบาลเพิ่ม %

ข. เมื่อได้ตัวเลขโดยคาดการณ์ไว้แล้ว รัฐบาลจะต้องมาคำนึงถึงรายได้จากภาษีอากรควรจะเป็นร้อยละเท่าใดของรายได้ของประชาชาติ และจะต้องพิจารณาถึงรายจ่ายว่าจะจ่ายเป็นค่าบริหารทั่วไป (General Government) เท่าใด จะจ่ายเป็นการเพิ่มผลิตภัณฑ์ (investment) เท่าใด จึงจะเป็นการเพิ่มรายได้ของประชากร เป็นการเพิ่มผลิตภัณฑ์ เพิ่มรายได้ของประชาชาติ

โดยวิธีนี้ รัฐบาลจะต้องวางแผนไว้แน่ชัด แจงให้ประชาชนทราบ ในขณะที่เดียวกันจะต้องผลิตมาให้พอสำหรับงานที่จะขยายตัวออกในด้านต่างๆ เช่น วิศวกรรม, หมอ, นักบัญชี, นักสถิติ, ผู้จัดการบริหารงาน, (๑๖) ฯลฯ

แผนผังดังกล่าวมานี้ถ้าจัดไม่พร้อมกันก็อาจจะพลาดได้ เช่น ในโครงการของอินเดีย ๕ ปีแรก เพราะขาดเจ้าหน้าที่ขยับออก ไม่มีการเตรียมใจพอ จึงเกิดการบกพร่อง ไม่ได้ผลเต็มที่ตามที่กำหนดไว้ (๑๗)

๔. การวางแผนก่อสร้าง ในที่นี้หมายความว่ารวมถึงการก่อสร้างอันเป็นสาธารณูปโภค มีอาทิ ถนน, คลอง, รถไฟ, การกำจัด, ไฟฟ้า น้ำประปา, การโทรเลขโทรศัพท์ ฯลฯ รวมถึงตลอดถึงการสร้างโรงงาน การทำเหมือง ฯลฯ รัฐบาลควรมีแผนผังไว้คู่กันไปกับการวางแผนเศรษฐกิจ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการสูญเสีย (waste) ในทางเศรษฐกิจ และทำให้สูญเสียทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ เช่น การทำลายเหมือง ทำลายป่า ฯลฯ เป็นต้น

ในสมัยนี้ถือกันว่ารัฐบาลเป็นเพียงองค์การใหญ่ องค์การหนึ่ง ซึ่งมีบทบาทในการเศรษฐกิจของประเทศ ไม่ใช่ทำหน้าที่เป็นตำรวจคอยจับระโมยอย่างในสมัยก่อน ผู้บริหารราชการแผ่นดินทุกคนที่ไม่พยายามหาความรู้ในทางเศรษฐกิจของชาติจึงเป็นผู้ล่าหลัง ยากที่จะเข้าใจปัญหาอันซับซ้อนต่างๆ ซึ่งซ่อนอยู่เบื้องหลังความเจริญและเสื่อมโทรมทั้งทางจิตใจและทางวัตถุของประชาชนได้ การเข้าใจวิชาการและข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ

(๑๖) ขณะนี้คณะรัฐประศาสนศาสตร์มีการเปิดสอนวิชาบริหารงานทาง Labor, Finance Personnel และต่อไปจะเปิดสอนวิชา Economic Development Administration ด้วย
(๑๗) โปรดอ่าน การพัฒนาการเศรษฐกิจ ของ บุญชนะ อัครถาวร

ของประชาชน จะทำให้เข้าใจสภาพทางสังคมดีขึ้น ความเข้าใจทั้งสองประการนี้จะทำให้ผู้
บริหารราชการเข้าถึงปัญหาทางการเมืองของราษฎร และใช้ดุลพินิจวินิจฉัยปัญหาในการ
บริหารได้ถูกต้อง ประเทศข้างเคียงของเราแม้แต่ญวนก็เข้าใจปัญหาต่างๆ เหล่านี้ และเริ่ม
ลงมือศึกษาและทำแล้วอย่างจริงจัง

ประเทศไทยเราเป็นประเทศแบบจารีตนิยมเช่นเดียวกับญี่ปุ่น เพราะเป็นเอกราชมาช้านาน
แล้ว แต่การรักษาราชการอย่างเดียวยังไม่เป็นทางเพิ่มประสิทธิภาพแก่ราชการได้ ญี่ปุ่นเองรู้สึก
ถึงข้อบกพร่องในเรื่องนี้ เมื่อ ๒ ปีเศษเองทางราชการจึงได้สนใจปัญหาในการพัฒนาการเศรษฐกิจ
มีเจ้ากระทรวงตระหนักระในการศึกษาและวางแผนเศรษฐกิจทางไกล การทำงานประมาณก็ได้อาศัย
แนวทางนี้แล้ว ประเทศเราจึงน่าจะให้ความสนใจเรื่องนี้ เพื่อจะได้เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ
ในราชการให้ยิ่งขึ้น

หนังสือที่ควรอ่านประกอบ

1. Adam Abrnzzs, Work Measurement, Columbia U., N.Y. 1953
2. Ralf J. Burton, The Central Machinery of Government, U.N. International Institute
of Administrative Science, Brussels, 1951
3. H.O. Dovey, Handbook of Organization & Methods Techniques, U.N. International
Institute of Administrative Service, Brussels, 1951
4. Henry, G. Hodges, Management, Houghton Mifflin, Boston, 1956
5. Herbert Morrison & Co, Vitality in Administration, George Allen & Unwin, London, 1957
6. Earl G. Planty & J. Thomas Freeston, Developing Management Ability, Ronald
Press, N.Y. 1954
7. George R. Terry, Office Management & Control, Richard D. Irwin, Illinois, 1953
8. George R. Terry, Principles of Management, Richard D. Irwin, Illinois, 1955
9. Auren Uris, Developing Your Executive Skills, MacGraw-Hill, N.Y. 1955
10. Dwight Waldo, Ideas & Issues in Public Administration, MacGraw-Hill, N.Y. 1953
11. Phillip P. Marvin, Administrative Management, Research Press, Ohio, 1954
12. H.M. Treasury Organisation & Methods Division, The Practice of O&M, London 1954
13. U.N. International Institute of Administrative Science., A Brief Checklist for
Evaluating Government Efficiency, Brussels, 1952
14. ศ.ร. มาตย์ หุวะนันท์ การวัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน รุ่งเรืองธรรม, กรุงเทพฯ ๒๕๐๐
15. บุญชนะ อัครการ Supervision of Finance รุ่งเรืองธรรม, กรุงเทพฯ ๒๕๐๐

เรื่องของผู้บังคับบัญชา

โดย นายแพทย์ประสพ รัตนกร, พ.บ.,
แพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลประสาท พญาไท

★ ★ ★

ตอนที่ ๕

“พาดเกร”

ตั้งซึ่งผู้บังคับบัญชาทุกคนต้องผจญอยู่อย่างวุ่นวายอีกเรื่องหนึ่งก็คือ เรื่องยุ่งๆ จากลูกน้องที่ค่อนข้างอยู่นอกโฮวาท คั้งคั้งที่เราได้ยินอยู่เสมอว่า ทุกวัน เดี๋ยวมันเรื่อง “รกคนแยกจากรกหญ้า” ถ้าถึงถึงวามยากจนอยู่ทุกขณะแล้ว คณะกรรมการสอบดวงบ้าง คณะกรรมการปราบปรามบ้าง คณะกรรมการอบรมบ้าง คณะกรรมการอะไรต่อมิอะไรอื่นอีกบ้าง เกิดขึ้นใหม่แทบทุกเดือน อะไรที่เป็นเหตุให้ท่านผู้มีเกียรติเหล่านั้นต้องเป็นทุกข์วุ่นวายอยู่ทุกวัน? ท่านทั้งหลายก็คงทราบอยู่แล้วว่า คนพาดต้นตอคนเกรต่าง ๆ นั้นเองที่ทำให้ต้องปราบปราม แก้ไข และลงโทษกันอยู่เสมอ จริงอยู่ในการปกครองเรามากแห่งถึงถึงการลงโทษมากกว่าอย่างอื่น ถ้าเราก็กินแต่เพียงแรงนั้นก็แก้ปัญหานี้ไม่ได้ เพราะจะต้องเร่งสร้างคูดสร้างตระวางถ่ายเดียว คั้งนั้นเองในทางการแพทย์จึงได้พยายามศึกษาถึงความผิดปกติทางโรคภัยไข้เจ็บ และความพิการทางใจที่ทำให้มนุษย์เรามีนิสัยพาดเกรเกิดขึ้น คั้งนั้นในตอนนั้นจึงจะได้มาเรื่องพาดเกรในแง่การแพทย์มาเล่าสู่กันฟังตามสมควร

พูดถึงพาดเกรแล้ว เราพอมองเห็นได้ชัดเจนว่า เริ่มมาแต่เด็กทีเดียว จึงมักพูดถึงเด็กเกรกันแทบทุกบ้านทุกครอบครัว คั้งแต่ขนาดคอดคอง แก้มแก้ว ไปจนขนาดเหล็ดซอซอ คั้งเช่นพ่อหน้อยยกหนังกเกรขนาดหนัก พ่อพยายามปลอบใจว่า “ลูกเอ๊ย หนูโตแล้วนะ ต่อไปนี่หนูนอนคนเดียวนะจ๊ะ” เจ้าแดงค้อนหนั้นหมายมยอโมโหพาดว่า “อี พ่อก็โตแล้วนะ ต่อไปนี่บ้านอนกับแม่นะ” ท่านของหนนั้นคั้ง

คำว่า พาดเทเร็น หมายถึงพวกที่มีความเสื่อมทางศีลธรรม มีความบกพร่องทางนิสัยใจคอและความประพฤติมาแต่เด็ก ๆ มีลักษณะแปลก ๆ ขวาง ๆ มาเรื่อย แต่ไม่ถึงขนาดโรคจิต สติปัญญาก็ไม่โง่หนัก อยู่ในสังคมได้แต่ไม่ยึด มักชอบอาชามาตราภัย ไม่รู้จักเป็นผู้ใหญ่ เข้ากับสังคมยาก อารมณ์หวนไหวเหมือนเด็ก ๆ ทำผิดโง่ ๆ ได้ มักเจ้าถ้อยร้อยความ ชอบก่อการร้าย

บางท่านอาจสนใจว่าสาเหตุของคนพาดเทเร็นมาจากอะไรกันแน่ ก็พอจะสรุปได้ว่า อาจเป็นจากเหตุเหล่านี้ คือ

๑. กรรมพันธุ์ เช่นในรายที่พ่อแม่มีอาการผิดปกติทางจิตอยู่ ลูกเด็กรับมรดกไปได้ หรือเหมือนที่พูดกันอยู่เสมอว่า "ลูกไม้ไม่หล่นไกลต้น" ยิ่งพวกเป็นโรคจิตเหี้ย, ติดยีน, กามโรคด้วยแล้ว ยิ่งทำให้ลูกหลานรับเคราะห์เช่นมากจน

๒. ความเจริญของจิตใจแต่ละคน บางคนก็เป็นเจ้าโหดตั้งแต่เด็ก โตขึ้นก็พลอยโมโหร้าย ชอบเถรหัวไม้ไปเลย หรือบางคนชอบระโมย ก็เลยฝังแน่นเป็นนิสัยมาจากเติบโตใหญ่

๓. สิ่งแวดล้อม อันเห็นได้ง่าย เช่นพวกที่ถูกตั้งคำดุด่าเด็กของเรา ปรากฏว่า ๘๐% มาจากบ้านแตกสาแหรกขาด เช่นพ่อแม่ดั่งตั้งคมคบขี้ด่าง แยกกันบ้าง หย่ากันบ้าง เรื่องดกไม่พอกมาก, ยิ่งสนุกกันเท่าใด - พวกมารหัวชนเหล่านักออกมาเถรแก่ชาวบ้านมากเท่านั้น ทงความคับแค้นทางสังคมในแง่การครองชีพและเศรษฐกิจ อีกประการหนึ่งที่ยั่วยุให้เกิด เดียดกันง่ายจน

๔. โรคภัยไข้เจ็บ จะทำให้จิตใจและความประพฤติผิดปกติไปได้มาก เช่นเด็กคนหนึ่งเป็นโรคเชื้อหุ้มสมองอักเสบอยู่นาน พอหายมาดึก ๖ เดือนก็ร้ายถึงกับแหกปากน้องของตนเองก็มี บางรายเป็นโรคกระดูก ต้องนอนในเปลอกเกิดน้อยออกน้อยใจ มีแต่ความระแวง อิจฉาตลอดเวลา แลดูเลยระรานคนอื่น

๕. การอบรมและการศึกษา อันที่จริงออกจะรักกันอยู่แต่ใจมานานักค่อนักแล้วว่า หากการศึกษามกพร่อง ย่อมจะชักจูงคนไปสู่ความเกเรง่ายจน เหมือนกับนักเรียนบางโรงเรียนเป็นหัวไม้เหมือนกันหมดแทบทั้งโรงเรียน

ความสำคัญในเรื่องคนพาดเทเร็นอีกประการหนึ่ง คือประเภทของคนพาดนั้น หากเราจะพูดกันเผื่อ ๆ ทำนองโจระหวัช นักร้องขอแปล ผลสุดท้ายก็จะเอาดำไม่ได้ ไม่รู้ว่าโจระอะไรแน่

ใจรอกไม่ หรือใจรอกด้วย ดังนั้นเราจึงยึดหลักสากลแบ่งคนพาดออกเป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

ก. ประเภทที่หนึ่ง พวกที่ประพฤตินิยมวิสัยทางเพศหรือเซกส์ เช่นพวกชอบอุ้มอวยกับพวกเพศเดียวกัน เช่นเด็กตามโรงเรียนกินนอนแย่งพี่แย่งน้องกันยิบเยนกัน หรือพวกกระทำมีคมีร้ายกับเด็กหนุ่ม ๆ หน้าตาดี ๆ ส่วนพวกชอบทวารนทรมาณก็มี เช่นผัวเมียต้องทุบตีกันบ่อย ๆ "เอมั้นให้ตาฯ" แบบนี้จะถูกลงโทษทัณฑ์หนักหน่วง นอกจากนั้น ก็ได้แก่พวกมักมากในกามคุณ เทียวปลุกปล้ำข่มขืน หรือหลอกหลวงพม่าพรหมจรรย์ ดังที่ได้ยินได้อ่านข่าวกันแทบทุกวัน

ข. ประเภทที่สอง ได้แก่พวกชั่วเหล่าเมฆาต่าง ๆ ติดตั้งเสด็จจินงอมแงม เช่นกันชาผี, กระต้อม หรือบางทีก็ดยาระงับก็มี และแล้วผลร้ายก็ตามมา ชาตเงิน ก็ชะโมยเขาบ้าง ปล้นบ้าง ทำให้ครอบครัวต้องกระจัดกระจายบ้าง หรือกลายเป็นอาชญากรไป

ค. ประเภทที่สาม คือพวกอาชญากรต่าง ๆ เช่น

๑. พวกปลอมแปลงเอกสาร, โกง, หลอกหลวง, ปล้นปล้น

๒. พวกโกหกพกลม บินนาเบนต์ คอแหว

๓. พวกลักชะโมย ชอบหยิบฉวย ตะเมิดสิทธิ์

๔. พวกวางเพลิง มักจะมีเรื่องทางเซกส์ปนอยู่ด้วย

๕. พวกปล้นสดมภ์ จนเป็นเหตุให้ต้องทำร้ายฆ่าฟันผู้อื่น

๖. พวกนักแดงเถะเถะ ชอบเป็นลูกพี่ หัวไม้ หัวหน้าช่อง ชอบให้บ่อนแตก มองหน้ากันไม่ได้ ผิดผิดเพียงดวงตองตาดึงด้วยมีดด้วยปืน คอขาดบาดตาย พวกนี้ยังชอบค้าความคิดตีบนบด เขาชนะด้วยเดห์ด้วยกล ชวนวิจาทอยู่เสมอ

๗. พวกโหด เด็บปลับ พุดเอาดำไม่ได้ ดังเด ไม่เชื่อตนเอง ทั้งงานเก่ง

นอกจากนี้ พวกแฉ่ง ๆ ก็มี เช่นบรรดาปราชญ์ต่าง ๆ มักทำอะไรแฉ่ง ๆ ผิดวิสัยมนุษย์อยู่บ่อย ๆ

จากนี้ลองมองดูบ้างรอบ ๆ ด้าน ไม่ว่าจะประเทศใดเมืองใด ดูเหมือนจะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยคนพาดเกเรทั้งนั้น เช่นลอนดอน กลางเมืองแท้ ๆ ก็มีคนด่าด่อน พวกรัฐบาลจัมบงไทย เรื่องเซกส์มามากจน ยังปาวดังยงหนกมือเรื่องก๊วยจนจนชอ อเมริกาที่ไม่เดว ถึงกับต้องตั้งกรมการ

หวนกลับมาคิดถึงเด็ก. ก.เรออีกครึ่ง ชั่วโมงมากมายจนทุกวันนี้ พวกหมความบกพร่องได้ต่าง ๆ เช่น คอตัน, โททก, ซะโมย, ตุร้าย, ทารุณ, ทำตาย, หนีโรงเรียน, เด่นการพนัน, คิดตั้งเสพติด, อยู่นวยเรื่องเซกส์และโงเซตา เหล่านี้ไม่ใช่เราจะแต่เพียงรู้กันว่าใครพลาดใครเกเร ถ้าเรายอมรับในเรื่องต้นเหตุของความเกเรแต่เด็กแล้วก็ต้องมีทางแก้ ไม่ใช่ตะโกนปาว ๆ ว่า ช้างเป็นยังงิ แต่ไม่รู้จะหาวิธีจับมาใช้งานอย่างไร ไม้ั้นแล้ว ก็จะไปประโยชน์และเป็นภัยต่อสังคมยิ่งจนทุกวันนี้ เช่นบางแห่งในต่างประเทศ เด็กชายบุกเข้าหอหญิงจับเปลือยกายบ้าง คุมขบวนเข้าตรัมพันแทงกนบ้าง เหล่านี้จะต้องมีทางบองกันด้วยแนวทางต่าง ๆ คือ

๑. พ่อแม่หรือผู้ปกครอง จะต้องสร้างคามยุติธรรม ความซื่อตรงและความรักอันสมบูรณ์ให้แก่เด็ก ตัวอย่างที่ดีหรือไม่ดีก็อยู่ที่พ่อแม่ด้วย ถ้าเบ่งกนมาก ๆ เข้าลูกเต้าก็เบ่งตาม ทั้งต้องสร้างภาวะทางบ้านให้มันคงพอ บ้านไม่เป็นสุขก็จะเพาะอาชญากรให้มากขึ้น ไม่ควรพุ่มเพอຍในการใช้จ่ายลุ่มเหลิง

๒. การศึกษาและโรงเรียน เป็นอีกแหล่งหนึ่งที่จะเพาะเด็กดีหรือเสียได้ง่าย หากไม่กวดขันในเรื่องความประพฤติ เอาแต่วุฒิศึกษา พดศึกษา เท่านั้นยังไม่พอ จริยศึกษาย่อมเป็นยอดของการดำเนินชีวิต นอกนั้นควรต้องเป็นแบบที่ดีให้แก่เด็ก ไม่ใช่ขีเมา ติดการพนัน หรือชวนเด็กไปดักบ้าง ไปดงกระหม่อมกนบ้าง มีแต่ทางเสีย ไม่เรียดยงจำเป็นอยู่ มีดะหนักแล้วเรากจะมีแค่หนุ่มทรงจงเหลดเค็มไปหมดทั้งบ้านทั้งเมือง

๓. สุขภาพทางกายและทางจิต ควรจะได้รับตรวจตราอยู่เดมอ เช่นพวกดมชัก มักจะตุร้าย ทำอันตรายแก่คนอื่นง่าย ยิ่งถ้ามีอาการทางประสาทและจิตปนอยู่ด้วยแล้ว ความเฮมเฮียงไปทางพาดเกเรก็มีได้ง่าย ๆ เช่นในพวกยี่ดักเทย หรือในรายชพิพิลิตชันดมอง มีความเชื่อผิด มีความระแวง และความอิจฉา

๔. การสงเคราะห์ทางสังคม เช่นช่วยเศรษฐกิจของครอบครัว ช่วยผู้มบทุรมาก ช่วยเป็นหูเป็นตาคอยกวดขันจับกุมพวกเกเรตามหน้าโรงหนัง ตามสนามม้า ตามสนามกอล์ฟก็มีคนเกะกะ ส่วนการตั้งเดริมสถานสงเคราะห์แก่สังคมก็จำเป็น เช่นสถานดงเคราะห์เด็ก, ศาสดคเด็ก, สถานแนะทางคำรังชีพ, โรงเรียนฝึกอาชีพ เท่ากับมีทางแก้เสียแต่คนมื่อ

ปัญหาและทางปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

โดย . . . ประเวศ ๗ นคร ธ.บ. หัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ.

ปัญหาพิเศษ

คุณกระแส ศาสตราสังข์ โรงพยาบาลระยอง ถามว่า:-

คำถามของคุณศิริ แสงหิรัญนำส่งไปในวารสาร ฯ ปีที่ ๓ ฉบับ ๒ หน้า ๓๗ เรื่องการ
ลาอุปสมบทนั้น ไม่น่าจะมีปัญหา เพราะหากเคยลาอุปสมบทมาแล้ว จะลาอุปสมบทอีกก็มีสิทธิ
ลาได้ และผู้บังคับบัญชาจะอนุญาตให้ลาอีกก็ได้ แต่จากการลาอุปสมบทครั้งที่ ๒ หรือครั้งที่
ไปยอมไม่มีสิทธิรับเงินเดือนระหว่างลาตามความในมาตรา ๓๓ แห่ง พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการจ่ายเงิน
เดือนระหว่างลาเท่านั้น คงถูกหรือไม่

คำตอบ

ถูกแล้ว

คุณประสานต์ ไบสุวรรณ ถามว่า:-

๑. นาย ก. กับ นาย ข. เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี อันดับ ๒ เงินเดือน ๑๖๐ บาท
อายุราชการ ๓ ปีเศษเท่ากัน ดังศักดิ์ของวชิร (ทั้งสองคนได้ปริญญาตรี ออกมาจากทหาร)
นาย ค. เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีอันดับ ๒ เงินเดือน ๑๓๐ บาท อายุราชการ ๓๕ ปี ดังศักดิ์
ของทศดอง (ได้ประกาศนียบัตร) ในโอกาสที่ของวชิรมค่าแห่งชั้นโท อันดับ ๒ เงินเดือน
๒๒๐ บาท วางตงหนึ่งตำแหน่งจึงได้ทำการเบ็ดเสร็จขอย้ายเพื่อเลื่อนชั้นตรีเป็นชั้นโท นาย ก.
นาย ข. นาย ค. ต่างก็สอบได้ในคราวเดียวกัน ทางราชการควรจะบรรจุในตำแหน่งที่ว่างให้แก่
ผู้ใด และถ้าหากทางราชการมีความประสงค์จะเลื่อนชั้นเป็นข้าราชการชั้นโทหมดทั้งสามคนจะมี
ทางปฏิบัติได้อย่างไร

๒. การบรรจุข้าราชการชั้นตรีเป็นชั้นโทในตำแหน่งที่ว่าง กับการปรับข้าราชการชั้นตรี
เป็นชั้นโทนั้น แตกต่างกันอย่างไร

๓. ในการเปิดสอบคัดเลือกข้าราชการชั้นตรีเป็นชนโทซึ่งมีตำแหน่งว่างอยู่หลายตำแหน่ง แต่จะกองภายในกรม เมื่อสอบได้แล้วจะบรรจุด้วยบุคคลที่เปลี่ยนแปลงกันจะทำได้หรือไม่ ดังปัญหาข้อ ๓ โดยจะบรรจุนาย ง. ซึ่งสังกัดกองทะเบียนคนละสายงานเป็นต้น

๔. ตำแหน่งชนโทที่ว่างลงเมื่อเปิดสอบแล้ว จำเป็นต้องผูกพันบรรจุผู้สอบได้เสมอไปหรือไม่ ถ้าจะไม่บรรจุผู้สอบได้จะส่งมอบตำแหน่งเขาไว้ต่อไปอีกจะทำได้หรือไม่อย่างไร

คำตอบ

๓. จะเลื่อนใครแต่การพิจารณาของอธิบดีและ อ.ก.พ. กระทรวงตามมาตรา ๕๗ ถ้าจะเลื่อนเป็นชนโทหมดทั้ง ๓ คน แต่ไม่มีอัตราชนโทว่าง จะต้องขอให้ ก.พ. กำหนดอัตราชั้นตรีเป็นอัตราชนโท ตามมาตรา ๒๔ ก่อน ซึ่งจะขอกำหนดเช่นนั้นได้จะต้องเป็นอัตราชั้นตรี ๑๖๐ บาท แล้วจะต้องมีตำแหน่งที่แต่งตั้งจากชนโทว่างด้วย เช่นตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือภคัสกรโทหรือพนักงานวิชาศาสตร์โท ซึ่งเป็นที่แห่งที่อยู่ในกฎ ก.พ. เทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๒๖ ของกรมนั้น ๆ ด้วย ทั้งนี้ ก.พ. จะพิจารณาคูณภาพและปริมาณงานของตำแหน่งนั้น ๆ อีกชั้นหนึ่งว่าสมควรจะเป็นชนโทหรือไม่

๔. การเลื่อนชั้น (ไม่ใช่บรรจุ) ข้าราชการชั้นตรีเป็นชนโท ในอัตราเงินเดือน (ไม่ใช่ในตำแหน่ง) ที่ว่าง ต่างกับการปรับ (หรือกำหนด) อัตราชั้นตรีเป็นชนโท (ไม่ใช่ปรับข้าราชการชั้นตรีเป็นชนโท) เป็นคนละเรื่องทีเดียว คุณยังเข้าใจสับสนกันอยู่มาก จึงขออธิบายพอสังเขปเพื่อความเข้าใจว่า องค์ประกอบของ "ข้าราชการ" นั้น จะต้อง มี (๑) อัตราเงินเดือน ซึ่งแบ่งเป็นชั้น - อันดับ - ชั้น และ (๒) ตำแหน่ง การให้เข้ารับเงินเดือนในครั้งแรกนั้นเรียกว่า "บรรจุ" ส่วนการให้ข้าราชการชั้นตรีเป็นชนโทนั้นเรียกว่า "เลื่อนชั้น" เมื่อบรรจุข้าราชการเข้ามาหรือเลื่อนชั้นข้าราชการชั้นไปแล้ว ก็ต้อง "แต่งตั้ง" ให้ดำรงตำแหน่ง "ตำแหน่ง" กับ "อัตราเงินเดือน" เป็นคนละอัน สำหรับตำแหน่งน้อยคงที่ ส่วนอัตราเงินเดือนนั้น อาจเปลี่ยนแปลงโยกย้ายหรือปรับให้สูงขึ้นหรือยุบให้ต่ำลงก็ได้ ข้าราชการที่เลื่อนชั้นนั้นต้องมีตำแหน่งสูงที่แต่งตั้งจากชั้นนั้นให้เลื่อนชั้นไปได้ด้วย เพราะเลื่อนชั้นแล้วก็ต้องแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง เช่น ชั้นตรี จะเลื่อนเป็นชนโทได้ก็ต้องมีตำแหน่งหัวหน้าแผนกว่าง หรือถ้าเป็นข้าราชการฝ่ายวิชาการ เช่น นายแพทย์หรือภคัสกร ก็จะต้องมีตำแหน่งนายแพทย์โทหรือภคัสกรโทอยู่ ส่วนอัตราเงินเดือนถ้ามีอัตราชนโทว่างอยู่ก็เลื่อนชั้นไม่ได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. ถ้าไม่มีอัตรา

ชั้นโทว่าง ก็ต้องขอให้ ก.พ. กำหนดอัตราชั้นโทเป็นชั้นโทตามมาตรา ๒๕ ตำแหน่งหัวหน้าแผนก
นั้น อาจแต่งตั้งจากข้าราชการชั้นโทได้จากข้าราชการชั้นตรีก็ได้ เพราะฉะนั้น ข้าราชการอาจ
จะได้เลื่อนตำแหน่งโดยไม่ได้เลื่อนชั้นก็ได้ แต่จะแต่งตั้งข้าราชการชั้นโทให้ดำรงตำแหน่งประจำ
แผนก หรือให้ดำรงตำแหน่งเกดชกรตรีหาได้ไม่ เพราะฉะนั้น จะเลื่อนชั้นโดยไม่ได้เลื่อนตำแหน่ง
หาได้ไม่ เว้นแต่กรณีพิเศษได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการชั้นน้อยแล้ว
เช่น ข้าราชการชั้นตรีได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกอยู่แล้ว เมื่อเลื่อนเป็นชั้นโท
ก็ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกตามเดิมได้

๓. เบ็ดเตล็ดสำหรับตำแหน่งไหนก็ได้เฉพาะตำแหน่งนั้น ส่วนตัวบุคคลที่เข้าสอบ
จะเป็นคนไหนของไหนของกรมไหนก็ได้ ถ้ามีสิทธิ์สอบและสอบได้ก็เลื่อนได้

๔. ไม่ผูกพันว่าจะต้องเลื่อนตามผลสอบ จะส่งขอตราไว้ด้วยไปก็ไม่อะไรห้ามหรือ
บังคับ

สมาชิกเลขที่ ๓๓๘๒ นาน ถามว่า:-

การสอบคัดเลือกครุฑาเป็นชั้นตรี ในกรมต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ปฏิบัติ
กันอยู่เวลานี้ เช่น กรมวัดตามญศึกษา กรมตามญศึกษา กรมอาชีวศึกษา อ.ก.พ. กรม
ตราหัดสัตว์ให้ผู้มีสิทธิ์เข้าสอบคัดเลือก สมัครเข้าสอบเท่าไร ๆ สอบได้หมด และบรรจุมก

ทั้งหมดที่เรียนมานี้ ทำไมทางราชการจึงไม่ได้ประกาศเป็นกฎ ก.พ. (พระราชกฤษฎีกา)
ชั้น ส่วนกรม กระทรวงอื่น เช่นมหาดไทย สรรพากร หรือข้าราชการอื่น ๆ ที่เป็นข้าราชการ
พลเรือนชั้นจตุรา เมื่อจะสอบเป็นชั้นตรี จึงต้องเข้าสอบตามกฎ ก.พ. และส่วนมากที่สอบได้แล้ว
ไม่ได้รับการบรรจุเลย จนหมดกำหนด ๒ ปีต้องสอบใหม่ ทั้งนี้ทั้งนั้น เป็นเพราะเหตุใด
ยึดกฎหมาย มติหรือระเบียบการของใครมาถือเป็นหลักปฏิบัติอยู่กันตลอดมา ทำไมจึงแตกต่าง
กับข้าราชการกรม กระทรวงอื่น ๆ โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ กรมตามญศึกษา ครุ
ฑาบรรจุมก ผู้ที่สอบได้วุฒิ พ.บ. แล้วมีสิทธิ์สอบชั้นตรีได้ และสอบได้แล้วบรรจุมก มันไม่
ทำให้ปริมาณชั้นตรีเพิ่มมากขึ้นหรือ ? เอาเงินงบประมาณที่ไหนมาให้เป็นเงินเดือน การสอบ
เอาวุฒิ พ.บ. เวชานกระทรวงศึกษาธิการ ทำเอาแบบง่าย ๆ มาก ก็ต้องสอบวิชาสมัครได้
ภาษาไทยได้ วิชาสังคมศึกษาได้ และก้ไปอบรมวิชาหัดศึกษาอีก ๓๐ วัน ก้ให้ได้ พ.บ. แล้ว
แล้วก้ไปสอบชั้นตรี เช่นนั้นจะไม่เป็นการเอาเปรียบข้าราชการพลเรือนชั้นจตุรา แผนก กรม
กระทรวงอื่น ๆ หรือ ?

คำตกลบ

การสอบคัดเลือกครูจตุตถาเพื่อบรรจุเป็นครุตรี ในกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ
 นั้น กัดำเนนการตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๘ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ข้อ ๓ (๓๒) (๓๓) และข้อ ๕
 ซึ่งเนนการบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน
 พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๕๓ ต่างกับการสอบคัดเลือกปลัดอำเภอตรีของกรมมหาดไทย และ
 สัมพันธ์อำเภอตรีของกรมสรรพากร ซึ่งกัดำเนนการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบรรจุใน
 ตำแหน่งพิเศษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๕๔
 พงสังเกตว่า ครูจตุตถาที่จะมีสิทธิ์สอบคัดเลือกเป็นครุตรีได้นั้น ต้องเป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตร
 วิชาชีพทางครุ เช่น ป.ป., พ.ป. เป็นต้น ซึ่งจะได้นำวิชาขึ้นไปใช้ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงในการสอน
 นักเรียน ส่วนผู้ที่มีสิทธิ์สอบคัดเลือกเป็นปลัดอำเภอตรีหรือสัมพันธ์อำเภอตรีนั้น หากกัด้อง
 เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพไม่ แต่สอบจากปลัดอำเภอจตุตถาหรือสัมพันธ์อำเภอจตุตถาหรือ
 เสมียนซึ่งมีพจนความรูเพียง ม. ๖ เท่านั้น กรณีเป็นคนละอย่างจะนำมาเปรียบเทียบกันหาได้ไม่

ส่วนที่ว่าการจตุตถาสอบเป็นครุตรี สัมกับสอบเท่าไร ๆ สอบได้หมด และบรรจุหมดนั้น
 ไม่จริง การสอบก็มตกลเหมือนกัน และการบรรจุก็จะต้องมีอัตราว่างจึงจะบรรจุได้ หรือ
 ถ้าอัตราว่างไม่มีว่างก็จะต้องขอปรับปรุงอัตราจนจตุตถาถึง ๘๐ บาทแล้ว เป็นอัตราพิเศษ เพียง
 แต่ว่าการขอปรับปรุงอัตราสำหรับข้าราชการครู ให้ขออนุมัติครุสภา (ตามพระราชบัญญัติครู)
 แทนที่จะขออนุมัติ ก.พ. ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนเท่านั้น

สมาชิกเลขที่ ๓๒๗๖/๒๕๐๑ สุพรรณบุรี ถามว่า:-

นาย ก. มีความรู้คงเต็มสอบได้ได้ชั้นมัธยมปีที่ ๓ แต่ได้ขอใบสุทธิปลดอมชนมัยมปีที่ ๖
 มาสมัครเข้าสอบเสมียนจตุตถาชั้นคัม ๓ ชั้น ๓๐ ได้ และได้เข้าทำงานอยู่ในกรม ๆ หนึ่ง ต่อมาได้ระบบ
 ข้าราชการชั้นตรีได้ ทางกรมจึงได้บรรจุเป็นข้าราชการชั้นตรีในกรมเดิม ต่อมานาย ข. ได้ร้อง
 ว่า นาย ก. ใช้ใบสุทธิปลดอมชนมัยมกรเข้ารับราชการ นาย ก. ผู้นี้ จะมีความผิดฐานใดหรือไม่
 เพียงไร และความผิดของนาย ก. นั้น จะนับตั้งแต่ชั้นไหน และจะมีหนทางม้องกันอย่างไร
 ช่วยอธิบายให้ละเอียดด้วย และเรื่องเฉพาะกรม กอง ต่าง ๆ ได้มีอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะ
 ก.พ. ไม่ได้เอาใจใส่เข้มงวดกวดขันประวัติความรู้เดิม

คำตอบ

นาย ก. มีความผิดทางอาญาในฐานะที่ใช้ใบสุทธิปลอม ผู้บังคับบัญชาต้องแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ดำเนินคดีทางหนึ่ง และสั่งให้นาย ก. ออกจากราชการโดยพลันตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ก.พ. ได้เริ่มกวดขันมา ๒-๓ ปีแล้ว โดยแจ้งให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ตรวจสอบคุณสมบัติและพินิจความรู้ให้แน่เดี่ยก่อนบรรจุ ถ้าสงสัยอย่างใดให้ถาม ก.พ. หรือคุรุสภาก่อน

สมาชิกกองควบคุมโรคระบาด กรมปลุสสัตว์ ถามว่า :-

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๓๐๔ บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนผู้ถูกสั่งไล่ออกมีสิทธิอุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรี และการอุทธรณ์ให้ยื่นภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง เมื่อกฎหมายให้สิทธิอุทธรณ์การลงโทษได้และกำหนดระยะเวลาให้ยื่นอุทธรณ์ดังนี้ การที่ถูกกลงโทษจะใช้สิทธิอุทธรณ์ได้ก็ต่อเมื่อได้ทราบคำสั่งลงโทษ จึงอยากทราบว่าทางราชการถือว่าการให้ผู้ถูกลงโทษทราบคำสั่ง มีความจำเป็นและสำคัญเพียงใด การให้ผู้ถูกลงโทษทราบคำสั่งนั้นวิธีปฏิบัติอย่างไร จึงจะถือได้ว่าผู้ถูกลงโทษทราบคำสั่งแล้ว

๒. ข้าราชการพลเรือนผู้หนึ่งถูกศาลพิพากษาให้จำคุกฐานกบฏ เมื่อคดีเสร็จเด็ดขาดผู้บังคับบัญชาก็มีคำสั่งเมื่อเดือนเมษายน ๒๔๘๗ สั่งไล่ออกจากราชการฐานต้องโทษจำคุก แต่มีคำสั่งนำคำสั่งนั้นให้ผู้ถูกลงโทษทราบแต่อย่างไร ขยายความการอุทธรณ์คำสั่งจึงยังคงมีอยู่ คำสั่งไม่มีผลเด็ดขาด ต่อมาถึงวันที่ ๓๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ผู้หนึ่งได้รับนิรโทษกรรมในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ ก.พ. มีมติว่าผู้ได้รับนิรโทษกรรมแต่เป็นผู้ไม่มีผลพ้นความผิดที่จะต้องพิจารณาโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนอื่น ฉะนั้น เมื่อคำสั่งเดิมยังไม่ผลเด็ดขาดมาจนผู้หนึ่งได้รับนิรโทษกรรม คงหนักต้องถือว่าข้าราชการผู้หนึ่งไม่ได้ถูกไล่ออก คำสั่งไล่ออกต้องถูกตัดเลิกไปตามนัยแห่งมติ ก.พ. ใช่หรือไม่ และถ้ามีคำสั่งให้พักราชการอยู่ก่อนออกคำสั่งไล่ออก เมื่อคำสั่งไล่ออกไม่มีผลใช้บังคับ ก็ต้องถือว่าข้าราชการผู้หนึ่งยังพักราชการอยู่ตามคำสั่งเดิมที่ให้พักราชการนั้นใช่หรือไม่

คำตอบ

๑. การให้ผู้ถูกลงโทษรับทราบคำสั่งนั้น ความสำคัญอยู่ที่การนับอายุความอุทธรณ์ เป็นส่วนใหญ่ ทางราชการถือว่าการให้รับทราบคำสั่งมีความจำเป็น เพราะการไม่ให้ผู้ถูกลงโทษรับทราบคำสั่งนั้น ทำให้ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ไม่รู้จักสิ้นสุด วิธีปฏิบัติในการให้รับทราบคำสั่งนั้น โดยปกติก็ให้เซ็นทราบเป็นหลักฐานไว้ แต่ทั้งนี้ได้หมายความว่ากรณีที่ผู้ถูกลงโทษยังไม่เซ็นทราบคำสั่ง ทำให้คำสั่งนั้นไม่มีผลบังคับ ห้ามได้ เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษแล้ว คำสั่งนั้นก็ยังมีผลบังคับโดยสมบูรณ์แล้ว ทางฝ่ายผู้ถูกลงโทษก็มีสิทธิอุทธรณ์ได้แล้วโดยจะได้รับทราบคำสั่งมาจากทางใดก็ตาม

๒. คำสั่งลงโทษมีผลบังคับแล้ว ต้องถือว่าผู้นั้นถูกไล่ออกแล้ว ส่วนสิทธิอุทธรณ์ก็ว่าไปตามกฎหมาย

คุณหวล อินทรไพโรจน์ สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี ถามว่า :-

หัวหน้าแผนกต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญส่วนภูมิภาค มีอำนาจอนุญาตให้ข้าราชการในบังคับบัญชาดาหยุดราชการได้ตามจำนวนวันในตารางหมายเลข ๑ แห่งประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการดาของข้าราชการพลเรือนและข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๐๐ หรือไม่

คำตอบ

ต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งอนุญาต หัวหน้าส่วนราชการอื่นประจำจังหวัดไม่มีอำนาจอนุญาต เว้นแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะได้มอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการนั้น ๆ ตั้งอนุญาตการดาได้ตามมติคณะรัฐมนตรี น.ว. ๕๕/๒๕๐๓ ด.ว. ๓ เม.ย. ๒๕๐๓ ที่ลงในวารสารข้าราชการ ประจำเดือนพฤษภาคม ๒๕๐๓ นั้นแล้ว

น.ว. กาง ๆ

ควมมาก

ที่ น.ว. ๓๓/๒๕๐๓

สำนักงาน ก.พ.

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๓

เรื่อง อัตราเงินเดือนว่าง

เรียน (ปลัดกระทรวงมหาดไทย และผู้ว่าราชการจังหวัด)

อ้างถึง หนังสือกรมตำรวจบรรณคดีรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. ๕๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๐๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย คัดอย่างแบบบัญชีชออนุมัติบรรจ้อตราเงินเดือนที่ว่าง

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเปลี่ยนแปลงหลักการซึ่งเดิมให้กระทรวงมหาดไทยเป็น
เป็นหลักปฏิบัติว่าการบรรจ้อข้าราชการใน อัตราขั้นตำแหน่งประจำแผนกหรือ อัตราขั้นจัดว่าค่า
แห่งเต็มขั้นในอัตราที่ว่าง (ไม่รวมถึงตำแหน่งที่เรียกชออย่างอื่นซึ่งเทียบตำแหน่งประจำแผนก
หรือเต็มขั้นพนักงาน) ให้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง เป็นให้ทำความตกลงกับ ก.พ.
และให้ขยายความเพิ่มเติมอื่บางประการ เช่น อัตราเงินเดือนว่างทางส่วนภูมิภาคให้บรรจ้อได้โดย
ไม่ต้องตกลงกับ ก.พ. ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างข้างต้นนั้น

เรื่องนี้ ก.พ. ได้พิจารณาอาจระเบียบปฏิบัติไว้ว่า ถ้าส่วนราชการใดมีความจำเป็นต้อง
ขอทำความตกลงกับ ก.พ. เพื่อบรรจ้อข้าราชการในอัตราเงินเดือนว่าง ให้ส่งบัญชีรายละเอียด
ไปเพื่อ ก.พ. พิจารณา รวม ๓๐ ชุด ตามตัวอย่างที่ส่งมาพร้อมหนังสือ

จึงเรียนมาเพื่อขอเป็นหลักปฏิบัติต่อไป สำหรับส่วนราชการใดที่ส่งเรื่องขอบรรจ้อใน
อัตราเงินเดือนว่างไปยังสำนักงาน ก.พ. แล้ว ขอได้โปรดจัดส่งบัญชีรายละเอียดไปใหม่ ๓๐
ชุด คัด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
หลวงสุขุมพันธ์ประดิษฐ
เลขาธิการ ก.พ.

บัญชีแสดงอัตราค่าจ้าง หน้าที่ปริมาณและคุณภาพของงานพร้อมทั้งเหตุผลและความจำเป็น
 ที่ต้องขอบรรจุในอัตราว่าง
 กรม.....

กรม.....

ลำดับที่	ส่วนราชการ	ตำแหน่ง	อัตราค่าจ้างที่ย่อมรวมทั้งอัตราว่าง อัตราเงินเดือน			อัตราที่ขอ	การงานที่ต้องปฏิบัติอธิบาย แบบรายตำแหน่ง	เหตุผลและความจำเป็น ที่ต้องขอบรรจุ
			เลขที่	ขั้น	อันดับ			
แผนก..... กอง.....		หัวหน้าแผนก	๑/๒๕๐๑	โท	๒	๒๐๐	หัวหน้าแผนกมีหน้าที่.....	
		ประจําแผนก	๑/๒๕๐๑	ตรี	๒	๑๖๐	ประจํา:แผนกคนที่ ๑ มีหน้าที่.....	
		ประจําแผนก	๒/๒๕๐๑	ตรี	๑	๑๒๐	ประจําแผนกคนที่ ๒ มีหน้าที่.....	
		เสมียนพนักงาน	๑/๒๕๐๑	จัตวา	๓	๗๐	เสมียนคนที่ ๑ มีหน้าที่.....	
		เสมียนพนักงาน	๒/๒๕๐๑	จัตวา	๒	๖๐	เสมียนคนที่ ๒ มีหน้าที่.....	
		เสมียนพนักงาน	๓/๒๕๐๑	จัตวา	๑	๓๐	เสมียนคนที่ ๓ มีหน้าที่..... อัตราว่างลงเมื่อนั้น..... เพราะ.....	
แสดงแผนกและ กองในกรม		แสดงตำแหน่งที่มี ทั้งหมดในแผนก นับรวมทั้งตำแหน่ง ที่เรียกชื่ออย่างอื่น และอีกจากทุก ประเภท				แสดงอัตรา ว่างที่จะบรรจุ	แสดงหน้าที่การงานของเจ้า หน้าที่แต่ละบุคคลที่มีอยู่ทั้งหมด	แสดงเหตุผลและความจำเป็น ที่ต้องบรรจุ ถ้าไม่บรรจุจะ เสียหายแก่ราชการประการใด ให้ชี้แจงถึงเหตุ ที่จะเสนอขอ ให้จัด

ระเบียบคลัง

โดย..... วิเชียร ไหมเรียง อ.บ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง

กอบบัญชีกลาง

คุณเดช กงรักษา ศรีชะเกษ ถามว่า:-

เมืองคุดยเมอวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๔ ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วทุกจังหวัด และ
กระทรวงกลาโหมได้แต่งตั้งให้พนักงานอัยการ เป็นอัยการศาลทหารตามกฎอัยการศึก แด่
วันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๑๔

ต่อมาพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช
๒๕๑๕ มาตรา ๔ (๑) "ข้าราชการที่รับเงินเดือนอัตราประจำในงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งทาง
ราชการสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามระเบียบ ซึ่งรัฐบาลกำหนดให้นับเต็มขอเต็มเวลาอยู่รับราชการ
แต่ถ้าหากทางราชการสั่งให้ไปทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ซึ่งถ้าเป็นทหารจะ
ได้นับเวลาราชการเป็นทศคูณแล้ว ก็ให้นับเวลาราชการเป็นทศคูณ ตั้งแต่บัดนี้ให้รับหน้าที่
นั้น จนถึงวันสั่งให้เลิก" และต่อมาได้ประกาศยกเลิกกฎอัยการศึก เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๑๗

ปัญหาที่อยู่ว่า พนักงานอัยการจังหวัดศรีชะเกษ ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นอัยการศาลทหาร
มณฑลทหารที่ ๓ (จังหวัดศรีชะเกษ) ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม ท. สนามที่ ๘/๒๕๑๔
ลงวันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๑๔ นั้น ซึ่งในระหว่างตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ
พลเรือน ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๑๕ จนถึงวันประกาศเลิกใช้กฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๕๑๗ นั้น พนักงาน
อัยการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นอัยการศาลทหารดังกล่าวแล้ว จะได้นับเวลาราชการเป็นทศคูณหรือไม่

คำตอบ

เรื่องนี้เป็นปัญหาที่ค้างงัดเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาอยู่

คุณพิชัย พรหมพัฒน์ จังหวัดอุบลราชธานี ถามว่า:-

๑. ข้าราชการที่ลาเกินระเบียบที่ได้รับเงินเดือนนั้น มีวิธีปฏิบัติเพื่อไม่ให้ได้รับเงินเดือนอย่างไรบ้าง

และเมื่อลาเกิน ๓๐ วันที่ต้องส่งใบตรวจโรคของนายแพทย์นั้น เมื่อจำเป็นต้องลาต่ออีก จะเป็นกี่วันหรือกี่ครั้งก็ตาม จะต้องส่งใบตรวจโรคของนายแพทย์ทุกครั้ง เช่นนั้นจะผิดหรือถูกประการใด

๒. การโรงโรงเรียนประชาบาลที่ลาออกจากตำแหน่งหน้าที่ไป และถูกตัดตามระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. ๒๔๘๔ หมวด ๓ เงินบำเหน็จข้อ ๑ (๑) จะมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จตามระเบียบหรือไม่ ถ้ามีขอทราบการปฏิบัติในการขอตัดแบบบัญชีไว้ด้วย เพราะระเบียบไม่ได้ให้ตัวอย่างหรือบอกใจ

คำตอบ

๑. อำนาจการดำเนินเป็นไปตามประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการลาของข้าราชการพลเรือน ฯ พ.ศ. ๒๕๐๐ ส่วนหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเดือนระหว่างลาตามระเบียบพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ ฯ พ.ศ. ๒๔๗๘ (มีแก้ไขรวม ๓ ฉบับ)

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลามาตรา ๕ (๑) ได้บัญญัติว่า เจ็บป่วยธรรมดาที่มีสิทธิลาป่วยโดยมีเงินเดือนได้ ๖๐ วัน แต่ในกรณีจำเป็นเจ้ากระทรวงอาจอนุญาตให้ลาต่อไปอีกได้ไม่เกิน ๖๐ วัน และผู้ที่จะอนุญาตให้ลาได้เกิน ๖๐ วันก็มีแต่เจ้ากระทรวงเท่านั้น ฉะนั้นเจ้ากระทรวงอาจจะอนุญาตให้ลาป่วยมีเงินเดือนได้ ๑๒๐ วัน แล้วจะอนุญาตให้ลาเกินกว่านั้นได้อีกตามที่เห็นสมควร แต่ไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน ในคำสั่งอนุญาตของกระทรวงจะบอกมาโดยชัดแจ้ง ถ้าจะมีการไม่จ่ายเงินเดือนระหว่างลาเกินเวลาที่กำหนดแล้ว ก็จะมีในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตให้ลา เพราะปรากฏว่าเป็นการลาเท็จ กรณีเช่นนี้ของดำเนินการไปตามระเบียบวินัย และต้องไม่จ่ายเงินเดือนระหว่างที่ไม่ได้มาทำงานนั้น โดยถือเช่นเดียวกับข้าราชการ ต้องแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ผู้เบิกจ่ายเงินทราบเพื่อปฏิบัติการต่อไป

๒. ได้

กรมเจ้าสังกัดอาจฎีกาขอเบิกบำเหน็จไปได้เลย โดยแนบหลักฐานการตั้งให้ออก อัตราเงินเดือน และเวลาทำงานแนบไปกับฎีกาด้วย

สมาชิกเลขที่ ๖๕๕ ระบุว่า :-

สมัครว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญประจำตัวอยู่แล้ว ต่อมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ก. ได้สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจตุตถวิทยากรหนึ่งได้ และได้รับการบรรจุเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๔๗๕ จึงต้องลาออกจากตังกัดเดิมในวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๔๗๕ เข้ารับราชการในกรมที่สอบได้ โดยเวลาราชการติดต่อกัน (รวมเวลาแต่ พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๗๕ = ๗ ปี) ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ก. ได้สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนวิทยากรหนึ่งได้ จึงได้รับโอนมาบรรจุในกรมที่สอบได้ (รวมเวลาแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ - ๒๕๐๐ = ๒๕ ปี) ตั้งขึ้นขอเรียนถามว่าทางราชการจะต้องนับเวลาราชการเพื่อสิทธิการรับบำเหน็จบำนาญให้ ก. ตั้งแต่วันเริ่มรับราชการใช้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ

เป็นเดือนตอนแรกแล้วลาออก เพราะสอบที่อื่นได้ไปสมัครเข้าที่ใหม่ นับเวลาดำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่วันเข้าที่ใหม่นั้นเป็นต้นมา เพราะเวลาตอนก่อนลาออกถูกตัดออกตามมาตรา ๓๐ (๓) แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๔๗๔

น.ว. กาง ๆ

ที่ น.ว. ๖๘/๒๕๐๓

กรมตำรวจนครบาล

๘ พฤษภาคม ๒๕๐๓

เรื่อง การจ้างลูกจ้างชั่วคราว
เรียน (เวียนกระทรวงมหาดไทย)

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๓๒/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๓๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีว่าให้ยกเลิกเกณฑ์การจ้างบุคคลเพื่อบรรจุเป็นลูกจ้างชั่วคราว
เข้าทำงานในหน่วยราชการเพิ่มเติม รวม ๒ ชั้น

มติ กระทรวงการคลังเห็นว่า ตามมติข้อ ๒ ที่กำหนดว่า การจ้างบุคคลเพื่อบรรจุ
เป็นลูกจ้างชั่วคราวจากบุคคลที่เคยรับราชการมาแล้ว ควรให้ได้รับค่าจ้างไม่ต่ำกว่าเงินเดือน
หรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เมื่อก่อนออกจากราชการ ในกรณีเห็นสมควรจะให้ได้รับค่าจ้างสูงกว่าเดิม
ก็ควรเทียบให้ได้รับไม่เกินจำนวนเท่ากับเงินเดือนชั้นเงินเดือนปกติมีระดับ ๓ ชั้น โดยได้รับอนุมัติ
จากกระทรวงการคลังเป็นราย ๆ ไปนั้น เป็นทางให้ข้าราชการประจำการที่ออกจากหน้าที่ราชการ
ไปแล้ว และทางราชการจะจ้างต่อไป ได้รับเงินสูงกว่าเงินเดือนที่ได้รับอยู่เดิม เพราะเมื่อรวม
ค่าจ้างที่ได้รับใหม่ซึ่งสูงมากเท่ากับ เงินเดือนเดิม กับ บำนาญที่ได้รับเป็นรายได้ ที่สูงกว่าเงินเดือน
ที่ได้รับอยู่ก่อนออกจาก ราชการมาก นอกจากนั้นตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๕ ก็ได้บัญญัติถึงสิทธิของข้าราชการผู้ซึ่งได้รับหรือมีสิทธิใน
บำนาญภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ว่า ถ้าเงินเดือนที่ได้รับในขณะที่เข้ารับราชการครั้งใหม่
น้อยกว่าเงินเดือนเดิมเมื่อก่อนออกจากราชการ ให้นับบำเหน็จบำนาญรวมกันไปด้วย แต่ถ้า
เงินเดือนรวมกับบำนาญสูงกว่าเงินเดือนเดิมต้องลดบำนาญลงในระหว่างที่รับราชการครั้งหลัง จน
เงินเดือนใหม่รวมกับบำนาญไม่สูงกว่าเงินเดือนเดิม ถ้าเงินเดือนใหม่เท่าหรือสูงกว่าเงินเดือนเดิม
ก็ให้คงบำนาญในระหว่างนั้น ๆ ต ๆ ฉะนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติที่กล่าวมา เห็นควร
กำหนดอัตราค่าจ้างชั่วคราวของบุคคลที่เคยรับราชการมาแล้ว ให้ได้รับค่าจ้างเมื่อรวมกับเงิน

บำนาญแล้ว ไม่ให้เกินเงินเดือนหรือค่าจ้างเดิมเมื่อก่อนออกจากราชการ

นอกจากนี้ กระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นว่า อัตราค่าจ้างเดือนเหมาเดือนของครู อาจารย์หรือค้ำตราชารยในสถานการศึกษาต่าง ๆ ยังไม่มี หลักเกณฑ์ กำหนดไว้เป็น การแน่นอน เป็นแต่กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ยังไม่มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้เป็นการแน่นอน เป็นแต่กระทรวง ทบวงกรมต่าง ๆ ขอตกลงมาเป็นราย ๆ ไป และตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีการขอขมค่าจ้าง เป็นประจำแบบเงินเดือน ซึ่งเป็นการผิดหลักการจ่ายเงินค่าจ้างเดือนเหมาเดือน จึงเห็นควร กำหนดอัตราค่าจ้างเดือนเหมาเดือนตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. ถ้าจ้างผู้ไม่เคยเป็นข้าราชการประจำการทำการสอน ให้จ่ายค่าจ้างเดือนเหมาเดือนได้ ในอัตราไม่เกินอัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการชั้นเอกอันดับ ๓ รวมทั้งเงิน พ. ด้วย (เท่ากับ เดือนละ ๒,๖๕๐ บาท)

๒. ถ้าจ้างผู้เคยเป็นข้าราชการประจำการมาแล้วทำการสอน ให้จ่ายค่าจ้างเดือนเหมาเดือน ได้ในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับบำนาญที่ได้รับอยู่ ต้องไม่เกินเงินเดือนเดิม (รวมเงิน พ. ด้วย)

ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงวิชาที่สอน คุณวุฒิของผู้ทำการสอน และจำนวนชั่วโมงที่สอนประกอบ การพิจารณาดังนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๐๓ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้

จึงขอเรียนย่นย่อมา ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ชำนาญ อักษร
(หลวงชำนาญอักษร)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ก่อน

ที่ น.ว. ๖๘/๒๕๐๓

กรมตำรวจนครบาล

๘ พฤษภาคม ๒๕๐๓

เรื่อง ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๓ และ
ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๓

เรียน (เวียงนครหลวงทบวงกบม)

อ้างถึง หนังสือกรมตำรวจนครบาลที่ น.ว. ๓๗๐/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม
๒๕๐๒ และหนังสือกรมตำรวจนครบาลที่ น.ว. ๒๓๖/๒๕๐๒
ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

ซึ่งส่งมาด้วย ดำเนินระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๓ และ
ดำเนินระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๓

ตามที่ขณนมติ คณะรัฐมนตรี อนุมัติให้ใช้ ระเบียบ สำนัก คณะรัฐมนตรีว่า ด้วย การจ้าง
พ.ศ. ๒๕๐๒ กับระเบียบคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ๒๕๐๒ และระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรี
ว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป นั้น

บันทึก กระทรวงการคลังรายงานว่า กระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไข
เพิ่มเติมระเบียบดังกล่าวเพื่อให้ความชัดเจน รวม ๕ ประการ คือ

๑. ควรห้ามการรับซองประกวดราคา เมื่อพ้นกำหนดเวลารับซองและตั้งในหน้าที่ของ
กรรมการเปิดซองก็ควรห้ามรับใบเสนอราคาจากผู้หนึ่งผู้ใดเว้นแต่ผู้จ้าง เจ้าหน้าที่พัสดุ หรือจาก
กรรมการรับซองตามระเบียบฯ เท่านั้น ซึ่งเป็นกรณีแก้ปัญหาค่าพิจารณาราคาในหน้าที่กรรมการ
เปิดซอง ซึ่งมักจะยอมรับการพิจารณาราคาจากผู้อื่นเมื่อพ้นเวลาหรือในเมื่อได้พิจารณาร
ราคาเสร็จแล้วอยู่เดิม

๒. ควรเพิ่มเติมอำนาจการงดปรับและลดค่าปรับได้เสียในระเบียบทั้งสอง

๓. ระเบียบฯ เดิมมิได้กำหนดวงเงินในการตั้งจ่ายล่วงหน้าไว้ เป็นเหตุให้มีการจ่าย
ล่วงหน้ามากเกินไป จึงควรกำหนดวงเงินตั้งจ่ายล่วงหน้าไว้ไม่เกิน ๕๐ % ของราคาจ้างหรือ
ราคาตั้งของ

๔. ตัวอย่างสัญญาทำระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง ฯ เฉพาะข้อที่ ๖ ด้วย การปรับ มีข้อความเคลื่อนคล้อย จึงเห็นควรแก้ไขเสียใหม่ ซึ่งกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรี ฝ่ายบริหารได้พิจารณาแก้ไขข้อความในร่างระเบียบที่กระทรวงการคลังเสนอมายังประการ ตาม อำนวยการระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๓ และดำเนินการระเบียบ สำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่ส่งมาพร้อมกับหนังสือแนบ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ค.ศ. ๒๕๐๓ เห็นชอบด้วย และ อนุมัติให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปได้

จึงขอเรียนยืนยันมาเพื่อขอเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร

(หลวงชำนาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

(ดำเนินา)

ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรี

ว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๓

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการจ้าง จึงได้ลง มติให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๗ ดังต่อไปนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคท้ายของข้อ ๓๓ แห่งระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่า ด้ยการจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๗

“เมื่อพ้นกำหนดเงาบริษของประกวดราคาแล้ว ห้ามรับของประกวดราคา จากผู้หนึ่ง ใดอีกเป็นอันขาด”

๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๗ แห่งระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้ยการจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

การต่ออายุสัญญาการ “ ข้อ ๓๗ อำนาจในการสั่งอนุญาตจ้าง ให้หมายความรวมถึง ครงปรับ หรือลดค่าปรับ อำนาจในการต่ออายุสัญญาจ้าง การวงครงปรับหรือลดค่าปรับด้วย ”

๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๔ แห่งระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

หน้าที่กรรมการเปิด “ ข้อ ๒๔ กรรมการเปิดของประกวดราคามหาตงน

- ของประกวดราคา
- (๑) เมื่อกรรมการเปิดของ ประกวดราคา มาครบ เป็นองค์ ประชุม แล้ว จึงเปิดของประกวดราคาคาคนที่ผู้จ้าง หรือ คณะกรรมการ รับของ ประกวดราคา ตามข้อ ๓๓ มอบให้แะบันทึกราคาลงในรายงานหรือบัญชีเปรียบเทียบราคาแล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบประกวดราคาเพื่อเป็นหลักฐาน
 - (๒) พิจารณาหลักฐาน ความสามารถ เกียรติคุณหรือชื่อเสียงของผู้เข้าประกวดราคาเท่าที่สามารถจะสืบทราบได้
 - (๓) เมื่อได้พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว เห็นสมควรดำเนินการต่อไปประการใด ให้รายงานต่อผู้มีอำนาจสั่งจ้างพร้อมด้วยหลักฐาน ตามปกติคณะกรรมการ ควรเสนอให้จ้างผู้ที่เสนอราคาต่ำที่สุด เว้นแต่หลักฐาน ความสามารถ เกียรติคุณหรือชื่อเสียงของผู้รับจ้างไม่เป็นที่น่าพอใจ ก็ให้เสนอจ้างผู้ที่เสนอราคาถัดไป

อนึ่ง ภายหลังที่ได้พิจารณาการประกวดราคาเสร็จไปแล้ว ปรากฏว่าผู้เสนอราคาต่ำที่สุด ยังสูงกว่าราคาที่คณะกรรมการเปิดของประกวดราคาเห็นสมควรจ้าง คณะกรรมการเปิดของประกวดราคามีอำนาจที่จะขอให้ผู้เสนอราคาต่ำที่สุดลดราคาลงไปอีกได้ หรือราคาต่ำที่สุดนั้นมีความผิดหลายราย คณะกรรมการเปิดของประกวดราคาจะเรียกผู้เสนอราคาต่ำที่เท่ากันทุกรายเหล่านั้น มาขอให้เสนอราคาใหม่ จะโดยวิธียื่นของเสนอราคา หรือโดยปากเปล่าขณะนั้นก็ได้

ห้ามพิจารณาราคาของผู้หนึ่งผู้ใดที่เสนอนอกเหนือจากที่กล่าวแล้ว”

๔. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคท้ายของข้อ ๒๕ แห่งระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๔๗๗

“เงินดองหน้าหรือเงินตราต่างประเทศเมื่อเปิดเครดิตให้แก่ผู้รับจ้างตามความในวรรคนี้ ผู้จ้างจะจ่ายได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของราคาจ้างทั้งสิ้น”

๕. ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ แห่งตัวอย่างสัญญาท้ายระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่า
ด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ผู้รับจ้างสัญญาว่า จะทำงานจ้างรายวันให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ ภายในกำหนด
..... นับแต่วันที่ปรากฏในสัญญาเป็นต้นไป ถ้าทำไม่แล้วเสร็จภายใน
กำหนด ผู้รับจ้างยอมให้ผู้จ้างปรับเป็นรายวัน วันละ บาท
(..... บาท) จนกว่าผู้รับจ้างจะทำงานจ้างรายวันให้แล้วเสร็จบริบูรณ์
แต่ถ้าผู้จ้างเห็นว่าผู้รับจ้างไม่มีทางที่จะทำงานจ้างรายวันให้แล้วเสร็จได้ ผู้จ้างมีอำนาจเลิกสัญญา
นี้เสียได้ และหากเกิดความเสียหายใด ๆ ขึ้น อันเนื่องมาจากผู้รับจ้างผิดสัญญา ผู้จ้างมีสิทธิ
เรียกร้องค่าเสียหายได้ตามกฎหมาย”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

พลเอก ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

(ดำเนินา)

ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรี

ว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๓

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการพัสดุ จึงได้
ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๔๘๘ ดังต่อไปนี้

๓. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคท้ายของข้อ ๓๓ แห่งระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่า
ด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๔๘๘

“เมื่อพ้นกำหนดเวลาเริ่มของประกวดราคาแล้ว ห้ามรับใบประกวดราคาจากผู้หนึ่งผู้ใด
อีกเป็นอันขาด”

๔. ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๐ แห่งระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๔๘๘
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

การต่ออายุสัญญาการ “ข้อ ๒๐ อำนาจในการตั้งอนุภาคข้อ ให้หมายความรวมถึงอำนาจ
งดปรับหรือลดค่าปรับ ในการต่ออายุสัญญาข้อ การงดปรับ หรือลดค่าปรับด้วย”

๕. ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๖ แห่งระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.
๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

หน้าที่กรรมการเปิด “ ข้อ ๒๖ กรรมการเปิดซองประกวดราคามันหนักตงน

ของประกวดราคา (๑) เมื่อกรรมการเปิดซองประกวดราคาครบเป็นองค์ประชุมแล้ว จึง
เปิดซองประกวดราคาตามที่เจ้าหน้าที่พัสดุ หรือคณะกรรมการรับซอง
ประกวดราคาคำข้อ ๓๓ มอบให้ และบันทึกราคาลงในรายงานหรือ
บัญชีเปรียบเทียบราคาแล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบประกวดราคา เพื่อ
เป็นหลักฐาน

(๒) พิจารณาดังของตัวอย่างและสิ่งประกอบอื่น ๆ ให้ตรงตามที่แจ้ง
ไว้ในใบประกวดราคา

(๓) เมื่อได้พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว เห็นสมควรดำเนินการต่อไปประการใด
ให้รายงานต่อผู้มีอำนาจตั้งข้อพร้อมด้วยหลักฐาน ตามปกติคณะกรรมการ
ควรเสนอข้อข้อจากผู้เสนอราคาต่ำที่สุด แต่ถ้าสิ่งของไม่อยู่ในเกณฑ์
ลักษณะของทางราชการ ให้คณะกรรมการขอข้อจากผู้เสนอราคาถัดไป

อนึ่ง ภายหลังจากได้พิจารณาการประกวดราคาเสร็จไปแล้ว ปรากฏ
ว่าผู้เสนอราคาต่ำที่สุด ยังสูงกว่าราคาที่คณะกรรมการเปิดซองประกวด
ราคาเห็นสมควรข้อ คณะกรรมการเปิดซองประกวดราคามีอำนาจที่จะ
ขอให้ผู้เสนอราคาต่ำที่สุดลดราคาลงไปอีกได้ หรือราคาต่ำที่สุดนั้นมีความ
กันหลายราย คณะกรรมการเปิดซองประกวดราคาจะเรียกผู้เสนอราคา
ต่ำที่เท่ากันทุกรายเหล่านั้นมาเสนอราคาใหม่ จะโดยวิธียื่นซองเสนอราคา
หรือโดยปากเปล่าขณะนั้นก็ได้

ห้ามพิจารณาราคาของผู้หนึ่งผู้ใดที่เสนอนอกเหนือจากที่กล่าวแล้ว”

๔. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคท้ายของข้อ ๓๐ แห่งระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่า
ด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๑

“ เงินดองหน้าหรือเงินตราต่างประเทศ เมื่อเปิดซองแล้วจะเบิกจ่ายให้แก่ผู้ขายตามความ
ในวรรคต้น ผู้ซื้อจะจ่ายได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของราคากลางของท้องถิ่น ”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

พลเอก ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

Conversation สหภาพ

โดย..... วสันต์ หงสกุล M.Sc.

4. Official Dealings

๔. การติดต่อราชการ

(1) Connection between two Departments

(๑) การติดต่อระหว่างสองสำนักงาน

Mark Beckett works at the Civic Building of the City of Leeds. One of the duties of his department is to investigate the suitability of the site proposed for setting up a factory. There was a telephone call from a Mr. Jones of the Ministry of Supply early in the morning to Mark asking him if the caller could come for a little talk and Mark has agreed to a meeting with Mr. Jones in Mark's office at ten as soon as Mr. Jones can make the journey to the Civic Building.

มาร์ค เบคเกตต์ ทำงานที่ตึกที่ทำการเทศบาลแห่งนครลีดส์ แผนกของเขามีหน้าที่อยู่อย่างหนึ่ง คือ สอบสวนดูว่าสถานที่ที่ใครก็ตามเสนอจะตั้งโรงงานขึ้นนั้นเหมาะหรือไม่ มีโทรศัพท์มาแต่เช้าจากคนชื่อ มร. โจนส์ ถามมาร์คว่าเขาจะมาพูดกับมาร์คสักหน่อยจะได้ไหม และมาร์คตกลงจะพบกับ มร. โจนส์ ที่ที่ทำงานของมาร์คเวลาสิบนาฬิกา - คือเมื่อ มร. โจนส์เดินทางมาถึงตึกที่ทำการเทศบาลได้.

Just as the clock strikes ten, the secretary knocks and comes in with a card.

พจนานุกรมที่สิบหน เลขานุการก็เคาะประตูและถือนามบัตรเข้ามาใบหนึ่ง.

The Secretary: Mr. Jones of the Ministry of Supply. He has an appointment with you. Shall I show him in?

เลขานุการ: มร. โจนส์แห่งกระทรวงจัดหา: เขามนัดกับคุณ ฉะนั้นนำเขาเข้ามาจะคะ

Mark: Oh, yes, bring him in, will you?

มาร์ค: ถูกแล้ว โปรดพาเข้ามา

Good morning, Mr. Jones. You are very punctual.

ด้วยดี มร. โจนส์ คุณมาตรงเวลามาก

Mr. Jones: Good morning, Mr. Beckett.
How do you do?

Mark: How do you do? Pray sit
down.

Now, what can I do for you?

Mr. Jones: The Ministry of Supply
has a land in Roundhay and it is proposed
that a munition works should be put up at
this place. I know it is your job to see if
this project can be allowed. I have brought
all the documents and plans necessary for
your inspection. Excuse my coming in
person like this, but I believe a direct and
personal talk can do much more than a
score of letters and it saves much more time.

Mark: Yes, it is quite all right.
Where is the place exactly?

Mr. Jones: You know the works
manufacturing the Centurions. Well, it is
in the same area but nearer to the town.

Mark: You have got the map with
you, haven't you?

Mr. Jones: Yes. Where is it now?
Ah, here it is.

Mark: Let us have a look at it.

Mr. Jones: Here it is, right here.

Mark: It may be too near the
populated area. Will it produce much indus-
trial refuse?

มร. โจนส์: สวัสดี มร. เบคเกตต์ ดมบาย
ดีหรือครับ

มาร์ค: คุณดีครับ โปรดนั่ง

เอาละ มีเรื่องอะไรไม่ทราบครับ

มร. โจนส์: กระทรวงจัดหาที่แปลง
หนึ่งอยู่ที่เรานด์เฮย์ และจะตั้งโรงงานทำ
กระสุนเครื่องยุทธภัณฑ์ขึ้นที่นั่น ผมรู้ว่า
หน้าที่ของคุณที่จะต้องดูว่าจะอนุญาตได้หรือไม่
ผมเอาเอกสารและแผนที่จำเป็นสำหรับคุณ
ตรวจสอบมาหมดแล้ว ขอโทษที่ผมมาเองอย่าง
นี้แต่ผมคิดว่า การพูดคุยด้วยตัวต่อตัวโดย
ตรงให้ประโยชน์มากกว่าจดหมายสักยี่สิบฉบับ และช่วย
ไม่ให้เบียดเบียนเวลา

มาร์ค: ครับ ไม่เป็นไรหรอก ที่นี้จริง ๆ
อยู่ที่ไหนตรงไหนครับ

มร. โจนส์: คุณคงรู้จักโรงงานสร้างรถ
ถังเช่นจูเรียน มีอยู่แถบนั้นแหละครับ แต่
ใกล้เข้ามาในเมืองหน่อย

มาร์ค: คุณมีแผนที่มาด้วยไม่ใช่หรือครับ

มร. โจนส์: ครับ આવอยู่ที่ไหนละ อ้อ นี่
เอง

มาร์ค: มาดูกันซิครับ

มร. โจนส์: นี่ อยู่ตรงไหนครับ

มาร์ค: อาจจะใกล้ที่คนอยู่มากไป จะมี
ของเสียถ่ายออกมาไหมครับ

Mr. Jones : No, not much. It is not a chemical plant, you know. It may be a bit too near the town, but so is the tank-factory; and it has its own ground.

Mark : A munition plant will have to use quite a few chemicals, I understand. Are you going to use the town sewers for the rejected materials?

Mr. Jones : We hope so.

Mark : You will have a sludge pit, of course.

Mr. Jones : Certainly we have thought about that. You may look at the details yourself.

Mark : It may do. Still the other plant is strictly an engineering one. But all the same there are a great many works using some chemicals or others in the back streets. Your ground is on the main street, isn't it?

Mr. Jones : Yes.

Mark : We may have to go and have a look at it. But I don't think there will be difficulty. Would you mind filling in these forms? It is just a formality.

Mr. Jones : Would it suit you if I take them with me and send them back later on?

Mark : Yes, if you wish.

You understand that after I have got the application forms I'll have to make a full report of the findings. The City Council

มร. โจนส์ : เปล่า ไม่มากครับ มันไม่ใช่โรงงานทำเครื่องเคมีครับ มันอาจจะใกล้เมืองไปหน่อย แต่โรงงานรถถังก็เหมือนกัน และมันก็มีบริเวณกว้างของมันเอง

มาร์ค : โรงงานยุทธภัณฑ์จะต้องใช้เครื่องเคมีหลายอย่างเหมือนกัน คุณจะใช้ท่อระบายของเมืองด้วยหรือเปล่าครับ

มร. โจนส์ : เราหวังว่าจะใช้ได้

มาร์ค : คุณคงจะต้องมีบ่อกักตะกอนซี

มร. โจนส์ : แน่ครับ เราคิดไว้แล้ว คุณอาจดูรายละเอียดเขาได้

มาร์ค : อาจจะพอทำได้ แต่นั่นแหละโรงงานอื่นโรงเขาเป็นแต่โรงงานช่างกลึง หัดฮาดตามท่แท้ แต่เหมือนกัน มีโรงงานเยอะเยอะไปโนชอยหลังๆ ใช้เครื่องเคมีกันต่าง ๆ โรงงานของคุณอยู่ที่ถนนใหญ่ใช่ไหมครับ

มร. โจนส์ : ครับ

มาร์ค : ทางนี้อาจจะต้องไปดู แต่ผมว่าคงไม่มีข้อลำบาก โปรดกรอกข้อความในแบบ
นวดะครับ เป็นระเบียบเท่านั้น

มร. โจนส์ : ผมเอาไปและส่งกลับมาให้
ที่หลังดีไหมครับ

มาร์ค : ได้ครับ ได้

คุณคงเข้าใจนะครับว่า เมื่อผมได้ใบยื่นคำร้องนี้กลับมาแล้ว ผมจึงจะต้องทำรายงานโดย

will have to sanction the project before you can go ahead.

Mr. Jones: You will notify me of the result, won't you?

Mark: Yes, that I will do. I'll send it and all the other documents to you at the Ministry of Supply as soon as the result is known.

Mr. Jones: It'll be kind of you. Thank you very much. Good-bye, Mr. Beckett.

Mark: Cheerio.

(2) Contact with a private Person

Mark Beckett applied for a car-driving test. He filled in the necessary form and its duplicate at the office of the local taxation department a month previously. He has just received a written appointment for the test to take place at 8.30 o'clock to-day. He is required to be at the traffic department punctually as there is a steady stream of tests everyday and he will have to forfeit his appointment if he is late. At 8.30 sharp, then, he is in the examiner's office with his car parked near the building.

Mark: Good morning. I am Mr. Beckett.

The Examiner: Good morning, Mr. Beckett.

I understand you have not taken the test before.

Mark: No.

ละเอียดของการตีพิมพ์ ดังภาคีมาดต้องเห็นชอบเสียก่อน คุณจึงจะลงมือได้

มร. โจนส์: โปรดให้ผมทราบผลด้วยนะ ครับ

มาร์ค: ครับ ได้ ผมจะส่งผลและเอกสารอื่นไปให้คุณที่กระทรวง เมื่อทราบผลแล้ว

มร. โจนส์: จะเป็นพระคุณ ขอขอบคุณมากครับ ลาด้วยครับ มร. เบคเกต

มาร์ค: สวัสดีครับ

(๒) การติดต่อกับคนธรรมดา

มาร์ค เบคเกต ยื่นคำร้องเพื่อเอาใบขับขี่รถยนต์ เขากรอกใบที่ต้องกรอกและสำเนาที่ทำการเก็บภาษีท้องถิ่นไปแล้วเดือนหนึ่ง เขาเพิ่งได้รับใบนัดให้ไปสอบเวลา ๘.๓๐ นาฬิกาวันนี้ เขาต้องไปถึงแผนกขยวดยานตรงตามเวลา เพราะทุกวันมีคนถูกนัดให้มาสอบเป็นสายไม่หยุดหย่อน และเขาอาจจะไม่ได้สอบถ้าสายไปไม่ตรงนัด ดังนั้นเวลา ๘.๓๐ ตรงเขาก็เข้าถึงที่ทำงานของผู้สอบและรถเขาจอดใกล้ตึกที่ทำการ

มาร์ค: สวัสดีครับ ผม มร. เบคเกต

ผู้สอบ: สวัสดี มร. เบคเกต

ผมเข้าใจว่าคุณไม่เคยสอบขับรถมาก่อน

มาร์ค: ใช่ครับ

The Examiner : You have studied all the traffic signs. I presume.

Would you mind looking at this chart?

Mark : I am looking.

The Examiner : Please tell me what this sign with the torch represents.

Mark : It was the old sign for the school, wasn't it? It is not in use now, I understand.

The Examiner : And this one.

Mark : A humpback bridge.

The Examiner : This one ?

Mark : It is a narrow road sign.

The Examiner : How fast are you allowed to drive in the built-up area ?

Mark : Thirty miles per hour ?

The Examiner : Come along. Let us go down, shall we ?

You see that green Morris Minor overthere ?

Mark : Yes.

The Examiner : Will you please read out the license plate ?

Mark : SAT 546.

The Examiner : Where is your car? Is that it?

Will you drive up this road, turn right into the University road and down Woodhouse Lane back to here.

Twice more.

That will do. Come here.

ผู้สอบ : คุณรู้ป้าย สัญญาณ หมด แล้ว
กระมัง

โปรดดูแผนผังนี้

มาร์ค : ผมกำลังดู

ผู้สอบ : โปรดบอกผมที หรือว่า ป้ายนี้
คุณเพลิงนี้หมายถึงอะไรกัน

มาร์ค : ป้ายเก่า สำหรับโรงเรียน ใช่ไหม
ครับ ผมเข้าใจว่าไม่ใช่กันแล้ว

ผู้สอบ : และอันนี้

มาร์ค : สะพานโค้งตรงกลาง

ผู้สอบ : อันนี้

มาร์ค : ป้ายบอกทางแคบ

ผู้สอบ : เรานุญาตให้คุณขับได้เร็วแค่ไหน
ไหนในเขตเทศบาล

มาร์ค : สามสิบไมล์ต่อชั่วโมง

ผู้สอบ : ไป เราไปข้างต่างกันเถอะ

คุณเห็นรถมอริส ไมเนอร์สีเขียวไหม

มาร์ค : ครับ

ผู้สอบ : โปรดอ่าน เลขหมาย ทะเบียน
หรือ

มาร์ค : เอ็ดเอท ๕๔๖

ผู้สอบ : รถของคุณอยู่ที่ไหนล่ะ นี่ใช่ไหม

โปรดขับไปตามถนนนี้ แล้วขวาเข้าถนน
มหาวิทยาลัยและกลับมาที่ถนนวูดเฮาส์

อีกสองเที่ยว

พอแล้ว มาตรงหน้า

I'm coming with you.

Drive on just as you did.

Stop!

Go back to the office. Back in through the passage.

Mark: How was I doing?

The Examiner: Will you come up to the office?

Have you been practising long?

Mark: Since the beginning of last month.

The Examiner: I am sorry. You will need more practice, I'm afraid. I am going to write you a chit certifying your failure. You cannot apply for another test during the next three months.

Mark: Why? Where did I go wrong? What did I do?

The Examiner: Sorry, I am forbidden by regulation to discuss the failure with the candidate. But there may be a hint. You ought to mind what you did not do more than ever.

Here is the certificate of failure.

Good-bye.

Mark: Thank you.

ผมจะนั่งไปกับคุณด้วย

ขับไปอย่างเก่า

หยุด!

กลับไปทำการ ทอยหลังเข้าช่องผนัง

มาร์ค: เป็นไงครับ

ผู้สอบ: โปรดขึ้นมาทำการทอย

หัดขับมานานหรือยังครับ

มาร์ค: ตั้งแต่ต้นเดือนก่อน

ผู้สอบ: เสียใจ คุณต้องหัดอีกหน่อยก่อน ผมจะเขียนใบบอกการตกของคุณ คุณขอสอบอีกไม่ได้ภายในสามเดือน

มาร์ค: ทำไม ผมทำอะไรผิด

ผู้สอบ: เสียใจครับ กฎห้ามไม่ให้ผมพูดกับผู้ทดสอบถึงเรื่องตก แต่อาจจะไปให้ได้ คุณควร จะเอาใจใส่ กับที่ คุณไม่ได้ทำมากกว่าเคย

นี่คือใบสอบตก

สวัสดิ์ครับ

มาร์ค: ขอบคุณครับ.

Grammar and Composition

โดย... วินัย รัตนปราการ อบ. ปณ. อาจารย์โรงเรียนนาขร้อช จ.ป.ร.

★ ★ ★
(ต่อจากฉบับก่อน)

CHAPTER 14 Sequence of Tenses.

157. Sequence of Tenses ได้แก่ความสัมพันธ์ในการใช้ Tenses ของ Main clause กับ Subordinate clause.

158. Rule I ถ้าหากกริยาของ Main clause เป็น Past tense กริยาของ Subordinate clause จะต้องเป็น Past tense ด้วย.

- e.g. He would come if you wished it.
- He said that he was blamed.
- She was honest, although she was poor.
- They asked if they had done wrong.

ข้อยกเว้น ถ้าหากกริยาใน Subordinate clause ใช้ในความหมายแสดงเรื่องราว หรือปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เป็นจริงอยู่เสมอ กริยานั้นใช้เป็น Present tense ได้ เช่น

- He told me that honesty is the best policy.
- The teacher said the earth moves round the sun.
- I was told sugar is always sweet.

159. Rule II ถ้าหากกริยาของ Main clause เป็น Present or Future tense กริยาของ Subordinate clause จะเป็น Tense อะไรก็ได้ ทั้งนี้แต่ความหมายที่ต้องการ

- e.g. She thinks I am there.
- She thinks I was there.
- She will think I was there.

160. สำหรับกริยาของ Adjective clause ไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามกฎ Sequence of Tenses จะใช้ Tense อะไรก็ได้แต่ความหมายที่ต้องการ

- e.g. I met the boy whom you like.
- I met the boy who will be punished.

161. กริยาของ Adverb Clause of Comparison of Degree อาจใช้เป็น Tense อะไรก็ได้ตามความหมายที่ต้องการ (ถึงแม้ว่ากริยาของ Main clause จะเป็น Past tense ก็ตาม)

e.g. He **helped** them more than he **helps** his own children.

I **saw** him oftener than I **see** him now.

He **did** it as well as I **do** it.

- ข้อสังเกต ถ้าหากกริยาของ Adverb clause จำพวกนี้จะได้ในฐานที่เข้าใจแล้ว กริยานั้นจะต้องเป็น Tense เดียวกับกริยาของ Main clause เช่น

He **liked** you better than I (**liked** you).

He **likes** you better than I (**like** you).

162. กริยาของ Adverb Clause of Purpose ที่มักใช้ Lest นำหน้านั้นจะต้องมีคำ Should นำด้วยเสมอ (กริยาของ Main clause จะเป็น Tense อะไรก็ตาม)

He **goes** lest he **should** see me.

He **went** lest he **should** see me.

CHAPTER 15

Direct and Indirect Speech.

163. จงพิจารณาความแตกต่างระหว่าง Direct and Indirect Speech.

Direct. Dang said, "I shall come to-morrow."

Indirect. Dang said that he would come the next day.

Direct. Dang said, "I am going abroad."

Indirect. Dang said that he was going abroad.

จะเห็นว่า Direct Speech นั้นเป็นคำพูดของ Dang โดยตรง คือ Dang พูดอย่างไร ก็ใช้คำพูดเหมือนกับ Dang พูดทุกประการ Direct Speech ต้องอยู่ใน inverted commas เสมอ ส่วน Indirect Speech บอกแต่เรื่องราวที่ Dang พูด โดยไม่ได้ใช้คำพูดโดยตรงของ Dang.

164. วิธีเปลี่ยน Direct เป็น Indirect Speech. ประโยค assertive (บอกเล่า)

1. ถอดเครื่องหมาย inverted commas ของ Direct Speech ออก.

2. ให้ใช้ conjunction 'that' นำหน้า Indirect speech (ทำให้ indirect speech นามวลกษณะเป็น noun clause)

3. Pronouns และ Possessive Adjective ใน Indirect Speech จะต้องเปลี่ยนเป็น Third Person เช่น

- { Dusit said, "I am doing my home—work."
- { Dusit said that he was doing his home—work.
- { The man said to the girl, "I know you and your father."
- { The man said to the girl that he knew her and her father.

4. จะต้องเปลี่ยนรูปกริยาของ indirect speech ให้มี tense ตามกฎ Sequence of Tenses (ดูบทที่กล่าวถึง Sequence of Tenses) เช่น

- { He said, "I shall go there."
- { He said that he would go there.
- { She said, "You have done wrong."
- { She said that he had done wrong.
- { Dusit said, "I am going abroad."
- { Dusit said that he was going abroad.

5. คำบางคำของเปลี่ยนใช้เป็นอีกอย่างหนึ่งใน indirect speech. เช่น

Direct.	Indirect.	Direct.	Indirect.
now	then	to—day	that day.
this	that	to—morrow	the next day.
these	those	yesterday	the day before.
ago	before	last night	the night before.
here	there		

- { He said, "I am glad to be here this evening."
- { He said that he was glad to be there that evening.

165. ถ้า Pronouns หรือ Possessive Adjectives หมายถึง First or Second Person ก็ให้คงไว้

ในลักษณะ First or Second Person. เช่น

- { He said to me, "You are getting lazy."
- { He said to me that I was getting lazy.
- { She said to me, "Your friend wanted to see you."
- { She said to me that my friend wanted to see me.

ศัพท์หมวดบางตอนจากพจนานุกรมไทย-อังกฤษ 16 เล่มชุด

โดย สุธี เอกะหิตานนท์ B.A. (Industrial Economic) Cert. in English Studies.

[ยินดีนำศัพท์หมวดทุกคำมาลงตามความประสงค์ของสมาชิก ติดต่อผ่านวารสารข้าราชการ]

รถ (ต่อ)

- รถบรรทุกหินแฉ่นตามรางเหล็กได้ trolley (n.)
 รถปืนใหญ่ gun-carriage (n.)
 รถพยาบาล ambulance (n.)
 รถพระที่นั่ง royal car
 รถพระที่นั่งในรัฐพิธีหรือพระราชพิธี state carriage
 รถพ่วง—รถขนทราย, รถราง trailer (n.)
 รถพ่วงขบวนรถไฟคันหนึ่ง ๆ coach (n.) passenger train
 รถพ่วงคันสุดท้ายของรถไฟสำหรับนั่งดูภูมิประเทศ observation car
 รถพิเศษ express (special) train
 รถพิเศษในขบวนรถไฟ parlour car
 รถพ่วงพ่วงท้ายรถจักร tank (n.) tender-tank (n.)
 รถไฟขบวนที่หยุดทุกสถานี accommodation (omnibus) train
 รถไฟขบวนที่ไม่หยุดทุกสถานี non-stop train
 รถไฟขาขึ้น up train
 รถไฟขาล่อง down train
 รถไฟข้ามทวีป transcontinental railway
 รถไฟคันที่อนุญาตให้สูบบุหรี่ smoking car, smoking carriage
 รถไฟชั้นที่ ๒ และ ๓ second and third class coaches
 รถไฟด่วน (รถพิเศษ)
 รถไฟใต้ดิน subway (n.) underground (n.) underground train
 รถไฟที่เดินในระยะสั้น ๆ local train
 รถไฟที่นำของไปรษณีย์ mail train
 รถไฟบนหลังคา elevated (overhead) railway
 รถไฟพระที่นั่ง royal (special) train
 รถไฟฟ้าเดินในราง electric railway
 รถไฟฟ้าใต้ดินชนิดใต้อบواب ๆ subway (n.) subway train, underground (n.)
 รถไฟฟ้าใต้ดินชนิดวิ่งในอุโมงค์ลึกกว่า tube (n.)
 รถไฟฟ้าใต้ดินในลอนดอน Metropolitan Railways
 รถไฟเล็กในงานรื่นเริง miniature (scenic) train
 รถไฟสายย่อย (รถไฟที่เดินในระยะสั้น ๆ คับ) by-line (n.)
 รถไฟสายอุดร—หนองคาย the Udorn-Nongkhai railway line
 รถไฟออก the train gets off, the train is getting under way

News Summary

พ.ศ. ๒๕๐๑

สรุปข่าว

HOME

May. 5 General Thanorn Kittikhachorn and his wife were hosts at a reception on the occasion of the celebration of the Regal Tiered Umbrella (Chatra Monggol) at Government House.

May. 6 The Premier presided over a ceremony of opening an ordinary annual session of the Teachers Institute meeting for B.E. 2501 at the Ministry of Education's auditorium. The meeting to which 145 members from various provinces participated would last for 5 days.

May. 7 The Cabinet had instructed the Ministry of Finance to consider a reduction of the tax rate on jeeps as there were not luxury vehicles.

There was a panel forum meeting of Interior Ministry officials under the chairmanship of the Interior Minister.

The Cabinet met to discuss the shortage of drinking water in parts of the country and decided to instruct military and naval units and provincial irrigation divisions to help distribute water to the people in these parts.

May. 8 The National Assembly met in an extraordinary session to discuss the National Budget Bill for the fiscal year B.E. 2501 introduced by the Government, and after a heated debate the Assembly accepted the Bill in principle by a vote of 121 to 66.

May. 9 Phra Dulyabakya Svamanda, the Minister of Justice presided over a meeting of the Civil Service Commission.

ในประเทศ

๕ พ.ค. พลเอกถนอม กิตติขจร และภรรยา เป็นเจ้าภาพจัดงานเลี้ยงรับรองเนื่องในงานพระราชพิธีฉัตรมงคล ณ ทำเนียบรัฐบาล

๖ พ.ค. นายกรัฐมนตรีเป็นประธานในพิธีเปิด สมัยประชุมสามัญของครูสภาประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ณ หอประชุมกระทรวงศึกษาธิการ ในการนี้มีสมาชิกจากจังหวัดต่างๆ มาร่วมประชุม ๑๔๕ คน การประชุมจะสิ้นสุดลง ๕ วัน

๗ พ.ค. คณะรัฐมนตรีลงมติสั่งกระทรวงการคลัง พิจารณาลดภาษีอัตราภาษีรถจี๊ป ไม่นับรวมเป็นรถยนต์ประเภทฟืมเฟือย

มีการประชุมสัมมนาอภิปรายปัญหาของข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทยโดยมีรัฐมนตรีมหาดไทยเป็นประธาน

คณะรัฐมนตรีประชุม พิจารณาเรื่อง นำประกาศแกลบตามท้องที่ต่างๆ และลงมติอนุมัติสั่งให้เจ้าหน้าที่ชลประทาน หน่วยทหารบก ทหารเรือ ช่วยเหลือการแจกจ่ายน้ำแก่ราษฎรในท้องที่ต่างๆ

๘ พ.ค. มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยวิสามัญ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี ๒๕๐๑ รัฐบาลเป็นผู้เสนอ หลังจากได้มีการอภิปรายอย่างเผ็ดร้อนแล้ว สภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยคะแนนเสียง ๑๒๑ ต่อ ๖๖

๙ พ.ค. พระคฤษีพาศย์สุวามิถ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานในการประชุม ก.พ.

May. 10 Lt. Gen. Prabhas Charusathira in his capacity as Chairman of the Olympic Games Committee introduced 60 athletes to the Premier before they left to compete in in the Asian Games in Tokyo.

It was reported that Northern Metropolitan Police had searched a private house and found cancelled entertainment tax stamps being reprocessed for sale as new stamps.

A Police Dept. spokesman told the press that an increase in thefts, violent acts and other crimes and misbehavior by juveniles had been reported on by a committee set up by the Ministry of Interior to study the problem of juvenile delinquency.

It was reported that customs officers had uncovered opium worth about Tes. 2.8 million in a vessel bound to Hong Kong.

May. 12 His Majesty The King anointed in marriage Lt. Narong Kittikhachorn, son of H.E. Prime Minister, General Thanorn Kittikhachorn and Miss Suphaphorn Charusathira, daughter of H.E. Lt. Gen. Prabhas Charusathira at Klai Kangwol Palace, Hua Hin.

May. 13 The Cabinet approved the Monetary Bill and the Commercial Bill revised by the Decree Commission and accepted in principle a new State Electricity Bill which provides for the amalgamation of all electricity organisations. The Cabinet also accepted in principle the programme for land allotment to the public which had been submitted the Ministry of Interior.

May. 14 The Premier and the Interior Minister gave a reception for the young couple Miss Suphaphorn Charusathira and Lt. Narong Kittikhachorn at Suan Kularb Palace.

May. 15 The Water Distribution Centre set up by the Ministry of Interior made a report of its in activities of distributing water in various part of Bangkok.

๑๐ พ.ค. พลโทประภาส จารุเสถียร ในฐานะประธานกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยได้นำนักกีฬา ๖๐ คน เข้าพบนายกรัฐมนตรีก่อนออกเดินทางไปแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ที่กรุงโตเกียว

มีรายงานข่าวว่า ตำรวจนครบาลเหนือได้สืบค้นบ้านเอกชน หลังหนึ่ง พบอากรแสตมป์ มหรสพ ซึ่งใช้แล้ว เป็นจำนวนมากถูกลอก เพื่อนำมาจำหน่ายเป็นอากรแสตมป์ใหม่

ผู้แถลงข่าวกรมตำรวจได้แถลงข่าวแก่ผู้แทนหนังสือพิมพ์ว่า เขาวชนที่ประพฤติตนเสเพลไปในทางจะเป็นอาชญากร และเขาวชนที่กระทำผิดกฎหมายเป็นอาชญากร มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ได้รายงานขอให้กระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งคณะกรรมการ ขึ้นพิจารณา ปัญหา ความเสื่อมทรามของเด็กและเขาวชนแล้ว

มีรายงานข่าวว่า เจ้าหน้าที่ศุลกากรได้ตรวจค้นพบฝิ่นประมาณราคา ๒ ล้าน ๘ แสนบาทในเรือเดินทะเลไปยังฮ่องกง

๑๒ พ.ค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นมหิศวราชวิมลมาลี ประทับพระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท ณ พระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นมหิศวราชวิมลมาลี ประทับพระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท ณ พระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท

๑๓ พ.ค. คณะรัฐมนตรีลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติเงินตรา และร่างพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แก้ไขเสร็จแล้ว และลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้านครหลวง ซึ่งมีหลักการให้รวมองค์การไฟฟ้าทั้งหมด เข้าเป็น องค์การเดียว และคณะรัฐมนตรียังได้ลงมติรับหลักการโครงการจัดสรรที่ดินให้ราษฎรซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้เสนอ

๑๔ พ.ค. นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมหาดไทยจัดงานเลี้ยงรับรองแก่คู่บ่าวสาว น.ส. สุภาภรณ์ จารุเสถียร และ ร.ต. ณรงค์ กิตติขจร ณ วังสวนกุหลาบ

๑๕ พ.ค. ศูนย์แจกน้ำประปาซึ่งกระทรวงมหาดไทยตั้งขึ้นได้รายงานผลงานในการแจกน้ำตามท้องที่ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ

ภาษาไทย

★ ★ ★

(ต่อจากฉบับก่อน)

คำที่สำเนียงซ้ำกันแต่เขียนไม่เหมือนกัน (ต่อ)

ได้	-	ข้างล่าง, เบื้องต่ำ ที่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับเหนือ
ใต้	-	ของใช้สำหรับจุดไฟให้สว่าง
ทน	-	อดทน, ทานอยู่ได้
ทนดี	-	พิน
ชน	-	ทรัพย์สิน, เงิน
ทศ	-	สิบ
ทด	-	แทน, ถ่มน้ำใจ
ทดลอง	-	ลองทำ, ลองให้ทำ
ทดลอง	-	ออกทรัพย์สินแทนไปก่อน
ทัศน์	-	การทำโทษ
ทัน	-	เท่า, ถึง, เทียม, ไม่ช้าไปกว่า
ทันดี	-	พิน
ัญญ	-	ข้าวเปลือก
ทุก	-	แต่จะหน่วยในจำนวนที่หมายถึงทั้งหมด, ถ้วน, ครบ
ทุกซ์	-	ความยาก ความลำบาก ความพิบัติ
ทูน	-	เขาของวางบนศีรษะ
ทูล	-	บอก, กล่าว (ใช้สำหรับจ่าวนาย)
ทาส	-	บ้างทั่วไป, ผู้ที่ขายตัวลงเป็นคนรับใช้
ธาตุ	-	สิ่งที่เป็นต้นเดิม ก่อให้เกิดวัตถุต่าง ๆ
ทาน	-	การให้, ค้ำใจ
ธาร	-	น้ำ, ถ่าน
ทับ	-	ที่อยู่, เรือน, วางข้างบน
ทัพ	-	กองทัพ

ย่อประวัติศาสตร์ไทย

โดย.....

โชค สุคันธวิช พ.ม., อ.บ.
อาสา สุกระมงคล พ.ม., อ.บ.

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนไทรมิตรวิทยาลัย

(ต่อจากฉบับก่อน)

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

๑. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก) -

พ.ศ. ๒๓๒๕-๒๓๕๒

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก เริ่มรับราชการในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาราช (กรมขุนพรพินิต) และได้เป็นที่หลวงยกบัตรเมืองราชบุรี เมื่อพระชนมายุได้ ๒๕ ปี ครั้นกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า พระองค์จึงไปข่มขื่ออยู่ที่ ณ บ้านอัมพวา แขวงเมืองสมุทรสงคราม พอพระชนมายุได้ ๓๒ ปี พระมหามุนตรีซึ่งเป็นพระอนุชา ได้ชักนำเข้ารับราชการกับพระเจ้ากรุงธนบุรี ซึ่งโปรดแต่งตั้งให้เป็นพระราชวรินทร์ เจ้ากรมพระตำรวจนอกขวา ได้ทำหน้าที่เป็นแม่ทัพยกไปปราบชุมนุมเจ้าพิมายได้ชัยชนะ ได้เลื่อนเป็นพระยาอภัยรณฤทธิ์ ต่อมาได้ทำความดีความชอบในการปราบชุมนุมเจ้าพระฝาง ได้เลื่อนเป็นเจ้าพระยามราช ครั้นพระชนมายุได้ ๓๕ ปีได้เป็นแม่ทัพยกไปตีเขมร ได้เลื่อนเป็นเจ้าพระยาจักรี และเมื่อพระชนมายุ ๔๓ ปี ได้เลื่อนเป็นสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก ฯ เนื่องด้วยดำเนียรกิจเมืองนครจำปาศักดิ์และเวียงจันทน์ได้ ครั้นพระชนมายุได้ ๔๖ ปีก็ได้ปราบดาภิเษกเป็นพระมหากษัตริย์เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕

พระองค์ครองราชสมบัติอยู่ ๒๗ ปี สวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๒ พระชนมายุได้ ๗๔ ปี มีพระราชโอรสและธิดาเกิดแต่พระมเหสี รวม ๓๐ พระองค์ เกิดแต่พระสนมรวม ๒๓ พระองค์ เจ้าฟ้ากรมหลวงอิศรสุนทร ราชโอรสองค์ใหญ่ ได้สืบราชสมบัติต่อมาในนามสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒

ในสมัยที่พระองค์รับราชการอยู่ด้วยพระเจ้ากรุงธนบุรี ทรงเป็นกำลังอันสำคัญของ
 พระเจ้ากรุงธนบุรีมาตลอดรัชกาล ราชการสงครามที่นับว่าสำคัญในสมัยนั้น คือการปราบ
 ปรามชุมนุมต่าง ๆ และเมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๘ ได้ยกกองทัพไปรักษาเมืองพิษณุโลก ร่วมกับ
 พระเชษฐภคินีด้วยความเข้มแข็งสามารถ ถึงกับเอาชนะหัวเมืองเจ้าราชบุตร และเมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๓
 ได้ยกทัพไปตีเวียงจันทน์และหลวงพระบาง ได้อัญเชิญพระแก้วมรกตและพระบางลงมาประดิษ
 ฐานไว้ ณ กรุงธนบุรี

เมื่อพระองค์ได้เสวยราชย์แล้ว ทรงเห็นว่ากรุงธนบุรีไม่เหมาะสมที่จะเป็นราชธานี เพราะ
 พระราชวังอยู่ระหว่างวัดแจ้งกับวัดท้ายตลาดจะขยายออกไปกว้างขวางมิได้ ทดทั้งกรุงธนบุรี
 ล้อมด้วยคลองคังของเจ้าพระยาหน้าเขาอยู่เดิม หากเกิดสงครามก็หาทางป้องกันเมืองได้
 ยาก พระเจ้าแผ่นดินออกแต่คงอยู่ต้องฝากแม่น้ำ พระองค์จึงโปรดให้สร้างพระราชวังขึ้นใหม่
 ทางฝั่งกรุงเทพฯ ทรงบริเวณบ้านจันทรมาน้ำเจ้าพระยา โปรดให้จันทวนย้ายไปอยู่ที่ตำเพ็ญ
 สร้างพระนครอยู่ ๓ ปีจึงแล้วเสร็จพระราชทานนามว่า "กรุงเทพฯพระมหานครรัตนโกสินทร์"
 แล้วเสด็จปราบดาภิเษกเสวยราชย์สมบัติ เมื่อพระชนมายุได้ ๕๖ ปี

ในรัชกาลของพระองค์มีเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ คือ

๑. การทำนุบำรุงบ้านเมือง

- ก) ทรงแต่งตั้งพระอนุชาธิราช เป็นกรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท เป็นที่มหา
 อุปราช และตั้งพระยาศรีธรรมาธิบดี เป็นกรมพระราชวังบวรสถานพิมุข (วังหลัง)
- ข) ทรงสร้างพระที่นั่งสุทไธศวรรย์ปราสาท ทรงสร้างวัดพระศรีรัตนศาสดารามให้เป็น
 สหรัทธาฐานพระแก้วมรกต
- ค) ทำนุบำรุงศาสนาให้เจริญ มีการสร้างซ่อมวัดวาอารามต่าง ๆ ทรงแต่งตั้ง
 พระสังฆราชคณะ และโปรดให้ทำสังคายนาพระไตรปิฎก
- ง) โปรดให้ชำระพระราชทานกำหนดกฎหมายเสียใหม่ เพื่อให้เป็นหลักฐานถูกต้อง
 เรียกว่า "กฎหมายตราสามดวง" มีตราพระราชดำห์ คชดำห์ และตราบวรแก้ว ประทับทั้งสาม
 ดวง และใช้เป็นหลักในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีต่าง ๆ

ง) โปรดให้ฟื้นฟูพระราชประเพณีต่าง ๆ และสร้างกำแพงเมือง, บ่อนประคูลุขอม และขุดคูล้อมรอบ และขุดลอกคลองอีกหลายแห่ง

จ) ในคัมภีร์วรรณคดีได้ทรงพระราชนิพนธ์รามเกียรติ์ เรียกว่า รามเกียรติ์ฉบับรัชกาลที่ ๓ และโปรดให้เจ้าพระยาพระคลัง (หน) แปลหนังสือพงศาวดารจีนเรื่องสามก๊ก และพงศาวดารมอญเรื่องราชาธิราชขึ้น นับเป็นหนังสือวรรณคดีที่สำคัญมาจนตราถึงปัจจุบันนี้

๒. นโยบายการต่างประเทศ

ในรัชกาลนี้มีการสงครามและการติดต่อกับต่างประเทศมาก คือ

ก) เกี่ยวข้องกับเขมร ในตอนต้นรัชกาล สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ซุ) ได้รัชชอนพระยาสมรราช (แหม) ร่วมกันกำจัด พ้าทะละหะ (มู) ลงได้ ต่อมาพระยายมราชกลับกำจัดสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และตั้งตนเป็นผู้สำเร็จราชการเมืองเขมร พ้อมข้าวก๊กจากจระเยกทักหมากัดเขมร พระยายมราชและพระยาตากาโหม (ปก) จึงพากันเองและพระญาติวงศ์ของเขมรเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิ์สมภาร สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าโปรดรับรองนักร้องเองอย่างพระราชบุครบุญธรรม และโปรดให้พระยายมราช เป็นเจ้าพระยาอภัยภูเบศรไปเป็นผู้สำเร็จราชการเขมร ภายหลังจากที่ได้ปราบปรามแขกจามราบคาบแล้ว พอนักร้องเองตาดักขามทตต์ดักโปรดให้ไปครองเมืองเขมร ทรงนามว่าสมเด็จพระนารายณ์รามาชิตี และให้พระยาอภัยภูเบศร ปกครองเมืองเดียมราชู พระตะบอง และศรีโสภณ และให้ชั้นแก่ไทยโดยตรง ต่อมาอีก ๓ ปี นักร้องเองทวงคต จึงโปรดให้พระยาตากาโหมซึ่งเป็นพ้าทะละหะ เป็นผู้สำเร็จราชการ พ้อมพ้าทะละหะถึงแก่กรรมจึงโปรดให้ นักร้องจันทร์เป็นสมเด็จพระอุทัยราชาไปครองเขมรต่อไป

ข) เกี่ยวข้องกับญวน ทางญวนเกิดกบฏโกเซิน เจ้าในราชวงศ์ญวนคือของเซียงตั้งได้เข้ามาตีความภักต สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าทรงชบเลี้ยงเป็นอย่างดี ต่อมาได้ขอกำลังรบไทยไปช่วยปราบกบฏ พร้อมกับได้กำลังญวนอาสาสมัคร และกองทัพฝรั่งเศสช่วยเห็ดตั้งปราบกบฏได้ จึงตั้งตัวเป็นกษัตริย์ทรงพระนามว่า พระเจ้ายาดอง และได้ตั้งเครื่องราชบรรณาการมาถวาย ด้วยความระดกถึงพระมหากษัตริ์คุณ

ค) การสงครามกับพม่า พระเจ้าปะดุง ได้ตั้งราชสมบัติ จึงย้ายราชธานีจากอังวะ มาอยู่ที่อมรปุระ และทำสงครามปราบปราม เจ้าเมืองที่กระด้างกระเดื่องลงราบคาบ และ คำนี้จะยกทัพมาตีประเทศไทย การสงครามกับพม่าจึงมีหลายครั้งในรัชกาลนั้นคือ

ครั้งที่ ๑ สงครามเก้าทัพ พ.ศ. ๒๓๒๗ พระเจ้าปะดุง จัดเป็นกองทัพใหญ่ ๙ ทัพ คือ
ทัพที่ ๑ ยกมาทางเชียงแค้น ตีเมืองลำปางและเมืองอื่น ๆ ลงไปบรรจบที่พหลวงที่กรุงเทพฯ ทัพ
ที่ ๒ ยกมาทางด้านแม่ตะเภาเข้าตีเมืองตาก ทัพที่ ๓ ยกเข้าตีเมืองชุมพรและสงขลา ทัพที่ ๔
ยกมาทางด้านบองตเข้าตีเมืองราชบุรี เพชรบุรี ทัพที่ ๕ ยกทัพเรือเข้าตีเมืองตะกั่วพญาจนถึง
เมืองกลาง ส่วนอีก ๔ ทัพพร้อมทั้งพหลวงด้วยยกมาทางด้านเจดีย์สามองค์ มุ่งตรงเข้าตีกรุงเทพฯ
ทัพที่ยกมาคราวนั้นพลถึงแสนสี่หมื่นเศษ แต่ไทยขณะนั้นเพิ่งเริ่มสร้างคอกและมณฑลเพียงเจ็ดหมื่น
เศษ ได้โปรดให้กรมพระราชวังหลังยกทัพไปตั้งรับที่เมืองนครสวรรค์ คอยป้องกันทัพที่ ๑
และ ๒ ให้เจ้าพระยาธรรมากับพระยาอมราชยกทัพไปตั้งรับที่เมืองราชบุรี เท่ากับเป็นการ
ป้องกันทัพทางใต้ไว้ทั้งหมด ส่วนทางด้านเจดีย์สามองค์นั้น โปรดให้กรมพระราชวังบวรมหา
สุรสิงหนาทยกทัพไปตั้งรับที่ตำบลตาตนา อำเภอกาญจนบุรี พม่าต้องตั้งมั่นอยู่บนเขาและขาด
เสบียงอาหาร และถูกกองทัพไทยคอยระแวดระวังตักตักเสบียงเสีย ตั้งรับอยู่ได้ ๒ เดือนพม่า
ถอยทัพกลับไป สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ จึงยกทัพไปช่วยทางเหนือ และตีค่ายพม่าแตก ณ
แขวงเมืองพิษณุโลก กองทัพพม่าต้องถอยไปทางด้านแม่ตะเภา ส่วนทางใต้ทัพในกรุง
ยังมีได้ยกไปช่วย พม่าตีได้หลายหัวเมือง กองทัพเรือพม่าตีเมืองชายทะเลได้หมดสิ้นและ
เข้าล้อม เมืองกลาง บังเอิญขณะนั้นพระยาถลางถึงแก่กรรม คุณหญิงมุก ภริยาพระยาถลาง
และ จันทร์ น้องสาว ได้ช่วยกันควบคุมกรมการเมือง ต่อสู้พม่ารักษาเมืองไว้ได้ จึงโปรด
ให้มุกเป็น ท้าวเทพสตรี และจันทร์เป็น ท้าวศรีสุนทร นับเป็นวีรสตรีไทยที่มีชื่อเสียง ส่วน
ทางด้านพม่ายกเข้าตีเมืองพหลวง พระมหาบุญช่วยอธิการวัดหนึ่งได้เป็นหัวหน้าชาวเมืองพหลวง
ต่อสู้กับพม่า จนกองทัพในกรุงยกไปช่วย ทัพพม่าจึงแตกพ่ายไป กรมพระราชวังบวรมหา
สุรสิงหนาท เสด็จยกทัพไปปราบปรามหัวเมืองมอญ ตีได้เมือง บัตต่าน ไทรบุรี กัดันตัน
สรังกาม ในการนี้พระมหาบุญช่วย มีความชอบ เมื่อได้ลาสิกขาบทแล้ว ก็โปรดให้รับราชการ
เป็นพระยาทุกขราษฎร์ ตำแหน่งกรมการเมืองพหลวง

ครั้งที่ ๒ รบพม่าที่ท่าดินแดง พระเจ้าปะดุงทำสงครามแพ้ไทย ครั้งสงครามเก้าทัพ
 ได้รับความอับยัศมาก จึงพยายามยกทัพมาทำการแก้ตัวใหม่ พ.ศ. ๒๓๒๘ ให้มหาอุปราช
 ราชบุตร ฐมนุมทัตเหมองเมาระตะมะ แล้วให้เมียนท่อกับเมียนเมท่อกันเป็นทัพหน้ายกตั้งเข้ามร
 ทางคามเจดีย์ด้ามองค์ และเข้ามาตั้งมั่นที่ท่าดินแดงแห่งหนึ่งและที่ตำบลด้ามด้อมกแห่งหนึ่ง ส่วน
 พระมหาอุปราชเองทรงยกพลเข้ามาตั้งค่ายอยู่ที่ท่าแม่น้ำกษัตริย์ ใกล้กับคามเจดีย์ด้ามองค์
 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงทราบจึงเสด็จยกทัพหลวงไปต่อต้าน มีกรมพระราช
 จักรวรมหาสุรสิงหนาทเป็นทัพหน้ายกทัพเข้าประชิดค่ายพม่าที่ตำบลด้ามด้อม กองทัพหลวงยกเข้า
 ไปประชิดค่ายพม่าที่ท่าดินแดง แล้วเข้าตีค่ายพม่าพร้อมกัน รบกันอยู่ ๓ วัน ค่ายพม่าก็แตกพ่าย
 ไป ทัพไทยได้โจมตีไปจนถึงค่ายหลวง ในที่สุดทัพพระมหาอุปราชก็แตกพ่ายไปด้วย การที่ทัพ
 พม่าซึ่งยกเข้ามารุกรานไทยเป็นทัพใหญ่และต้องพ่ายแพ้ไป ๒ ครั้งติด ๆ กันเช่นนี้ ทำให้พม่า
 ขยายฝีมือไทยไม่กล้ามารุกรานอีก

กติกาสันติไทยรบชนะพระเจ้าปะดุงได้ระบือไปทั่วทิศ เป็นโอกาสให้หัวเมืองประเทศราช
 อาทิ เมืองดီอ เมืองเซิน เมืองเชียงรุ่ง เมืองเชียงตุง พากันกระด้างกระเดื่อง แข่งเมือง เบียด
 เหตุให้พระเจ้าปะดุงต้องจัดทัพไปปราบปรามหัวเมืองดังกล่าวมาแล้ว

ครั้งที่ ๓ รบพม่าที่ลำปางและป่าซาง พ.ศ. ๒๓๓๐ พระเจ้าปะดุงได้ส่งกองทัพไป
 ปราบปรามหัวเมืองฝ่ายเหนือในเขตอาณาไทย ครั้นได้เมืองฝางแล้วก็ตั้งกองตั้งด้อมด้อมเมียง
 เตรียมการจะยกทัพมาตีเมืองลำปางและป่าซางต่อไป ขณะนั้นพระยาเชียงใหม่ได้จับตัวไปมะยงวอน
 ส่งมาให้พระยาตากวุดเจ้าเมืองลำปาง และส่งต่อลงมากรุงเทพฯ โปรดให้ซักไซ้ได้ความว่าพม่า
 เตรียมการจะยกทัพมาตีลำปาง จึงโปรดให้กรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท ยกทัพขึ้นไปช่วย
 เมืองลำปางและป่าซาง ได้ยกทัพเข้าโอบทัพพม่าที่ทำการล้อมเมืองแล้วโจมตีพร้อมกับทัพใน
 เมืองก็กระหนาบออกมา ทัพพม่าด้านทานมิได้ก็แตกหนีไป ครั้นเสร็จสงครามแล้วกรมพระราชวัง
 บวรฯ จึงโปรดให้อัญเชิญพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ลงมากรุงเทพฯ ด้วย

พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ นั้นเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ปราบภูตามตำนานว่า กษัตริย์ผู้ครอง
 ดินแดนทวารวดีพ่ายหนีต่อชนแคว้นตกมาอยู่ที่นครศรีธรรมราช พ้อขอรามคำแห่งเสด็จไปนครศรีธรรม
 ราช ได้ทรงขอไปไว้ที่กรุงสุโขทัยหลายร้อยกษัตริย์ จนถึงสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ แห่ง

กรุงศรีอยุธยาได้กรุงสุโขทัยเป็นเมืองขึ้น จึงเชิญลงมาไว้ที่กรุงศรีอยุธยา ภายหลังพระญาณดิลกเจ้าเมืองกำแพงเพชรทูลขอไป แล้วทำมหาพรหมเจ้าเมืองเชียงรายยกทัพมาตีเมืองกำแพงเพชรได้และขอไปไว้ ณ เมืองเชียงราย รวมกับพระแก้วมรกต ต่อมาพระเจ้าเมืองเชียงใหม่ยกทัพไปตีเมืองเชียงรายได้ จึงเชิญพระแก้วมรกตและพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ลงมาไว้ ณ เมืองเชียงใหม่ ต่อมาพระไชยเชษฐาเชิญพระแก้วมรกตไปไว้ ณ กรุงศรีสัตนาคนหุต ครั้นสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเสด็จไปตีเชียงใหม่ได้เมื่อ พ.ศ. ๒๒๐๕ จึงเชิญพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ลงมายังกรุงศรีอยุธยาประดิษฐานไว้ ณ วัดพระศรีรัตนเพชญ์ตลอดเวลา ๓๐๕ ปี ครั้นกรุงเก่าเสื่อมแก่พม่าซึ่งขณะนั้นเชียงใหม่ขึ้นอยู่กับพม่า จึงเชิญพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์กลับขึ้นไปเชียงใหม่ ในคราวนั้นกรมพระราชวังบวรทรงแจ้วว่า พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์เป็นพระพุทธรูปสำคัญ เคยอยู่ในกรุงศรีอยุธยามาช้านาน จึงโปรดให้เชิญลงมากรุงเก่า แล้วทูลขอไว้ในพระราชวังบวรสถานมงคล ทรงสร้างพระที่นั่งพุทไธสวรรย์เป็นที่ประดิษฐาน ครั้นกรมพระราชวังบวรทรงแจ้วแล้ว สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ จึงโปรดให้เชิญเข้าไปประดิษฐานไว้ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ตลอดรัชกาลที่ ๓ ถึงรัชกาลที่ ๔ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาทฯ จึงเชิญกลับไปไว้ในพระราชวังบวรสถานมงคลตามเดิม พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์จึงประดิษฐานอยู่ที่พระที่นั่งพุทไธสวรรย์มาจนบัดนี้

ครั้งที่ ๔ ไทยตีเมืองทวาย พ.ศ. ๒๓๓๐ ตอนที่สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ พาโลกโปรดให้กรมพระราชวังบวรฯ ยกทัพไปตีพม่าที่ต่างปางและป่าชางัน พระองค์เองทรงยกทัพไปตีเมืองทวายเป็นการแก้แค้นพม่าบ้าง ทำการตีค่ายพม่าได้หลายค่าย แต่ยังไม่เข้าเมืองทวายมิได้ พอข้าศึกแตกถอยหนีมาตั้งค่ายอยู่ที่เมืองทวาย จึงเลิกทัพกลับพระนคร

ครั้งที่ ๕ เจ้าเมืองทวายมาสวามิภักดิ์ พ.ศ. ๒๓๓๓ ขณะนั้นถูกประหารชีวิตและมังจันจ่าผู้ว่าราชการเมืองทวาย คาดว่าตนจะได้ตำแหน่งแทนแต่ไม่ได้ก็แสดงความน้อยใจและกระด้างกระเดื่อง พระเจ้าปดุงรับสั่งหาตัวไปสอบสวน แต่มังจันจ่าขี้ขลาดและนำความมาขอความมีภักดีต่อไทย โดยรวมเอาเมืองทวาย มะริดและตะนาวศรีมาขึ้นแก่ไทย จึงโปรดส่งกองทัพไทยไปช่วยรักษาเมืองทวาย และให้กรมพระราชวังบวรฯ ไปตรวจดูชัยภูมิ กรมพระราชวังบวรฯ ไปตรวจดูแล้ว กราบทูลมาว่า ทวายมีชัยภูมิไม่ดีทั้งไม่น่าไว้วางใจในการที่มาสวามิภักดีต่อไทย ควรทำลายเมืองเสีย แต่ไม่โปรดอนุญาตให้ทำดังนี้ หากพระมีราชประสงค์จะตีเมืองพม่า

ให้ได้ จึงยกทัพไปตั้งชุมนุมที่เมืองทวาย ครอบครองหัวเมืองตะนาวศรีและมะริด เกรียมยกไปตีพม่าทางบกและทางน้ำ พระเจ้าประคองให้พระมหาอุปราชยกทัพมาสู้กับไทย แต่เมืองทวาย ตะนาวศรีและมะริด กัดบทรยศหวดถลัมไปเข้าด้วยพม่า ไทยเห็นว่าจะถูกกระหนาบจึงถอยทัพถลัม

ครั้งที่ ๖ รบพม่าที่เชียงใหม่ พ.ศ. ๒๓๕๐ พม่าได้ยกทัพใหญ่มาตีเชียงใหม่ พระยาภาวดี เจ้าเมืองเชียงใหม่สู้รบป้องกันเมืองได้อย่างเข้มแข็งและมีโอบอกมายังกรุงเทพฯ สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ จึงโปรดให้กรมพระราชวังบวรฯ ยกทัพขึ้นไปตีสมทบกับกองทัพหัวเมืองต่างๆ ไปช่วยป้องกันเชียงใหม่ กองทัพพม่าถกกองทัพไทยตีแตกพ่ายถลัมไป ในการรบนั้นแม่ทัพพม่า ชื่อเนมะโยกยอติณ สหัสสุระ ตองเสี้ยชวิตในทรม

ครั้งที่ ๗ ขับไล่พม่าออกจากเขตลานนาไทย พ.ศ. ๒๓๕๕ พระยาภาวดี บำรุงไพร่พลไว้เพียงพอแล้วก็ยกขึ้นไปตีเมืองสาครซึ่งชนแก่พม่า พระเจ้าประคองได้ทราบก็ทรงขัดเคืองจัดตั้งกองทัพลงมาตีเชียงใหม่เป็นการแก้แค้น ความทราบถึงสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ จึงโปรดให้กรมพระราชวังบวรฯ ยกทัพไปตีสมทบกับทัพหัวเมืองต่างๆ ไปช่วยเชียงใหม่ พอไปถึงลำพูน กรมพระราชวังบวรฯ ก็บังเอิญประชวรด้วยโรคนี้ จึงมอบให้กรมพระราชวังบวรสถานพิมุข (วังหลัง) ถืออาญาสิทธิ์คุมทัพทำการขับไล่พม่าต่อไป ทัพไทยและเชียงใหม่ยกทัพกระหนาบเข้าตีทัพพม่า ทัพพม่าสู้ไม่ได้ถลัมแตกพ่ายไป กรมพระราชวังบวรสถานพิมุขยกทัพตามตีขึ้นไปถึงเชียงใหม่และลานนาไทย ขับไล่พม่าออกจากเขตไปหมดสิ้น หัวเมืองลานนาทางบวงจึงตกเป็นของไทยแล่นมา และพระยาภาวดีมีความดีความชอบมากจึงโปรดให้เป็นพระเจ้าเชียงใหม่

กรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาทประชวรหนัก พอเสด็จถึงกรุงเทพฯ ก็เสด็จสวรรคต และเจ้าฟ้ากรมหลวงอิศรสุนทรได้รับสถาปนาเป็นกรมพระราชวังบวรฯ แทนสืบไป

(ยังมีต่อ)

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย... ชาลี เอ็มกระสินธุ์

- ๓๔ เม.ย. — คณะรัฐบาลกัมพูชาชุดใหม่ซึ่งมี นายชิมวาร์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้รับความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎรกัมพูชาแล้ว
- ๔ พ.ค. — กองทหารของรัฐบาลอินโดนีเซียยึดเมือง บุกิตติงกิ นครหลวงของฝ่ายกบฏอินโดนีเซียอันเป็นที่มั่นสุดท้ายของฝ่ายกบฏในสุมาตราภาคกลางไว้ได้แล้ว ฝ่ายกบฏอินโดนีเซียได้ย้ายกองบัญชาการไปอยู่ในเขตสุมาตราภาคเหนือ
- ๓๓ พ.ค. — สภาผู้แทนราษฎรฝรั่งเศสลงมติรับรองการแต่งตั้ง นายปีแอร์ ฟลิ้มแลง เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ แทน นายเฟลิกซ์ โกบาร์ต หลังจาก นายบิโดต์ และ นายเรอเน เปเลเวน ได้พยายามจัดตั้งรัฐบาลไม่สำเร็จมาแล้วทั้งสองคน
 - คณะนายทหารฝรั่งเศสกลุ่มหนึ่งในอัลจีเรีย ได้จัดตั้งคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยในอัลจีเรียขึ้น โดยอ้างเหตุผลว่า เพื่อรักษาอัลจีเรียไว้ให้เป็นของฝรั่งเศส พร้อมทั้งเรียกร้องให้ พลเอกเดอโกลล์ ผู้นำฝรั่งเศสเสริในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง เข้ารับภาระจัดตั้งรัฐบาลใหม่ของฝรั่งเศสด้วย
 - บรรดาชาวฝรั่งเศสในอัลจีเรียและทหารผ่านศึกฝรั่งเศสในกรุงปารีส ได้เดินขบวนรณรงค์คัดค้านการแต่งตั้งนายฟลิ้มแลง เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ โดยผู้เดินขบวนแสดงความหวังเกรงว่า นายฟลิ้มแลงจะดำเนินนโยบายทอดทิ้งอัลจีเรียให้แก่ขบวนการชาตินิยมซึ่งกำลังต่อต้านฝรั่งเศสในอัลจีเรีย
- ๓๖ พ.ค. — สภาผู้แทนราษฎรฝรั่งเศสได้ให้อำนาจขามฉุกเฉินแก่รัฐบาลฝรั่งเศสเป็นการชั่วคราวให้ประกาศกฎภาวะฉุกเฉินทั่วประเทศฝรั่งเศสมีกำหนด ๓ เดือน เพื่อเผชิญกับสิ่งที่นายปีแอร์ ฟลิ้มแลงนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของฝรั่งเศสเรียกว่า "การกบฏต่อสาธารณรัฐฝรั่งเศส"
 - กษัตริย์ฮัสเซนแห่งจอร์แดน ได้เสด็จกลับถึงกรุงอัมมันแล้ว ภายหลังที่ได้เสด็จไปเจรจากับกษัตริย์ไฟซัดแห่งอิรัก ๗ กรุงแบกแดดเป็นเวลา ๓ วัน เกี่ยวกับการรวมจอร์แดนกับอิรักเป็นสหพันธ์อาหรับ.
- ๓๕. พ.ค. — เมืองสำคัญทุกเมืองในคอร์ซิกา ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยเช่นเดียวกับที่จัดในอัลจีเรีย ฝ่ายชนตะโกนสนับสนุนพลเอก เดอโกลล์
 - ประธานาธิบดี บุร์กบา แห่งตูนีเซีย ประกาศภาวะฉุกเฉินทั่วประเทศหลังจากมีกรณีปะทะระหว่างทหารฝรั่งเศสกับตูนีเซียเป็นเวลาสองวันติดกันทางตูนีเซียภาคใต้.

ข้อสอบข้าราชการพลเรือน

★ ★ ★

เฉลยข้อสอบวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี
วิชาพิเศษเฉพาะกรม กรมที่ดิน (เหล่าที่ดิน)

สอบวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๔๘๘

โดย..... ไตร คุตระจิต อ.บ.

ผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน รักษาการหัวหน้ากองกำหนดคดีที่ดิน

(ต่อจากฉบับก่อน)

ข้อ ๗ คำถาม บุคคลใดบ้างที่ต้องแจ้งการครอบครองที่ดิน การแจ้งการครอบครองที่ดิน
นี้ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้แจ้งประการใดบ้าง ถ้าไม่แจ้งมีผลอย่างไร ?

ขงคำตอบ

ปัญหาข้อนี้เกี่ยวกับความจำ ผู้ใดจำหลักการในมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. ให้ใช้
ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้ ก็ตอบได้ทุกประเด็น การตอบควรแยกตอบ
โดยแยกประเด็นให้ชัดเจน เพื่อสะดวกแก่การตรวจและให้คะแนน เพราะกรรมการคงให้
คะแนนไปตามประเด็นที่ถาม

(ก) บุคคลผู้ครอบครองที่ดิน คือบุคคลที่ได้ครอบครอง
และทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือ
สำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน หมายความว่าบุคคลใดจะเป็นบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล
ก็ตาม จะมีสัญชาติเป็นไทยหรือเป็นคนต่างด้าวก็ตาม ถ้าครอบครองและทำประโยชน์
ในที่ดินมือเปล่าอยู่ก่อนวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๔๘๗ แล้ว มีหน้าที่ต้องแจ้งการครอบครอง
ที่ดินนั้นตามแบบ ส.ค. ๑ ต่อนายอำเภอท้องที่ภายใน ๓๘๐ วัน นับแต่วันที่ ๓ ธันวาคม
๒๔๘๗ เป็นต้นมา แต่หากที่ดินใดมีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินแล้ว จะเป็น

โฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง หรือตราจองที่ตราว่า "ได้ทำประโยชน์แล้ว" ตามกฎหมายที่ดินเก่าก็ตาม เป็นอันไม่ต้องแจ้งการครอบครองที่ดินดังกล่าวนั้นแต่อย่างใด ส่วนผู้ที่เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินมือเปล่าภายหลังวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๔๘๗ จะแจ้งการครอบครองมิได้ และถ้าเข้าครอบครองที่ดินโดยพลการโดยมิได้รับการจัดสรรที่ดินก็มิได้รับใบจองตามมาตรา ๓๐ หรือ ๓๓ แล้ว ถือว่าเป็นการละเมิดต่อบทบัญญัติมาตรา ๘ และมีผลความผิดตามมาตรา ๓๐๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินอีกด้วย

(ข) สิทธิของผู้แจ้งการครอบครองที่ดิน บุคคลนั้นเคยมีสิทธิในที่ดินอยู่ อย่างไรก็ดีจะมีสิทธิอยู่ตามเดิม มาตรา ๕ วรรค ๓ บัญญัติว่า การแจ้งการครอบครองมิได้ก่อให้เกิดสิทธิขึ้นใหม่แก่ผู้แจ้งแต่ประการใด สิทธิในที่ดินมีอยู่อย่างไร เพียงใด ก็ต้องแล้วแต่ว่าผู้นั้นได้ที่ดินมาอย่างไร เป็นการชอบด้วยกฎหมายในขณะที่ได้ที่ดินนั้นมาหรือไม่ เช่นได้มาโดยการจับจองที่ดินรกร้างว่างเปล่าตาม พ.ร.บ. ออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๘๗ โดยการขออนุญาตจับจองได้รับใบเหยียบย่ำหรือตราจองแล้ว และได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นเสร็จแล้ว หรือได้มาโดยนิติกรรม เช่น ซื้อที่ดินมือเปล่าซึ่งผู้อื่นได้ทำประโยชน์ในที่ดินมาโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว หรือได้มาโดยอายุความเสียสิทธิของฝ่ายเจ้าของเดิม ตามมาตรา ๓๓๗๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นต้น อย่างไรก็ตามผู้แจ้งการครอบครองที่ดินก็ยังมีหลักฐานในการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของตนเพิ่มขึ้นอีกอย่างหนึ่ง คือกว่าสมัยก่อนซึ่งผู้ครอบครองที่ดินมือเปล่าไม่มีหลักฐานอะไรได้เลย นอกจากหลักฐานการเสียเงินบำรุงท้องที่เท่านั้น ซึ่งก็ไม่มียาวละเอียดเกี่ยวกับที่ดินเพียงพอที่จะใช้ในการพิสูจน์สิทธิในที่ดินได้

(ค) ผลของการไม่แจ้งการครอบครองที่ดิน มาตรา ๕ วรรค ๒ บัญญัติว่า ให้ถือว่าบุคคลผู้ไม่แจ้งการครอบครองที่ดินภายใน ๓๘๐ วันดังกล่าวนี้มีเจตนาละเมิดสิทธิครอบครองที่ดินแปลงนั้น และให้รัฐมีอำนาจจัดที่ดินดังกล่าวตามบทบัญญัติว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดิน คือจัดสรรให้บุคคลเข้าครอบครองและออกใบจองให้ตามมาตรา ๓๐ หรือ ๓๓ ได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่มีโอกาสทราบกฎหมายและประกาศของรัฐมนตรีโดยสุจริต เสียสิทธิในที่ดินของตนไปอันเป็นการไม่ชอบธรรม กฎหมายจึงได้บัญญัติข้อยกเว้นไว้ให้ผู้ว่าราชการ

จังหวัดต้องบดขยี้และมีคำสั่งผ่อนผันให้แจ้งการครอบครองภายในกำหนด ๓๐ วัน ดัง
 กล่าวนั้นได้เป็นการเฉพาะรายที่เห็นสมควร ถ้าไม่ขอคำสั่งผ่อนผันหรือขอแล้วแต่ผู้จ
 ราชการจังหวัดตั้งยกคำร้องขอขึ้นเลย ก็เป็นอันว่าบุคคลนั้นต้องเสียสิทธิในที่ดินแปลง
 นั้นให้แก่รัฐ เว้นแต่รัฐจะเอาที่ดินแปลงนั้นมาจัดสรรให้บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของเดิมจน
 ใจค่อยไปอีกเท่านั้น

ข้อ ๘ คำถาม คนต่างด้าวจะได้มาซึ่งที่ดินโดยทางมรดกได้ประการใดหรือไม่ ?

ขงคำตอบ

ปัญหาข้อนี้เกี่ยวกับการจำ เมื่อจำหลักการในมาตรา ๘๓ แห่งประมวลกฎหมาย
 ที่ดินได้ ก็ตอบได้ มาตรา ๘๓ บัญญัติว่า " คนต่างด้าวได้มาซึ่งที่ดินโดยได้รับมรดกใน
 ฐานะที่เป็นทายาทโดยธรรม รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินนี้ แต่เมื่อรวมกับที่
 มีอยู่แล้วไม่เกินจำนวนที่จะพึงมีได้ตามความในมาตรา ๘๗ ก็ได้ " หมายความว่าเมื่อ
 เจ้ามรดกซึ่งเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวก็ตาม ตายภายหลังวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้
 บังคับแล้ว คนต่างด้าวซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมมีสิทธิที่จะขออนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดิน
 ของเจ้ามรดกนั้นได้ ส่วนคนต่างด้าวซึ่งมิได้เป็นทายาทโดยธรรมแต่เป็นผู้รับพินัยกรรม
 นั้นห้ามสิทธิดังกล่าวนี้แต่อย่างใดไม่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะอนุญาต
 หรือไม่ให้เป็นเรื่องของคุณพิจารณา หากท่านจะตั้งอนุญาตก็ต้องปรากฏข้อเท็จจริง
 ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว และจำนวนที่ดินต้องไม่เกินกำหนดสิทธิในที่ดิน
 ตามมาตรา ๘๗ ด้วย กล่าวคือ

- (๑) ที่อยู่อาศัย ครอบครัวยังไม่เกิน ๑ ไร่
- (๒) ที่ไร่เพื่อพาณิชยกรรม ไม่เกิน ๓ ไร่
- (๓) ที่ไร่เพื่ออุตสาหกรรม ไม่เกิน ๓๐ ไร่
- (๔) ที่ไร่เพื่อเกษตรกรรมครอบครัวยัง ไม่เกิน ๓๐ ไร่
- (๕) ที่ไร่เพื่อการศาสนา ไม่เกิน ๑ ไร่
- (๖) ที่ไร่เพื่อการกุศลสาธารณ ไม่เกิน ๕ ไร่
- (๗) ที่ไร่เพื่อการอุตสาหกรรม ครอบครัวยังไม่เกิน ๒ ไร่

คนต่างด้าวจะถือที่ดินเพื่อใช้ในประเภทอื่นนอกจาก ๗ ประเภทข้างบนนั้นหาได้ไม่

อนึ่ง ถ้าเป็นกรณีเจ้ามรดกตายก่อนวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๑๗ ก็ต้องพิจารณา
 สิทธิของทายาทตามกฎหมายเก่า เป็นต้นว่าเจ้ามรดกเป็นคนต่างด้าวซึ่งได้จดทะเบียน
 สิทธิในที่ดินคนต่างด้าวตามความมาตรา ๓๐ วรรค ๑ แห่ง พ.ร.บ. ที่ดินในส่วนของ
 กับคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๑๖ ไว้แล้ว และตายลงก่อนวันที่ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน
 กฎหมายเก่ามีบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ วรรค ๒ ว่า ให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นทายาทโดย
 ธรรมมีสิทธิ ขอถือสิทธิในการรับมรดกที่ดินของเจ้ามรดกนั้นได้ แต่ถ้าไม่ขอ ปล่อยให้
 ให้ล่วงเลยมาจนใช้ประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว และกฎหมายเก่าดังกล่าวก็ถูกยกเลิก
 ไปแล้ว จะขออนุญาตตามกฎหมายเก่าก็ไม่ได้ และบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับปัญหา
 เรื่องนี้มีได้บัญญัติไว้ด้วย ต้องถือว่าเป็นที่ดินซึ่งทายาทมีอยู่ก่อนแล้วตามมาตรา ๑๗
 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพราะการได้มาโดยทางมรดกนั้นถือว่ามรดกตกทอดมายัง
 ทายาทตั้งแต่เวลาที่เจ้ามรดกตาย (ตามมาตรา ๓๕๑๑ แห่ง ป.พ.พ.) จึงให้รับมรดกไป
 ตามธรรมดาเช่นเดียวกับคนไทย โดยมีต้องขออนุญาตต่อใครแต่อย่างใด

ส่วนคนต่างด้าวที่ไม่มีสิทธิขออนุญาตตามกฎหมายเก่า เช่น เจ้ามรดกซึ่งเป็น
 คนต่างด้าวมิได้จดทะเบียนสิทธิในที่ดินคนต่างด้าวไว้ก็ดี หรือเจ้ามรดกเป็นคนไทย
 ก็ดี จะมาขอให้จดทะเบียนสิทธิรับโอนมรดกที่ดินในขณะที่ใช้ประมวลกฎหมายที่ดินและ
 เด็กกฎหมายเก่าแล้ว ก็ยังเป็นปัญหาอีกชั้นหนึ่ง และได้เคยหารือคณะกรรมการ
 ทฤษฎีกาไปแล้ว เห็นว่าควรถือเป็นเรื่องใต้ดินมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้
 บังคับตามมาตรา ๑๗ เช่นเดียวกัน คือปล่อยให้รับโอนมรดกที่ดินไปตามธรรมดาเช่น
 เช่นเดียวกับคนไทย โดยมีต้องขออนุญาตต่อใครแต่อย่างใด

(ยังมีต่อ)

ข้อสอบคัดเลือกข้าราชการชั้นโทเพื่อเลื่อนเป็นชั้นเอก
 ในกรมเศรษฐกิจ กระทรวงเศรษฐกิจ
 ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๑

วิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่ง (ให้เวลา ๓ ชั่วโมง)

ภาคความรู้ทั่วไป

- ข้อ ๑. ว่างพระราชบัญญัติการเงินหมายความว่าอย่างไร มีข้อปฏิบัติแตกต่างกับพระราชบัญญัติอื่น ๆ อย่างไรบ้าง
- ข้อ ๒. รัฐบาลปัจจุบันได้วางแผนนโยบายเศรษฐกิจได้อย่างไร จงกล่าวมาโดยสังเขปสำหรับนโยบายที่เกี่ยวกับกระทรวงเศรษฐกิจ ตามความเห็นของท่าน ควรจะดำเนินการอย่างไร เพื่อให้บรรลุผลตามนโยบายดังกล่าว
- ข้อ ๓. จงอธิบายความหมายของคำต่อไปนี้อย่างย่อ

customs union, most-favored-nation treatment, export subsidy, multilateral trade.

- ข้อ ๔. หลักการค้าของพระพุทธศาสนาโดยสรุปมีอะไร เหตุใดพระพุทธศาสนาจึงได้รับการยกย่องว่าเป็นศาสนามากที่สุด
- ข้อ ๕. จงอธิบายนโยบายการค้าต่างประเทศในสมัยพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นนครสวรรค์ศักดีนโยบายนโยบายสมัยนั้นเหมาะสมควรที่จะนำมาใช้ในสมัยนี้เพียงใด หรือไม่

ภาคปฏิบัติ

- ข้อ ๖. ข้าราชการพลเรือนเข้าเป็นผู้ถือหุ้นหรือกรรมการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทได้หรือไม่
- ข้อ ๗. การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนกระทำได้โดยวิธีใดบ้าง
- ข้อ ๘. สมมุติว่าในระหว่างปี เงินค่าใช้สอยที่กรมของท่านได้รับตามงบประมาณไม่พอแก่ความต้องการ และมีคามจำเป็นที่จะต้องได้เงินมาใช้ ท่านจะดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ได้เงินมาใช้
- ข้อ ๙. การช้อพัสต์โดยวิธีประกวดราคา กระทำในกรณีใด และมีวิธีปฏิบัติอย่างไร
- ข้อ ๑๐. การจ้างทำของกระทำได้ที่วิธี อะไรบ้าง การจ้างแก่ละวิธีมีหลักเกณฑ์แตกต่างกันอย่างไร

วิชาความรู้ในวิชาเศรษฐศาสตร์และเศรษฐกิจของประเทศ (ให้เวลา ๓ ชั่วโมง)

- ข้อ ๑. เงินเฟ้อ (Inflation) หมายความว่าอย่างไร อาการที่แสดงว่าเกิดภาวะเงินเฟ้อมีอะไรบ้าง และมีผลกระทบกระเทือนเศรษฐกิจของประเทศอย่างไร
- ข้อ ๒. การประกอบการค้าในรูปสหกรณ์การค้า กับ การประกอบการค้าในรูปบริษัทจำกัดมีหลักสำคัญแตกต่างกันอย่างไร
- ข้อ ๓. สำหรับประเทศไทยนโยบายการค้าต่างประเทศ ควรจัดตั้งเสวิภาพในการค้าหรือจัดตั้งคุ้มครอง เพราะเหตุใด
- ข้อ ๔. การที่จะรักษาระดับค่าครองชีพของประชาชนให้อยู่ในระดับที่สมควร ท่านเห็นว่าจะดำเนินการโดยวิธีใด

วิชาภาษาอังกฤษ (ให้เวลา ๓ ชั่วโมง)

ก. แปลไทยเป็นอังกฤษ

- (๑) ประชากรบริษัทโซการ์โม ได้ออกเดินทางจากจาการ์ตามเมืองวันที่ ๖ นี้ และกำหนดถึงกัลกัตตาในวันเดียวกัน เพื่อไปเยือนต่างประเทศเป็นเวลา ๖ สัปดาห์ โดยมีรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศอินโดนีเซียร่วมเดินทางไปด้วย ประเทศที่ไปเยือนนั้นมี อินเดีย ญี่ปุ่น ปากีสถาน พม่า ประเทศไทย ออสเตรเลีย และประเทศอื่น ๆ
ก่อนออกเดินทาง ๒-๓ ชั่วโมง คร. โซการ์โมได้กล่าวปราศรัยแก่ประชาชนว่าการเดินทางไปเยือนต่างประเทศของเขาในครั้งนี้ ได้จัดเตรียมมา ๒-๓ เดือนแล้ว
- (๒) ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ศกนี้ เป็นต้นไป โรงงานถลุงน้ำมันได้หวนจะเริ่มทำการผลิตน้ำมันเครื่องออกจำหน่าย บริษัทได้ลงทุนไปในการติดตั้งเครื่องจักรที่ใช้สำหรับถลุงน้ำมันชนิดนี้ เป็นเงิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ เหรียญอเมริกา กับอีก ๘,๐๐๐,๐๐๐ เหรียญได้หวนในปีแรกจะผลิตน้ำมันสำหรับใช้ในกองทัพอากาศ และจำหน่ายให้กับบริษัทเครื่องบินพาณิชย์ประมาณ ๑๐ ล้านแกลลอน
- (๓) ประกาศคำสั่งคณะรัฐมนตรีจันคอมมูนิสต์เกี่ยวกับให้สหกรณ์ จัดการ กับชาวมาที่ยังคงตัวเป็นเอกเทศ ซึ่งลงในหนังสือพิมพ์ "ประชาชน" เมื่อสัปดาห์ก่อนนี้ แสดงว่าจันคอมมูนิสต์พยายามกวาดล้างพวกกบฏที่ยังวางตัวเป็นเอกเทศ ซึ่งมีจำนวนเพียง ๓ เปอรเซ็นต์ให้หมดสิ้นไป

ข้อความในคำตั้งของคณะรัฐมนตรี ก็ว่าพวกกษัตริย์กษัตริย์ เป็นพวกชนชั้นที่ไม่พึงปรารถนา เป็นศัตรูกับคอมมิวนิสต์ และกล่าวว่าพวกเหล่านี้ เป็นพวก "ลัทธิทุนนิยม" เป็นพวกฉวยโอกาส ซึ่งขัดกับนโยบาย "การรวมอำนาจซื้อและจำหน่าย" และพยายามลดทอนการรับผิดชอบในด้านการเกณฑ์อาหาร ทำลายการดำเนินงานของสหกรณ์ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องทำการควบคุมและอบรมอย่างเข้มงวด.

ข. แปลอังกฤษเป็นไทย

1. There has been a continuous increase in levels of consumption over the last two to three years. There has been a substantial rise in the consumption both of imported goods and of locally-produced goods and services. About four-fifths of all imports into Singapore are re-exported, some after processing; and there are various difficulties in measuring exactly the value of imports retained. Moreover, this value reflects changes in stocks as well as in current consumption. Nevertheless there is no doubt that there has been a large increase in the local consumption of imported goods.

2. A valuable trade continues between Malaya and Indonesia which forms an important source of supply, particularly for Singapore, of rubber, copra, spices and forest products, for redistribution to consumer countries. The stringent conservation by Indonesia of foreign exchange has in recent years restricted imports from Singapore and the Federation but the overall trade position has been maintained. Though the Indonesian Consulates every effort is made to improve trade conditions, particularly in regard to Indonesian import requirements. It is hoped that recent changes in Indonesian foreign exchange regulation, designed to free the official rupiah rate to a level permitting a balanced import export programme, will succeed in increasing production of plantation produce etc. and, will foster an improved basis for external trade.

3. The phenomena with which political economy is concerned are usually classified under the heads of the production, distribution, exchange, and consumption of wealth. This separation of the science into distinct department should not, however, be regarded as absolute or essential. The object of the classification is convenience of exposition; but such is the action and reaction between the phenomena in question, that it is impossible satisfactorily and completely to discuss any one of the departments without having regard to the others also.

Taking, for instance, production and consumption, it is obvious that men's habitual consumption determines what kinds of wealth shall be produced; and, as indicated in the distinction between productive and unproductive consumption, the form in which wealth is consumed materially affects the amount produced. It is not quite so obvious, but it is equally true, that the production of wealth, both in kind and amount, is influenced by its distribution,

ช่วยกัน ประกัน กันและกัน

หมั่นเบ็ดสำหรับ "ปรับทุกข์" ท่านมีทุกข์อย่างไร ลองไขมา เมื่อจะช่วยกันคลี่คลายได้บ้าง

○ แก้ปัญหาชีวิตของสมาชิกเลขที่ ๕๗๑

เรียน ผู้จัดการวารสารข้าราชการ

ตามที่สมาชิกเลขที่ ๕๗๑ ได้ปรับทุกข์มายังวารสารข้าราชการ (ฉบับที่ ๔ ประจำเดือน เมษายน ๒๕๐๓) ว่า เป็นข้าราชการอยู่ในกรุงเทพฯ มีรายได้เดือนละ ๕๗๗ บาท มีลูกถึง ๘ คน รายได้ไม่พอใช้ ได้พยายามค้นคว้าหาหนทางแก้ไขปัญหาชีวิตให้เบาบางลงแล้ว แต่ก็ไม่ได้ผล คิดแล้วอยากจะทำเสีย ขอให้ช่วยหาทางแก้ปัญหานี้ ขอเสนอทางแก้ปัญหานี้ ดังนี้

ขอให้หาหนทางโยกย้ายไปอยู่ตามหัวเมืองที่มีการครองชีพไม่สูง เช่น จังหวัดน่าน คนมีรายได้เท่ากับคนที่กลางๆ เขาไม่เคียดแค้นและมดกเท่าๆ กับคนออกด้วย บางรายเช่น ครูโรงเรียนประชาบาลยังมีถึงโรงสี, ส่วนล้มหนักใหญ่ๆ มีหนึ่งๆ มีรายได้เพิ่มอีก แต่ก็จำต้องไปพยายามสร้างคอกหน้ตั้งคมย่อยๆ ไว้ก่อน เพื่อพักฟื้น แต่จำเป็นต้องเป็นคนขยันทั้งต้องฝ้ายด้วย ดังนี้ จะมีทางรอดตัวไปได้เป็นแน่

ขอโทษด้วยถ้าหากไม่เป็นการรบกวน

จากสมาชิกเลขที่ ๓๓๘๒ น่าน

* ขอขอบคุณสมาชิกผู้ให้คำแนะนำ ขอให้สมาชิกเลขที่ ๕๗๑ รับผิดชอบพิจารณาว่าปฏิบัติได้หรือไม่ได้ประการใด แล้วโปรดแจ้งให้วารสารข้าราชการทราบด้วย

"ผู้จัดการ"

○ แก้ปัญหาชีวิตของสมาชิกเลขที่ ๕๗๑

ขอแนะนำทางแก้ปัญหานี้เกี่ยวกับรายได้ไม่พอใช้ ของสมาชิกเลขที่ ๕๗๑ ซึ่งนำลงในวารสารข้าราชการ มีที่ ๓ ฉบับที่ ๔ เมษายน ๒๕๐๓ ดังต่อไปนี้

๑. ขอย้ายไปรับราชการทางส่วนภูมิภาค จังหวัดใดจังหวัดหนึ่งที่เห็นสมควรโดยยึดหลักที่ว่า พอดีมีทางประกอบอาชีพส่วนตัวได้ในเวลาว่าง เช่นเลี้ยงสัตว์ มีเบ็ด ไร่ และหมู

เป็นอาทิ ทำดอกไม้ ก้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ยกตัวอย่างเช่นพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นจังหวัด
ที่มีคนขายดอกไม้บริบูรณ์

๒. ท างานให้ภริยาทำตามความเหมาะสม เช่นค้าขาย คัดเย็บเสื้อผ้า รับจ้างซักผ้า
เป็นครู หรือตุ๊กจ้างอื่น ๆ

๓. เหตุผลตามข้อ ๑ และ ๒ จะได้รับค่าเช่าบ้านเวลาไปรับราชการทางส่วนภูมิภาค
และบ้านเดิมที่พระนครก็อาจหารายได้โดยให้ประชาชนเช่าอยู่อาศัย

๔. เมื่อไปรับราชการทางส่วนภูมิภาค ค่าครองชีพตลอดจนความกตัญญูอื่น ๆ ทาง
ครอบครัวอาจจะลดน้อยลงตามลำดับ เช่นปัญหาเรื่องบุตร ก็ย่อมจะชดย่ายโรงเรียนตาม
ผู้ปกครอง หรือถ้าจะฝากอยู่ที่โรงเรียนราษฎร์ก็คงจะเก็บค่าเล่าเรียนถูกกว่าโรงเรียนราษฎร์ใน
พระนคร

๕. ข้าวปลาอาหารในบางท้องถิ่นถูกกว่าพระนคร ผักหญ้าชอกก็รับทานก็ได้ ไม่เหมือน
ในพระนครซึ่งต้องอาศัยเงินเป็นใหญ่

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ เชื่อว่า นานเข้าหนักแก่คงจะค่อย ๆ หมดไป และเมื่อทั้งสามี
ภริยาต่างช่วยกันทำงานเป็นด้าเป็นต้นแล้ว ความทุกข์ต่าง ๆ จะค่อย ๆ จางหายไป ครอบครัวก็จะ
เป็นสุข วันหนึ่งข้างหน้าอาจจะได้ชื่อว่าเป็นครอบครัวที่มั่งคั่งครอบครัวหนึ่งใดต่างจังหวัดก็ได้
ฉะนั้น ท่านสมาชิกเลขที่ ๕๖๓ ควรตัดสินใจทำดู คิดว่ารอให้สัตว์รคืบนั้นศาลให้บังเกิดลาภผล
จนแตกน

จากสมาชิกเลขที่ ๕๒๖

★ ขอขอบคุณสมาชิกผู้ให้คำแนะนำนี้ สมาชิกเลขที่ ๕๖๓ ลองนำไปปฏิบัติดูนะครับ
ได้ผลอย่างไรบอกวารสารข้าราชการด้วย

“ผู้จัดการ”

เฉลยข้อสอบเข้าวัดและวัดวาอารามทั่วไป

ซึ่งรางวัลประจำฉบับก่อน

๑. สุภาษิต “หาเด็กกับปู” หมายความว่า การซื้อตัวเอาทรัพย์สินเงินทองจากคนยากไร้ที่
ไม่มีอะไรจะให้แล้ว
๒. นครเขื่อนขันธ์ เดิมจนเป็นอำเภอพระประแดงอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ
บางระจัน อยู่ในจังหวัดสิงห์บุรี
มัตถอก อยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี
ขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ
ถลุง จังหวัดกาฬสินธุ์
๓. เงินไม่ได้หายไปไหน แต่การที่นาย ข. เอาส้มชนิดดี ๒ ผลมารวมกับส้มชนิดรอง ๓ ผล ขาย
ไปในราคาารวม ๕ ผล คือ ๓๐ บาทนั้น หลังจากขายไป ๓๐ ครั้งแล้วส้มชนิดรองจะหมด
เหลือแต่ส้มชนิดดีอีก ๓๐ ผล ซึ่งนาย ข. จะขายส้มชนิดดีที่เหลือ ๓๐ ผลนี้ไปในราคา ๕ ผล
คือ ๓๐ บาท หรือเท่ากับ ๒ ผล คือ ๕ บาท ไม่ใช่ ๒ ผล คือ ๕ บาท ตามราคาที่น่าง ก.
เคยขายเสียแล้ว จึงได้เงินน้อยกว่านาง ก. ไป ๕ บาท
๔. ๘๘๘ (ขอหมูทเขียนคำตอบเป็นเลขหลายจำนวนมาบอก สบ คุณ หารกัน ถือว่าตอบไม่
ถูก เพราะตามโจทย์ให้เขียนเลขจำนวนหนึ่งเพียงจำนวนเดียว)
๕. ตามหลักภิกษุศาสตร์ แสงเดินเรวกว่าแสง เสียงเดินเรวกว่าลูกปืน เพราะฉะนั้น พยานคน
ที่ ๓ เห็นคนบน ต้องเป็นมรเห็นเห็นคนก่อนผู้อื่น พยานคนที่ ๓ ไต่ขึ้นเตียงบน เป็นคนรู้เห็น
เห็นคนมา และพยานคนที่ ๒ ผู้เห็นลูกปืน เป็นมรเห็นเห็นคนคนสุดท้าย.

ผลการตัดสิน มีผู้ส่งคำตอบถึงภายในกำหนด ๕๘ ราย ตอบถูกหมด ๒ ราย คือ คุณ
ทรงพล ที่สำนักงาน ที่ทำการจังหวัดเลย กับคุณประเสริฐ เพ็ชรเลิศ ที่ทำการศาลากร
เขต ๓ กรมศาลากร จะได้รับรางวัลหนังสือ “ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตามพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน” คนละเล่ม.

สองชีวิตและดาวรุ่งอรุณ

๑. ข้างบน เป็นภาพจากสัญลักษณ์หนึ่ง สัญลักษณ์นั้นว่าอย่างไร หมายความว่าอย่างไร ?
๒. คำว่า “ตมู” เป็นคำที่มาจากภาษาอะไร ?
๓. บ้าบอกเดชะตะเบี่ยนรยงค์ในประเทศไทย มีกษัตริย์ คืออะไรบ้าง ?
๔. เมื่อใดจึงจะเป็นการสมควรที่ท่านจะเตะของขวัญที่เขาให้ในวันเกิดของท่าน ?
๕. เมื่อของหาย จะต้องไปหาพบเอาในที่แห่งสุดท้ายที่ค้นหาทุกที่ เพราะอะไร ?

กตিকা

ให้ส่งคำตอบไปถึงผู้จัดสรรสารข้าราชการภายในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๐๕ ตามเชิงรับของข้าราชการผู้ตอบ
ถูกหมดจะได้รับรางวัลหนังสือที่เป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติราชการ (ผู้ส่งคำตอบไปรษณีย์และสถานที่จัด ฯ และ
ควรแจ้งเลขที่สมาชิกด้วย)